

RAPORT O STANIE GMINY ŻYCHLIN ZA 2021 ROK

25 maja 2022 r.

Urząd Gminy w Żychlinie

Szanowni Mieszkańcy, Szanowni Radni Miejscy, Szanowni Państwo!

Rok 2021 to kolejny szczególny, w negatywnym znaczeniu, okres w życiu mieszkańców Polski i Świata, gdyż od 2020 r. po zanotowaniu na terenie Polski pierwszego zakażenia SARS-CoV-2 weszliśmy w czas trwającej epidemii, mającej znaczący wpływ na wszystkie społeczne i gospodarcze aspekty życia. Od 11 marca 2020 r. choroba COVID-19 została uznana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) za pandemię. W okresie od 14 do 20 marca 2020 r. obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a od 20 marca zaczął obowiązywać w Polsce stan epidemii. Rok 2021 przyniósł może częściowe rozluźnienie obostrzeń i powoli przyzwyczajaliśmy się do życia z COVID-19, ale i tak w dalszym ciągu polskie rodziny odczuwały skutki epidemii. Na tle smutnych wydarzeń i trudów walki z wirusem toczyło się codzienne życie naszej społeczności. Gmina Żychlin, poprzez wszystkie swoje instytucje publiczne, starała się wykonywać swoją służebną wobec mieszkańców funkcję i realizować zadania.

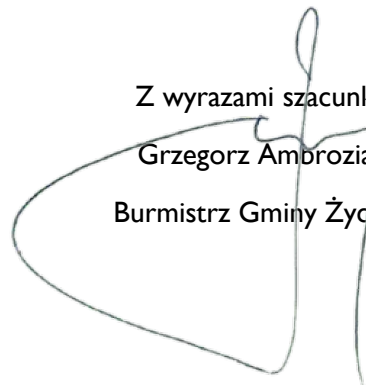
„Raport o stanie Gminy Żychlin za 2021 rok” ukazuje zmiany jakie nastąpiły na przestrzeni tych 12 miesięcy, w związku z pandemią, w sferze społecznej, budżetowej, inwestycyjnej i gospodarczej oraz w zakresie funkcjonowania oświaty, sportu i kultury.

Informacje zawarte w raporcie, ponownie posłużą mieszkańcom miasta i gminy do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy. Zawsze z dużym zaciekawieniem, przysłuchuję się pomysłom przedstawianym przez mieszkańców w bezpośrednich rozmowach, a wiele z nich znajduje odzwierciedlenie w wykonanych zadaniach inwestycyjnych i modernizacjach przestrzeni naszej miejscowości. Nie jesteśmy w stanie zrealizować wszystkich pomysłów, a często należy z czegoś zrezygnować lub przesunąć realizację na później. Wiele zależy od sytuacji wewnętrznej i potencjału danego samorządu, a zarządzając skromnym zasobem tak małego samorządu jak Gmina Żychlin, należy mieć na względzie konieczność ciągłego monitorowania sytuacji finansów publicznych. Wszelkie zmiany w zakresie dochodów, stan koniunktury gospodarczej, często zależne są od źródeł zewnętrznych, które mają największy wpływ na realizację naszych zadań.

W raporcie znajdują Państwo informacje, pozwalające ocenić, jak poważny wpływ na sytuację w samorządach ma pandemia, jaki wpływ mają decyzje Parlamentu RP dotyczące zmian w prawie, czy też wprowadzane przez Rząd RP reformy. Najczęściej ze skutkami ich wdrażania i finansowania samorządy muszą radzić sobie same.

Źródłem informacji o stanie gminy są zebrane informacje od pracowników merytorycznych urzędu gminy, jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu urzędu. Raport stanowi wynik pracy zespołowej, znajdują się w nim zapewne niedoskonałości, jednak wierzę, że dzięki Państwa uwagom i sugestiom, kolejne sporządzane corocznie raporty będą coraz lepiej spełniały Państwa oczekiwania i zawierały wszystkie, szczególnie interesujące mieszkańców kwestie. Pragnę w tym miejscu podziękować wszystkim współpracownikom, którzy brali czynny udział w przygotowaniu i sporządzeniu tego dokumentu.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Ambroziak
Burmistrz Gminy Żychlin

SPIS TREŚCI

1.	Informacje ogólne	5
1.1	Ogólna charakterystyka gminy.....	5
1.2	Demografia	9
1.3	Bezrobocie.....	11
2.	Informacje finansowe i inwestycyjne	12
2.1	Wykonanie budżetu gminy	12
2.2	Wykonanie wydatków inwestycyjnych w 2021 roku.	21
3.	Gospodarka lokalna: infrastruktura i usługi komunalne, budownictwo i przedsiębiorstwa.....	29
3.1	Zaopatrzenie w wodę – system i koszty.....	29
3.2	Odprowadzanie ścieków w Aglomeracji Żychlin i poza nią – system i koszty.....	30
3.3	Podsumowanie analizy kosztów systemu wodno-kanalizacyjnego.....	31
3.4	Gazyfikacja gminy	32
3.5	Mieszkaniowy zasób gminy	32
3.6	Lokalny transport zbiorowy	33
3.7	Gminne spółki prawa handlowego.....	35
3.8	Wartość mienia komunalnego	36
3.9	Sieć dróg na terenie gminy	37
3.10	Budownictwo.....	37
3.11	Przedsiębiorstwa.....	42
3.12	Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna – Podstrefa Żychlin i Podstrefa Dobrzelin	43
4	Informacja o stanie realizacji polityk, programów i strategii.....	46
4.1	Strategia Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015 - 2022.....	46
4.2	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Żychlin na lata 2017-2024.....	50
4.3	Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żychlin na 2021 rok.....	54
4.4	Program usuwania wyrobów zawierających azbest.....	55
4.5	Programy edukacji ekologicznej	55
4.6	Plan gospodarki niskoemisyjnej	55
4.7	Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	56
4.8	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii.....	56
4.9	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2018 – 2022.....	57
4.10	Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Żychlin.....	58
5	Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żychlinie.....	59
6	Życie społeczne w gminie	60

6.1	Organizacja oświaty.....	60
6.2	Żychliński Dom Kultury.....	63
6.3	Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.....	66
6.4	Promocja wewnętrzna i zewnętrzna gminy.....	69
6.5	Fundusz sołecki i małe inwestycje na obszarach wiejskich.....	78
6.6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	86
6.7	Współpraca gminy z innymi samorządami lokalnymi oraz międzynarodowa.....	89
6.8	Centrum Wsparcia Doradczego – pilotażowy program wsparcia dla małych JST.....	90
6.9	Sport w gminie i mieście	96
7	Organizacja pomocy społecznej w gminie.....	100
7.1	Świadczenia z pomocy społecznej.....	102
7.2	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne.....	104
7.3	Pozostałe zadania realizowane przez MGOPS.....	105
8	Bezpieczeństwo	106
8.1	Policja.....	106
8.2	Ochotnicze Straże Pożarne	106
	Podsumowanie.....	108

I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Żychlin jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie łódzkim, powiecie kutnowskim, na Nizinie Mazowieckiej, nad rzeką Słudwią.

NIZINY ŚRODKOWOPOLSKIE

mapa hipsometryczna

źródło: internet

Miasto Żychlin stanowi centrum usług dla wielu okolicznych miejscowości, położonych w samej gminie oraz w gminach ościennych z powiatu kutnowskiego i gostyńskiego. Pierwsze wzmianki o miejscowości pochodzą z początków XIV wieku, a prawa miejskie datowane są na rok 1397.

Żychlin posiadał prawa miejskie do 1870 roku, gdy odebrano je miastu ukazem carskim. Była to kara za czynny udział mieszkańców w Powstaniu Styczniowym. Przywrócenie praw miejskich nastąpiło niedługo po odzyskaniu niepodległości w 1924 roku.

Do 31 grudnia 1987 roku Żychlin był oddzielną miejską jednostką administracyjną. Decyzją Wojewódzkiej Rady Narodowej, okalająca miasto Gmina Dobrzelin, została dołączona do miasta i powstała Rada Narodowa Miasta Żychlina i Gminy Dobrzelin oraz powołano Naczelnika Miasta Żychlina i Gminy Dobrzelin. Od dnia 1 stycznia 1992 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów dokonano połączenia miasta i gminy w jedną Gminę Żychlin.

Powierzchnia gminy obejmuje obszar 76,65 km², w tym obszar miejski 8,69 km². Jest jedną z mniejszych obszarowo gmin w Polsce. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. Gmina liczyła 11.404 mieszkańców, w tym miasto Żychlin liczyło 7.718 mieszkańców.

Obszar Gminy Żychlin podzielony jest na 21 sołectw (teren wiejski) i dwa osiedla (miasto).

Lp.	Nazwa sołectwa lub osiedla	Wsie lub ulice wchodzące w skład sołectwa lub osiedla
1.	Biała	Biała, Grzybów Hornowski
2.	Brzeziny	Brzeziny, Śleszyn Mały, Marianka
3.	Budzyń	Budzyń
4.	Buszków	Buszków Dolny, Buszkówek, Orątki Górne
5.	Chochółów	Chochółów, Orątki Dolne, Strzelce, Jadwigów
6.	Czesławów	Czesławów, Drzewoszki Małe
7.	Dobrzelin	Dobrzelin
8.	Drzewoszki	Drzewoszki Wielkie, Aleksandrów
9.	Grabie	Grabie
10.	Grabów	Grabów
11.	Grzybów	Gajew Grzybowski, Grzybów Dolny, Janów Grzybowski, Klemensów Grzybowski
12.	Kaczkowizna	Kaczkowizna, Sędki
13.	Kruki	Balików, Kruki, Zarębów, Szczytów
14.	Pasieka	Pasieka
15.	Sokołówek	Sokołówek
16.	Śleszyn	Śleszyn, Aleksandrówka
17.	Tretki	Dzwonków, Gajew, Tretki, Stanisławów
18.	Wola Popowa	Wola Popowa
19.	Zagroby	Kędziory, Kozanki, Zagroby, Leśne
20.	Zgoda	Oleszcze, Śleszynek, Zgoda
21.	Żabików	Żabików
22.	Osiedle Nr 1 w Żychlinie	Sannicka, Wiejska, Pomorska, Polowa, Al. Raclawickie, Blizińskiego, Głowackiego, 3 Maja, Pl. Wolności, Kwiatowa, Przeskok, Ściegiennego, Wspólna, Pl. Jana Pawła II, Orłowskiego, Jaśminowa, Różana, Chabrowa, Wrzosowa, Konwaliowa, Ogrodowa, I Maja, Kilińskiego, Młyńska, Pl. 29 Listopada, Zdrojowa, Złota, Barlickiego, Kościuszki, Narutowicza Nr od 1 do 63, Traugutta, Łąkowa, Os. Traugutta
23.	Osiedle Nr 2 w Żychlinie	Dąbrowskiego, Marchlewskiego, H. Sawickiej, Żeromskiego, Krasickiego, Prusa, Dobra, Dobrzelińska, Dolna, Graniczna, Cicha, Mała, Mickiewicza, Nowa, Narutowicza Nr od 71 do 134, Sienkiewicza, Słowackiego, Śląska, Waryńskiego, Okoniewskiego, Krótka, Tuwima, Reja, Fabryczna, Kolejowa

Gmina swoje zadania realizuje przy pomocy następujących jednostek organizacyjnych:

- **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Marii Kownackiej w Żychlinie**
- **Żychliński Dom Kultury w Żychlinie**
- **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie**
- **Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Żychlinie**
- **Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej w Grabowie**
- **Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Żychlinie**
- **Zespół Szkół Nr 1 w Żychlinie (Szkoła Podstawowa Nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza)**
- **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żychlinie (Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II oraz Przedszkole Samorządowe nr 2)**
- **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Żychlinie Sp. z o.o.**

Obecna rada miejska, będąca organem uchwałodawczym gminy, jest radą VIII kadencji licząc od 1990 roku. Obecna kadencja trwa pięć lat, a nie cztery jak dotychczas. Podobnie jak w przypadku wójtów, burmistrzów i prezydentów, kadencja została wydłużona o rok w stosunku do poprzednich. Jej zakończenie przypada jesienią 2023 roku.

Skład osobowy Rady Miejskiej w Żychlinie:

Przewodnicząca Rady - Elżbieta Sikora; **Wiceprzewodniczący Rady** - Michał Kowalik
Rafał Klimczak; Janusz Kowalski; Leszek Kwiatkowski; Justyna Rapsiewicz; Agnieszka Sidwa;
Sylwia Sobierańska; Ewa Stańczak; Stanisław Szymański; Krzysztof Wojtalewicz; Ewa Wypych;
Zbigniew Wypych; Rafał Zajączkowski; Paulina Szałamacha

Rada miejska pracuje w podziale na następujące komisje rady:

Komisja Rewizyjna w składzie:

Przewodniczący - Leszek Kwiatkowski; **Wiceprzewodniczący** - Paulina Szałamacha,
Krzysztof Wojtalewicz; Rafał Zajączkowski; Rafał Klimczak; Stanisław Szymański

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie:

Przewodniczący - Zbigniew Wypych; **Wiceprzewodniczący** - Rafał Klimczak;
Agnieszka Sidwa; Justyna Rapsiewicz; Leszek Kwiatkowski; Rafał Zajączkowski

Komisja Rozwoju Gospodarczego i Budżetu w składzie:

Przewodniczący - Ewa Stańczak; **Wiceprzewodniczący** - Janusz Kowalski
Ewa Wypych; Michał Kowalik; Zbigniew Wypych

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Agnieszka Sidwa; **Wiceprzewodniczący** - Sylwia Sobierańska
Elżbieta Sikora; Ewa Stańczak; Justyna Rapsiewicz; Paulina Szałamacha

Komisja Rolna, Prawa i Porządku Publicznego w składzie:

Przewodniczący - Stanisław Szymański; **Wiceprzewodniczący** - Krzysztof Wojtalewicz
Ewa Wypych; Janusz Kowalski; Michał Kowalik; Sylwia Sobierańska

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz Gminy Żychlin – Grzegorz Ambroziak, który rozpoczął pracę w Urzędzie Gminy w Żychlinie w październiku 1995 roku, a po raz pierwszy wybrany został przez mieszkańców na stanowisko burmistrza w listopadzie 2006 roku. Obecna kadencja jest czwartą z rzędu sprawowaną na tym stanowisku przez urzędującego burmistrza.

Bieżącą obsługą administracyjną i materialno-techniczną organów gminy zapewnia Urząd Gminy w Żychlinie. W skład kierownictwa gminy wchodzi poza burmistrzem:

Zastępca Burmistrza Gminy Żychlin - Zbigniew Gałązka od grudnia 2006 (z samorządem związany od 1998)

Skarbnik Gminy Żychlin - Emilia Rajewska od lipca 2001 (z samorządem związana od 1998)

Sekretarz Gminy Żychlin - Waldemar Bartochowski od grudnia 2006 (wcześniej Kierownik MGOPS w Żychlinie)

Urząd Gminy funkcjonuje w podziale na referaty:

Referat Organizacyjno-Prawny - którym kieruje sekretarz gminy

Referat Finansowy - którym kieruje skarbnik gminy

Referat Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Inwestycji – którym od 2007 roku kieruje Krzysztof Anyszka (pracownik samorządowy od 1990)

Referat Rolnictwa, Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska - którym od 2011 roku kieruje Łukasz Prośniewski (pracownik samorządowy od 2007)

Referat Oświaty i Zdrowia - którym od 2012 kieruje Małgorzata Szymańska (pracownik samorządowy od 1990)

Referat Spraw Obywatelskich i Urząd Stanu Cywilnego - którym od 1990 kieruje Zuzanna Szymańska (pracownik samorządowy od 1990)

Referat Gminne Centrum Promocji i Informacji - którym od 2011 kieruje Edyta Ledzion (pracownik samorządowy od 2007)

Jak wynika z danych kadry zarządzającej są to pracownicy o bardzo bogatym doświadczeniu zawodowym, w większości związani z samorządem od lat 90. XX wieku.

Urząd Gminy w Żychlinie wraz ze swoimi jednostkami organizacyjnymi zatrudniał średniorocznie w 2021 roku ok. 400 osób. Samorząd gminny jest jednym z największych pracodawców w gminie. Wynika to przede wszystkim z bardzo rozbudowanego zakresu działalności samorządu. Zadania własne i rządowe zlecone gminie to wiele obszarów funkcjonowania lokalnych społeczności, od spraw administracyjnych począwszy, poprzez zarządzanie oświatą, kulturą, sportem, gospodarką odpadami, budową i eksploatacją infrastruktury technicznej oraz drogowej, na mieszkalnictwie i komunikacji lokalnej kończąc.

Z roku na rok, z uwagi na rozwój społeczno-gospodarczy kraju, samorzady w Polsce otrzymują kolejne zadania do realizacji, lub zwiększa się ich udział w finansowaniu zadań ze środków własnych. Według większości specjalistów wynika m.in. z powodzenia reformy samorządowej i skuteczności działań samorządów lokalnych idącego w parze z ciągłym rozwojem organizacyjnym i kompetencji.

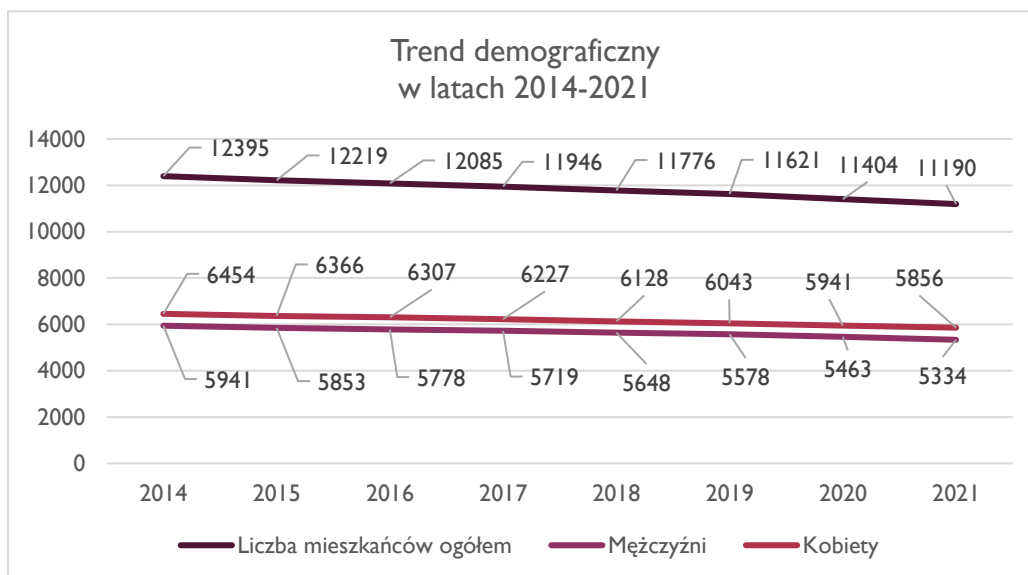
Siedziba Gminy Żychlin
Urząd Gminy w Żychlinie, ul. Barlickiego 15

I.2 DEMOGRAFIA

Według stanu na koniec 2021. Gmina Żychlin liczyła 11.190 mieszkańców, z tej liczby teren Miasta Żychlin zamieszkuje 7.570 osób.

Liczba mieszkańców Gminy Żychlin w latach 2014-2021 z podziałem na płeć i wiek przedprodukcyjny (<18), produkcyjny (19-60K i 18-65M) i poprodukcyjny (>60K i >65M):							
Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Mężczyźni	Kobiety	wg wieku:	<18 r.ż.	18-65 M 19-60 K	>65 M >60 K
2014	12.395	5.941	6.454	M	1.045	4.136	760
				K	958	3.691	1.805
2015	12.219	5.853	6.366	M	1.013	4.073	767
				K	934	3.605	1.827
2016	12.085	5.778	6.307	M	1.015	3.987	776
				K	920	3.496	1.891
2017	11.946	5.719	6.227	M	989	3.910	820
				K	911	3.401	1.915
2018	11.776	5.648	6.128	M	990	3.814	844
				K	884	3.290	1.954
2019	11.621	5.578	6.043	M	964	3.766	883
				K	821	3.207	1.980
2020	11.404	5.463	5.941	M	926	3.648	889
				K	829	3.137	1.975
2021	11.190	5.334	5.856	M	912	3.508	914
				K	827	3.043	1.986

Jak wynika z powyższych danych, na przestrzeni ostatnich lat, liczba mieszkańców gminy maleje. Jest to zjawisko, które jest odzwierciedleniem ogólnokrajowej tendencji zmniejszania się liczby ludności, które w zestawieniu ze starzeniem się społeczeństwa oraz z rosnącą liczbą zgonów i malejącą liczbą urodzin, ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie całego kraju.

Wykres przedstawia dane dla każdego roku pomiędzy 2014 a 2021 w podziale na mężczyzn i kobiety. Postępująca depopulacja, zarówno w skali kraju, jak i naszej małej ojczyzny, jaką stanowi nasza gmina, będzie z pewnością miała swoje negatywne konsekwencje rozwojowe i to w każdym wymiarze funkcjonowania społeczeństwa.

Kolejna tabela przedstawia zmianę liczby mieszkańców w ujęciu procentowym rok do roku.

Rok	Liczba mieszkańców	Spadek %
2014	12.395	
2015	12.219	- 1,44
2016	12.085	- 1,11
2017	11.946	- 1,16
2018	11.776	- 1,44
2019	11.621	- 1,33
2020	11 404	- 1,87
2021	11.190	-1,87

Jak wynika z powyższych danych, w latach 2014-2021 spadki roczne liczby ludności kształtowały się na poziomie od 1,11 % (2016) do 1,87 % (2020 i 2021).

Interesującym zjawiskiem była rosnąca w latach 2014-2018 liczba zawieranych małżeństw, przy jednoczesnej malejącej liczbie urodzin w tym samym przedziale czasowym. W latach 2019-2020 liczba zawieranych małżeństw spadła o 50%, a w 2021 delikatnie wzrosła. Przyczyn tego można upatrywać m.in. we fakcie, że w jakiejś mierze zawierane małżeństwa są drugimi małżeństwami, w których z reguły nie rodzą się lub jeśli w ogóle to rodzi się mniej dzieci. Na tym tle niepokojąco przedstawia się również wzrastająca liczba zgonów, szczególnie w 2020 i 2021 pandemii choroby Covid-19, to odpowiednio o 43 i 37 zgonów więcej w stosunku do 2019 przed pandemią.

Liczba urodzeń, zgonów i małżeństw w Gminie Żychlin w latach 2014-2020							
Rok	Liczba małżeństw	Liczba urodzeń ogółem	Liczba zgonów ogółem	Przyrost naturalny	Płeć	Urodzenia	Zgony wg płci
2014	55	130	141	- 11	M	69	68
					K	61	73
2015	64	93	179	- 86	M	46	94
					K	47	85
2016	61	123	172	- 49	M	68	105
					K	55	67
2017	63	93	170	- 77	M	49	78
					K	44	92
2018	74	101	189	- 88	M	57	97
					K	44	78
2019	47	79	170	- 91	M	48	77
					K	31	93
2020	35	96	213	-117 *)	M	50	109
					K	46	104
2021	49	80	207	-127 *)	M	38	114
					K	42	93

*) na dwuletni spadek przyrostu naturalnego największy wpływ miała pandemia Covid-19 - wyraźny wzrost liczby zgonów

Niestety wprowadzony program 500+ mający zmienić tendencje demograficzne na korzyść, nie przynosi oczekiwanych rezultatów, co widać po braku wzrostu narodzin zarówno w skali gminy jak i województwa oraz całego kraju.

I.3 BEZROBOCIE

Na terenie naszej gminy od kilkunastu już lat funkcjonuje Filia Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie. Gmina Żychlin wspiera funkcjonowanie w mieście filii dla wygody mieszkańców. Filia obsługuje również mieszkańców Gminy Oporów. Na ten cel przeznaczone są pomieszczenia, które zostały zmodernizowane i przystosowane do wymogów nowoczesnej obsługi klienta PUP oraz zapewniane jest w niezbędnym zakresie bieżące utrzymanie filii. W przekonaniu radnych i władz samorządowych, funkcjonowanie Filii PUP jest dla mieszkańców dużym ułatwieniem, zwłaszcza jeśli uwzględnimy fakt, że klientami Filii są głównie osoby bezrobotne i to nierzadko bez prawa do zasiłku. Istnienie filii sprzyja również współpracy na rzecz osób potrzebujących z innymi lokalnymi jednostkami tj. Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Wzorem lat ubiegłych gmina współpracuje z PUP w zakresie realizowania aktywnych form zwalczania bezrobocia, poprzez realizowanie wspieranych form zatrudnienia, takich jak staże czy roboty publiczne. Kierunek wdrażanej przez Rząd RP strategii wsparcia rodzin, wysoka podaż etatów na rynku pracy z uwagi na wysoki wzrost gospodarczy, istnienie w Gminie Żychlin i w bezpośrednim sąsiedztwie w Strefie Ekonomicznej licznych zakładów produkcyjnych powoduje, że w ciągu ostatnich 5. lat drastycznie spadła wielkość środków finansowych na prowadzenie programów zatrudnienia w ramach robót publicznych. Do niedawna Gmina Żychlin na przestrzeni roku kalendarzowego dysponowała liczbą od 100 do 130 etatów na zatrudnianie w okresach minimum 3 miesięcznych. W latach 2017-2020 liczba tych etatów spadła do kilkunastu w skali roku. Wzrost zanotowaliśmy w 2021 z liczby 7 do 30 etatów. Dodatkowo z 11 etatów do 13 wzrosła liczba zatrudnionych w ramach staży. Można założyć, że tendencja do zmniejszania dotacji z budżetu państwa na programy wsparcia bezrobotnych, wynika z rosnącego rynku pracy i znacznego spadku poziomu bezrobocia, tak na terenie Powiatu Kutnowskiego jak i w samej Gminie Żychlin. Spadek bezrobocia rejestrowany przez GUS z dość wysokich poziomów rzędu od 18 do 21 % (w latach 2012-2015) notowany jest do obecnego poziomu ok. 7,75 % w 2021. Trend ten utrzymuje się od kilku lat na terenie naszej gminy dzięki dobrej koniunkturze gospodarczej, która przynosi nowe inwestycje gospodarcze i tworzy nowe miejsca pracy.

Liczba osób bezrobotnych z Gminy Żychlin zarejestrowanych w PUP		
Na koniec roku	Liczba ogółem	W tym kobiety
2014	975	551
2015	860	514
2016	787	456
2017	654	407
2018	584	371
2019	592	381
2020	595	367
2021	508	301

W latach 2014-2021 liczba osób bezrobotnych spadła o prawie 50 %. Najczęściej bez pracy pozostawały kobiety – 59 % osób bezrobotnych w 2021 roku. Liczba bezrobotnych kobiet w latach 2014 do 2021 spadła również znacząco z 551 do 301 osób (-55%)

2. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

2.1 WYKONANIE BUDŻETU GMINY

Na 31 grudnia 2021 r. dochody b.gm. wykonane zostały w wysokości 59.939.833,82 zł co stanowi 100,99 % wykonania planu (wzrost z kwoty 53.961.018,41 zł w 2020, 97% planu), w tym:

- ❖ dochody bieżące na plan 57.218.511,97 zł (w 2020: 52.596.201,09 zł) zrealizowano w wysokości 57.808.594,14 zł (w 2020: 51.164.296,06 zł), co stanowi 101,3 % planowanych dochodów (w 2020: 97,28 %),
- ❖ dochody majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 2.131.239,68 zł tj. 100 % planu (w 2020: 2.796.722,35 zł, tj. 80,54 % planu).

Wykonanie dochodów podatkowych na koniec 2021 r. przedstawia się następująco:

- ❖ podatek rolny wykonano w kwocie 858.330,15 zł (w 2020: 870.885,87 zł), z której:
 - 7.162,90 zł uzyskano z wpływów podatku rolnego od osób prawnych; skutek obniżenia górnych stawek podatku na koniec roku wyniósł 902 zł,
 - 851.167,25 zł – to wykonanie podatku rolnego od osób fizycznych; skutek obniżenia przez radę ceny skupu żyta jako podstawy obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy za 2021 rok wyniósł 108.731 zł.
- ❖ podatek od nieruchomości został wykonany w wysokości 7.008.305,75 zł (w 2020: 6.904.325,19 zł):
 - osoby prawne i inne jednostki organizacyjne dokonały wpłaty podatku w kwocie 5.851.705,40 zł, co stanowi 102,66 % planowanych dochodów z tego tytułu; skutek obniżenia górnych stawek podatku wyniósł 396.738,28 zł; skutek udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) obliczany za 2021 rok wyniósł 124.903,73 zł. Umorzono zaległości podatkowe w łącznej wysokości 150.975 zł. Na koniec 2021 roku zaległości wynoszą 65.961,20 zł, nadpłata wynosi 122,34 zł;
 - wpływ podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2021 roku wynosił 1.156.600,35 zł, tj. 115,66% planu. Skutek obniżenia przez Radę stawek podatku od nieruchomości obliczany za okres sprawozdawczy to kwota 232.891 zł. Saldo zaległości na koniec 2021 r. wynosi 346.563,14 zł, nadpłata to kwota 5.821,90 zł.
- ❖ podatek od środków transportowych w 2021 r. został wykonany w wysokości 323.633,35 zł (w 2020: 293.779,90 zł), z której:
 - osoby prawne dokonały wpłaty w/w podatku w wysokości 41.633 zł. Skutek obniżenia górnych stawek podatku to kwota 38.409 zł, kwota zaległości na koniec roku wynosi 21.329,13 zł;
 - osoby fizyczne na plan 279.355 zł dokonały wpłat w wysokości 282.000,35 zł co stanowi 100,95 % planowanych dochodów. Skutek obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych wyniósł 194.670 zł. Saldo zaległości na koniec roku 2021 to kwota 62.991,10 zł, saldo nadpłat to kwota 272 zł.

- ❖ **udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych plan 9.330.131 zł został wykonany w wysokości 10.099.237 zł, co stanowi 108,24 % planowanego dochodu z tego tytułu (w 2020 wykonany w wysokości 8.737.871 zł, co stanowi 97,15 % planowanego dochodu z tego tytułu).**
- ❖ **udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wykonano w kwocie 603.937,29 zł, co stanowi 120,79 % planu (w 2020 wykonano w kwocie: 425.420,24zł, co stanowi 51,34 % planu),**
- ❖ **podatek od czynności cywilnoprawnych łącznie osób prawnych i osób fizycznych został wykonany w 132,68 % i wynosi 535.669,24 zł (w 2020 wykonany w 116,53 % i wynosił 417.299,31 zł),**
- ❖ **dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące zostały wykonane w wysokości 18.915.562,51 zł (w 2020 w wysokości 17.467.922,38 zł w tym dochody bieżące na programy, projekty finansowane z udziałem środków UE stanowią kwotę 170.413,66 zł),**
- ❖ **subwencje ogólne z budżetu państwa zostały wykonane w 100 % i stanowią kwotę 12.717.835 zł (w 2020 wykonane w 100 % i stanowiły kwotę 10.828.396 zł).**

Dochody majątkowe stanowią 3,56 % wykonanych dochodów ogółem (w 2020: 5,18 %)

- ❖ **ze sprzedaży majątku Gminy Żychlin w 2021 roku uzyskano kwotę 1.444.785 zł, tj. 100 % planowanych dochodów (w 2020: 1.211.520 zł tj. 161,54 % planowanych dochodów).**

W 2021 roku wydatki budżetowe na plan 62.147.170,11 zł zostały wykonane w wysokości 58.886.092,03 zł, co stanowi 94,75 % planu (wzrost z kwoty 53.337.633,91 zł w 2020, 93,78 % planu). Wykonanie wydatków bieżących na 31 grudnia 2021 r. wyniosło 55.133.536,37 zł i stanowi 95,76 % uchwalonego planu (wykonanie 2020 r. wyniosło 49.380.392,43 zł i stanowiło 93,96 % uchwalonego planu).

Wydatki majątkowe stanowią 6,37 % wykonanych wydatków ogółem i zostały zrealizowane w kwocie 3.752.555,66 zł (wzrost w stosunku do 2020: 5,99 %, 2.957.241,48 zł).

Największą pozycję w wydatkach budżetu stanowi pomoc społeczna i rodzina – na plan 21.642.263,35 zł wykonanie wynosiło 21.391.616,93 zł, tj. 98,84 % planowanych wydatków (wzrost w stosunku do 2020: 20.579.717,73 zł o 811.899,20 zł). Dotacja na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej (Dz. 852 i 855) wynosiła w 2021 roku 16.967.585,87 zł, środki własne budżetu to kwota 4.424.031,06 zł (wzrost w stosunku do 2020 o zaledwie 188.523,11 zł - 16.779.062,76 zł, środki własne budżetu to kwota 3.800.654,97 zł. – wzrost wydatków własnych o 623.376,09 zł). Drugą, co do wielkości zrealizowanych wydatków budżetowych, pozycją jest oświata (28,57 % udziału w wydatkach ogółem Gminy) – 16.822.749,15 zł przy subwencji 7.938.711zł (w porównaniu do 2020 notujemy wzrost z kwoty 15.407.898,44 zł przy subwencji 7.549.388zł. - 28,89 % udziału w wydatkach ogółem Gminy).

Wydatki poniesione na administrację publiczną w ubiegłym roku stanowiły kwotę 5.109.929,47 zł (w 2020: 4.914.564,62 zł) w tym:

- ❖ **wydatki Rady Miejskiej w Żychlinie to kwota 222.901,52 zł (2020: 142.681,04 zł),**
- ❖ **wydatki Urzędu to kwota 4.062.337,62 zł (2020: 4.069.905,42 zł)**
- ❖ **wydatki poniesione na promocję Gminy to kwota 264.786 zł (2020: 162.554,66 zł)**

wydatki na pozostałą działalność w administracji publicznej zrealizowano w wysokości 530.193,73 zł (2020: 409.131,50 zł).

Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane w 2021 roku zostały wykonane w wysokości 20.085.406,55 zł, tj. (udział w wydatkach ogółem Gminy stanowi 34,11 %). W 2020 roku zostały wykonane w wysokości 18.156.186,25 zł (udział w wydatkach ogółem Gminy stanowi 34,04 %).

W 2021 roku wydatki poniesione na obsługę długu (odsetki od kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych) to kwota 67.916,11 zł (2020: 142.831,28 zł).

Budżet Gminy 2020 r. zamknął się nadwyżką w wysokości 1.053.741,79 zł (w 2020: 1.623.384,50 zł).

Przychody zostały zrealizowane w wysokości 4.150.907,95 zł (2020: 2.982.903,45 zł), w tym:

- ❖ przychody z tytułu wolnych środków to kwota 2.030.172,45 zł (2020: 2.904.322,51 zł),
- ❖ przychody z tytułu zaciągniętego kredytu to kwota 497.351 zł (2020: 0 zł),
- ❖ nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych pomniejszone o niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych to kwota 1.395.125,42 zł (2020: 0 zł),
- ❖ przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych to kwota 228.259,08 zł (2020: 78.580,94 zł).

Rozchody na spłaty rat kapitałowych kredytów zaciągniętych w ubiegłych latach wykonano w wysokości 771.160 zł (2020: 952.731 zł).

Kwota długu na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 10.658.581 zł (spadek w stosunku do 2020: 11.181.390 zł).

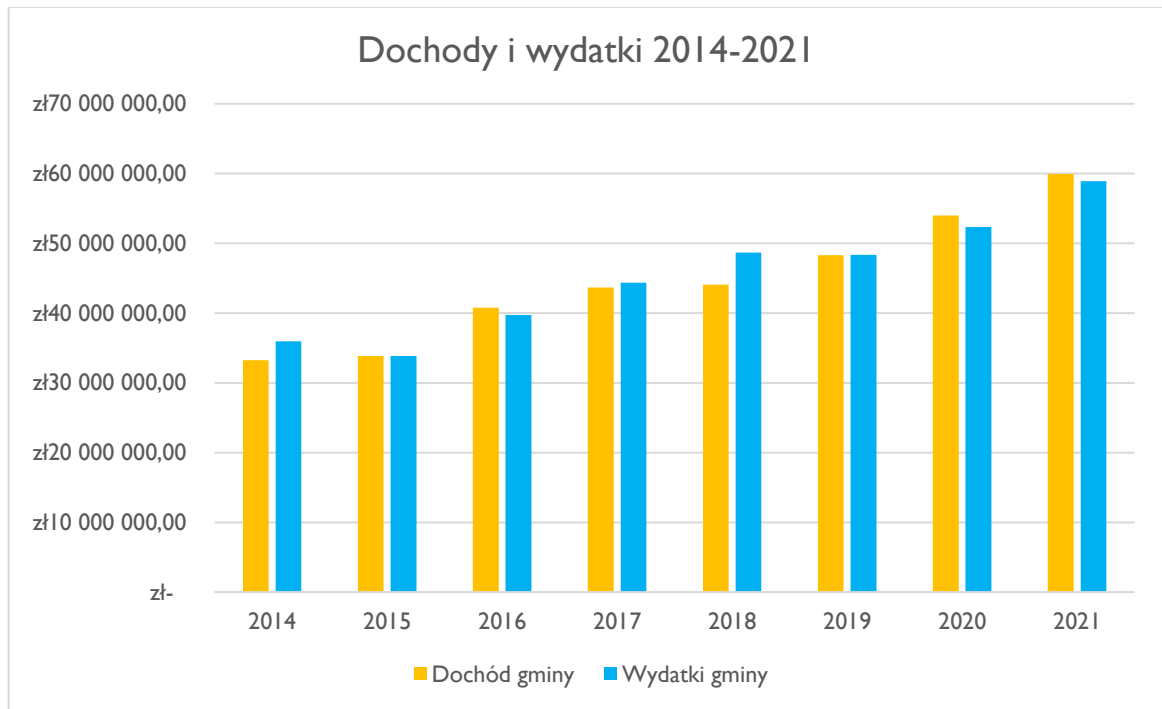
Poniżej przedstawiamy porównanie wartości budżetowych w ujęciu tabelarycznym i graficznym.

PORÓWNANIE WARTOŚCI DOCHODÓW I WYDATKÓW GMINY W LATACH 2014-2021

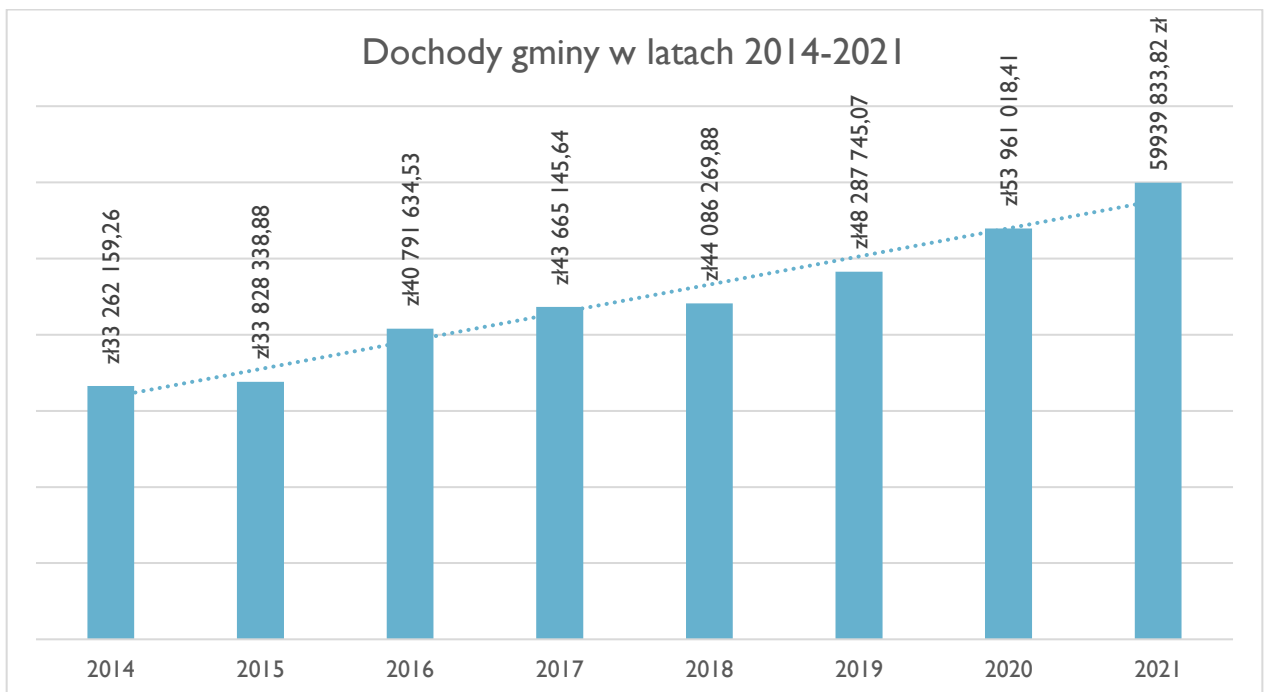
Opis	2014	2015	2016	2017
Dochód gminy w zł	33.262.159,26	33.828.338,88	40.791.634,53	43.665.145,64
różnica rok do roku +/-		566.179,62	6.963.295,65	2.873.511,11
różnica rok do roku +/- w %		1,70%	20,58%	7,04%
Wydatki gminy w zł	35.948.770,44	33.823.310,31	39.706.677,97	44.358.191,76
różnica rok do roku +/-		-2.125.460,13	5.883.367,66	4.651.513,79
różnica rok do roku +/- w %		-5,91%	17,39%	11,71%
Deficyt/nadwyżka	-2.686.611,18	5.028,57	1.084.956,56	-693.046,12

Opis	2018	2019	2020	2021
Dochód gminy w zł	44.086.269,88	48.287.745,07	53.961.018,41	59.939.833,82
różnica rok do roku +/-	421.124,24	4.201.475,19	5.673.273,34	7.602.199,91
różnica rok do roku +/- w %	0,96%	9,53%	11,75%	11,08%
Wydatki gminy w zł	48.669.424,82	48.336.462,28	52.337.633,91	58.886.092,03
różnica rok do roku +/-	4.311.233,06	-332.962,54	4.001.171,63	6.548.458,12
różnica rok do roku +/- w %	9,72%	-0,68%	8,28%	12,51%
Deficyt/nadwyżka	-4.583.154,94	-48.717,21	1.623.384,5	1.053.741,79

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dochód z PIT w zł	5.948.423	6.894.933	7.145.523	7.093.584	7.845.356	9.411.923	8.737.871	10.099.237
różnica rok do roku +/- w zł		946.510	250.590	-51.939	751.772	1.566.567	-674.052	1.361.366
różnica rok do roku +/- w %		15,91%	3,63%	-0,73%	10,60%	19,97%	-7,16%	31,16%

Występujące różnice w wartości dochodów i wydatków związane są przede wszystkim z realizacją wydatków inwestycyjnych. Samorząd może zaciągać na ten cel zobowiązania kredytowe/pożyczkowe, uzupełniając deficyt również środkami wolnymi z budżetów lat wcześniejszych.

Dochody Gminy Żychlin od dawna wykazują stałą tendencję rosnącą, wynikającą z dobrej koniunktury gospodarczej, wyraźnego spadku bezrobocia i wzrostu dochodów mieszkańców, ze skutecznego zarządzania organizacją oświaty, co skutkuje stałym wzrostem subwencji oświatowej oraz prawidłowo prowadzoną polityką podatkową, co ma wyraźne odzwierciedlenie w dochodach z tytułu subwencji z budżetu państwa. Rosnące dochody pozwalały pokrywać wydatki bieżące, które na skutek m.in. decyzji Rady Ministrów, ulegają znacznym wzrostom. Zauważalny

mógł być wzrost wydatków z uwagi m.in. na znaczne podniesienie minimalnej płacy, rosnące ceny na rynku cen energii elektrycznej i pozostałych usług. Niestety widoczne są już skutki wprowadzania rozwiązań Polskiego Ładu, który zaburzy gospodarkę budżetową gmin w Polsce. Pierwsze poważne skutki będą widoczne w 2022.

W latach 2014-21 dochód gminy wzrósł z kwoty 33,26 mln zł do poziomu 59,93 mln zł o 26,67 mln zł, czyli ponad 68,16%.

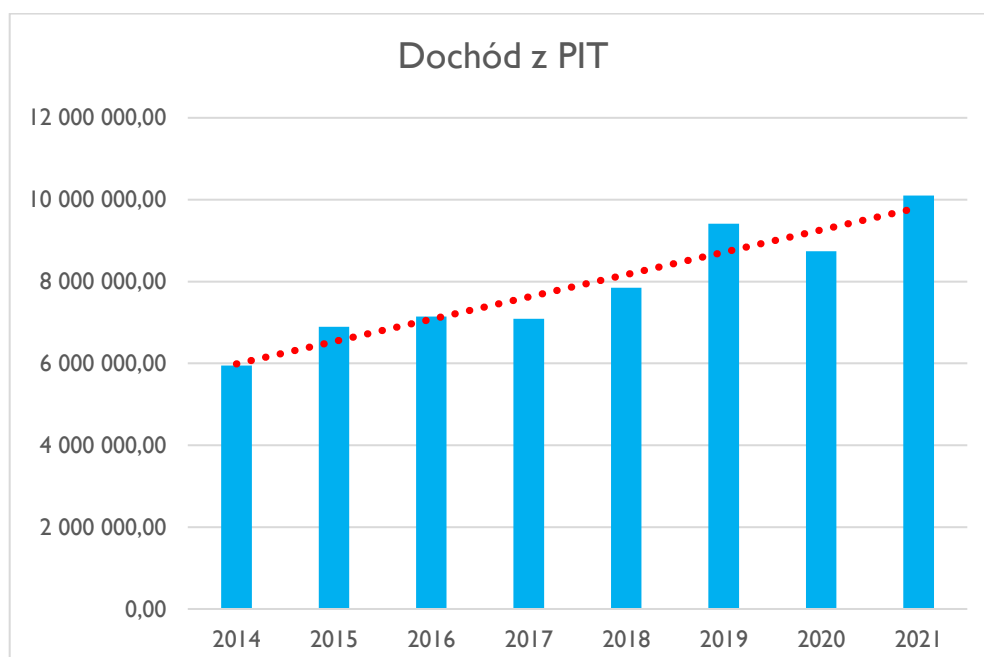
W tym samym czasie wydatki wzrosły z kwoty 35,94 mln zł do poziomu 58,89 mln zł o 23,95 mln zł, czyli ponad 63,85%.

Dobra koniunktura gospodarcza i dynamika inwestycji w sektorze przedsiębiorstw, wzrosty wynagrodzeń i powstawanie nowych miejsc pracy, determinują społeczno-gospodarczy rozwój w Gminie Żychlin. Znajdowało to odzwierciedlenie w malejącej liczbie osób zgłaszających się po pomoc z pomocy społecznej i spadku liczby bezrobotnych oraz podopiecznym MGOPS oraz wyraźny wzrost udziałów gminy w dochodach PIT w latach 2014-2019. W roku 2020 z uwagi na pandemię Covid-19 doszło do wyhamowania wzrostu i spadku w stosunku do 2019 o 7,16%. W stosunku do 2018 jest to nadal kwota wyższa o 11,3%.

W poszczególnych latach wpływy przedstawiały się następująco:

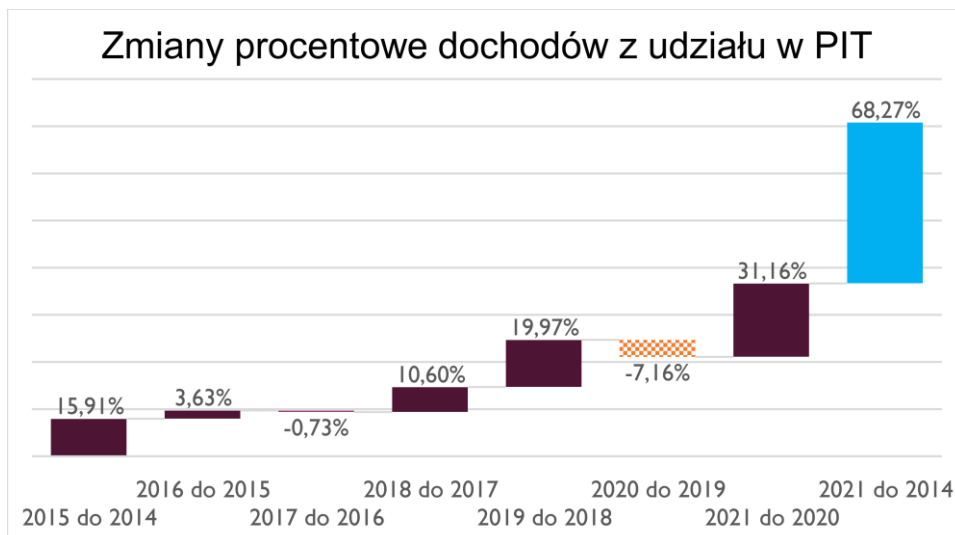
Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dochód z PIT w zł	5.948.423	6.894.933	7.145.523	7.093.584	7.845.356	9.411.923	8.737.871	10.099.237
różnica rok do roku +/- w zł		946.510	250.590	-51.939	751.772	1.566.567	-674.052	1.361.366
różnica rok do roku +/- w %		15,91%	3,63%	-0,73%	10,60%	19,97%	-7,16%	31,16%

W latach 2015, 2018 i 2019 odnotowaliśmy wzrosty od 10,6 do 19,97% w skali roku. Wyraźnie mniejsza dynamika w roku 2016, minimalny spadek o 0,73% w 2017 oraz wspomniany wcześniej spadek z uwagi na wyhamowanie gospodarki w kraju przez wprowadzany przez rząd lockdown. Następnie w 2021 nastąpił istotny wzrost o 31,16%.

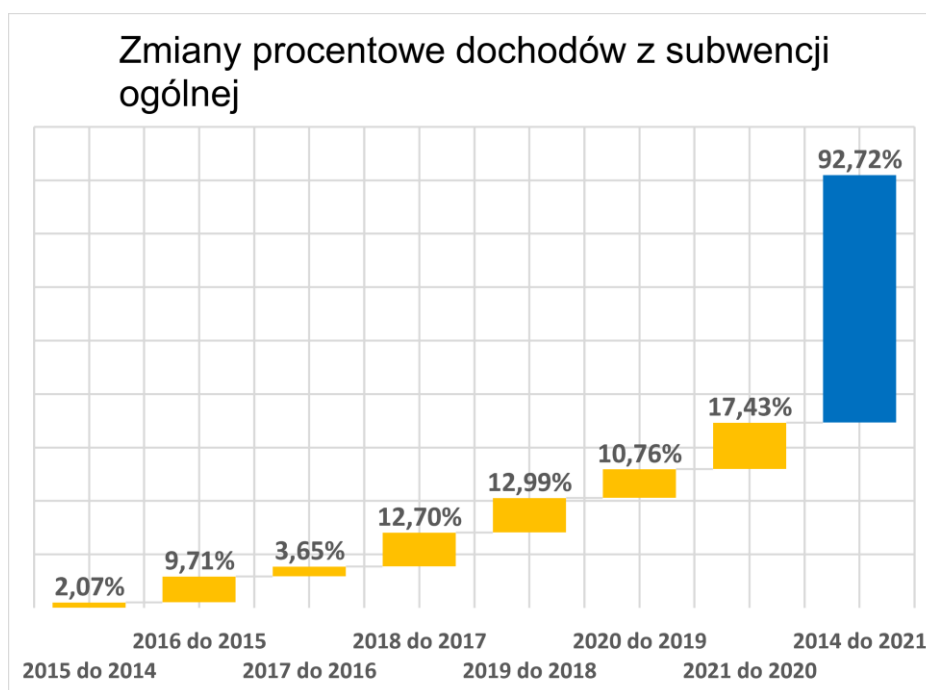
Linia trendu wskazuje wyraźny wzrost do 2019 roku oraz efekt pandemii i lockdown'u gospodarki w 2020 i powrót do wyższej wartości w 2021.

Kolejny wykres przedstawia zmianę procentową w ujęciu rok do roku oraz zmianę łączną na przestrzeni lat 2014-2021. Ogółem wartość procentowa wzrostu dochodów z tytułu udziału w PIT wyniosła 68,27% z kwoty 5,94 mln do 10,09 mln zł.

Dochody z tytułu wysokości subwencji ogólnej w latach 2014-2021 przedstawiały się następująco:

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Subwencja ogólna w zł	6.614.694	6.751.363	7.406.615	7.677.203	8.652.568	9.776.418	10.828.396	12.717.835
różnica rok do roku +/- w zł		136.669	655.252	270.588	975.365	1.123.850	1.051.978	2.153.570
różnica rok do roku +/- w %		2,07%	9,71%	3,65%	12,70%	12,99%	10,76%	20,39%

Powyższy wykres przedstawia zmianę procentową w ujęciu rok do roku oraz zmianę łączną na przestrzeni lat 2014-2021 w zakresie dochodów z subwencji ogólnej.

Wartość subwencji wyliczana przez Ministerstwo Finansów ma wyraźną tendencję rosnącą od 2 do 17% wzrostu rocznego w latach 2014-2021. Ogółem wartość procentowa wzrostu dochodów z tytułu subwencji wyniosła 92,72%. Wskaźnik ten wskazuje na prawidłowe zarządzanie dochodem własnym gminy z tytułu podatków lokalnych i sprawną organizację systemu oświaty w Gminie Żychlin.

Wartość wzrostu dochodu z tytułu subwencji w ujęciu kwotowym wyniosła ponad 6,1 mln zł.

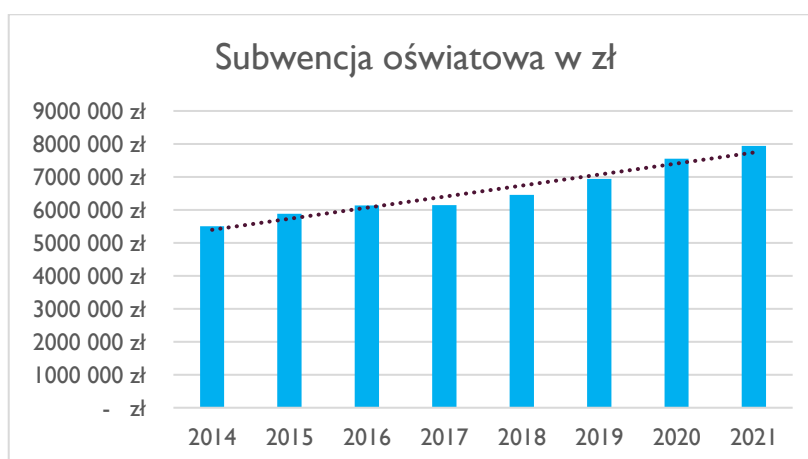
Widoczna dynamika wzrostu dochodów Gminy Żychlin nie równoważy wzrostów kosztów, które wynikają z czynników zewnętrznych tj. skokowego wzrostu minimalnej płacy, wzrostu cen energii elektrycznej, a co za tym idzie rosnących cen usług związanych z inflacją.

Konieczność bilansowania poziomu wydatków bieżących z dochodami, w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 243 ustawy o finansach publicznych powoduje, że samorząd musi szukać oszczędności i dokonywać cięć w wydatkach.

Nadal poważnym problemem, pomimo wzrostu wartości subwencji, pozostaje bilansowanie działalności oświaty. Część oświatowa subwencji, nie pokrywa nawet wydatków na płace nauczycieli. Średnia dopłata z budżetu gminy, z dochodów własnych, do części oświatowej wynosi ok. 30% kosztów, czyli ponad 3 mln zł. I jest to mimo wszystko dobry wskaźnik na tle danych z polskich gmin, gdzie dopłaty sięgają nawet 50%! Jest to tendencja utrwalona od wielu lat w całej Polsce. Samorządy muszą sobie radzić z tym problemem same. Szczególnie, że wprowadzane podwyżki płac pensji nauczycieli również nie posiadają pokrycia w subwencji.

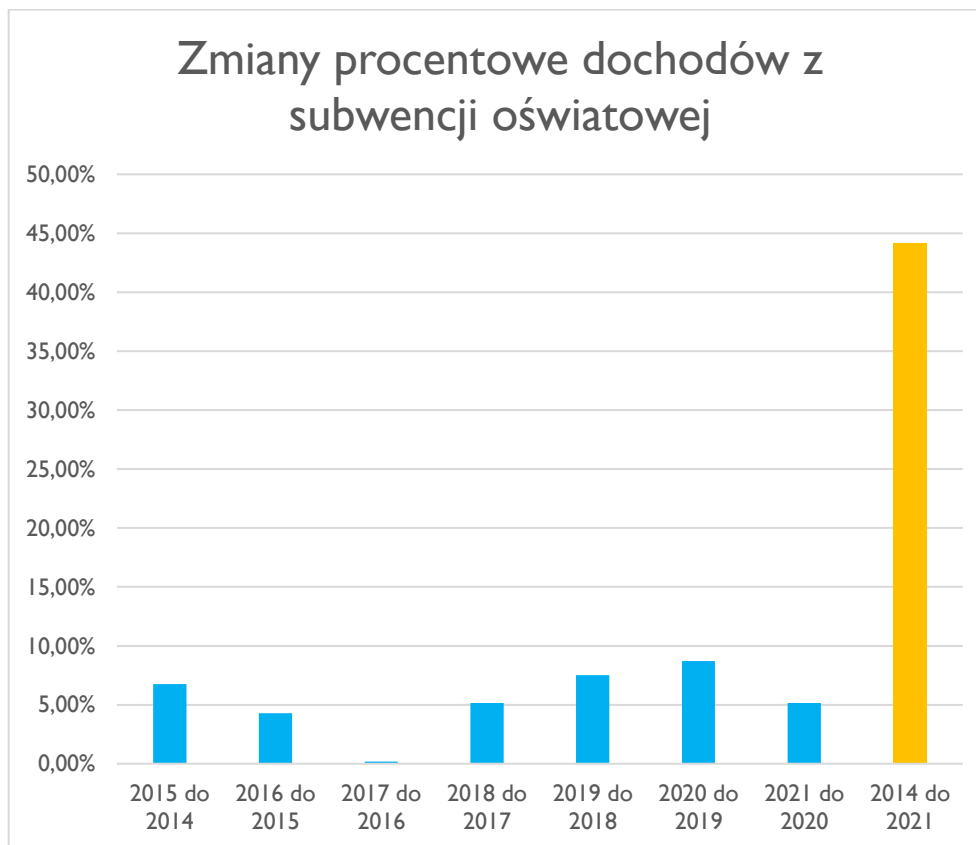
Dochody z tytułu wysokości subwencji oświatowej w latach 2014-2021 przedstawiały się następująco:

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Subwencja w zł	5.506.115	5.878.357	6.130.303	6.141.695	6.458.037	6.943.980	7.549.388	7.938.711
różnica rok do roku +/- w zł		372.242	251.946	11.392	316.342	485.943	605.408	389.323
różnica rok do roku +/- w %		6,76 %	4,29 %	0,19 %	5,15 %	7,52 %	8,72 %	5,16 %

Wykres przedstawia zmianę wysokości subwencji oświatowej na przestrzeni lat 2014-2021.

Procentowo przedstawia się to w sposób następujący: 37% wzrostu, jednak nie jest to poziom wzrostu odpowiadający rosnącym kosztom płac i wydatków bieżących na utrzymanie obiektów.

ZADŁUŻENIE GMINY W LATACH 2014-2021

Opisywane wyżej czynniki związane ze wzrostem kosztów bieżących (płace, koszty usług etc.) i brak zbilansowania w dochodach z subwencji, są powodami wypracowywania zbyt małej nadwyżki operacyjnej, która pozwoliłaby realizować zadania inwestycyjne bez finansowania z kredytów i pożyczek. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że po reformie finansów publicznych z lat 2009-2011, samorzady nie mogą zaciągać kredytów i pożyczek na działalność bieżącą, jeśli spłata nie następuje w roku zaciągnięcia zobowiązania. Są to przypadki pożyczek krótkoterminowych w przypadkach kryzysowych np. zniszczenia wywołane klęską żywiołową.

Realizując politykę finansową w Gminie Żychlin, monitorujemy stan zadłużenia nie dopuszczając do sytuacji powstania ryzyka utraty płynności. Występują przypadki, gdy samorząd nie zaciąga żadnych zobowiązań, realizując inwestycje tylko za środki własne. Tak było w roku 2015 i 2020 roku, a w 2021 kwota nowego zobowiązania nie przekroczyła 0,5 mln zł.

W poniżej przedstawionej tabeli można zauważyć, że pomimo wzrostu poziomu kwotowego długu o około 4,6 mln zł, z poziomu 7.764.799 zł w 2015 roku do poziomu 12.383.121 zł w 2019 roku, to procentowe wskaźniki spłaty rat, odsetek, zobowiązań ogółem w stosunku do dochodu zmalały prawie o połowę, ponieważ w tym samym czasie dochód urósł o ponad 14,3 mln. zł. Malejące wskaźniki obrazują ostrożnościową politykę zadłużeniową prowadzoną przez nasz samorząd.

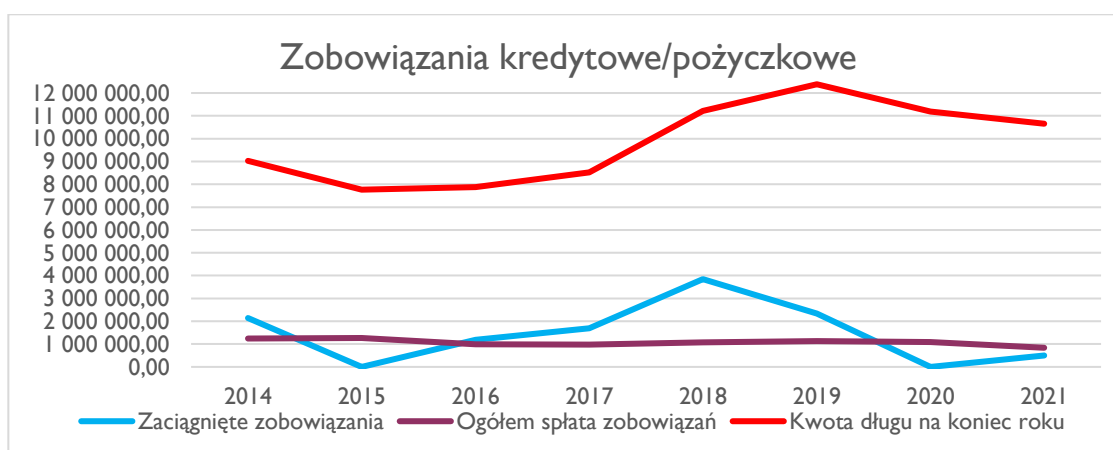
**Kwota długu na dzień 31.12.2021 r. wyniosła 10.658.581 zł (w 2020: 11.181.390 zł),
czyli 17,78% dochodu ogółem (2020: 20,72%).**

**W stosunku do roku 2019 dług zmalał o ponad 1,72 mln zł i w ujęciu procentowym
o prawie 8% z poziomu 25,64%.**

**Wskaźnik poziomu zadłużenia przed reformą finansów publicznych, zezwalał gminom
na zadłużanie do poziomu 60% dochodów ogółem.**

Kolejna tabela przedstawia poziom wartości długu ogółem, wartości rocznych wzrostów zadłużenia i ujęcie wskaźnikowe, które jest zabezpieczeniem prawnym przed nadmiernym zadłużaniem się samorządów. Gmina Żychlin spełnia wszystkie wskaźnikowe wymagania dbając o prawidłowy przebieg korzystania z narzędzi dłużnych związanych z realizacją inwestycji.

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zaciągnięte zobowiązania	2.136.169,00	0,00	1.185.232,00	1.696.690,00	3.844.954,00	2.332.726,00	0,00	497.351,00
Ogółem spłata zobowiązań	1.246.899,17	1.267.663,85	988.150,78	978.814,24	1.069.975,03	1.127.919,79	1.095.562,28	839.076,11
Spłaty rat kapitałowych	1.018.250,00	1.018.258,00	818.768,00	806.654,00	911.496,00	908.362,00	952.731,00	771.160,00
Zapłata odsetek i dyskonta określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych	228.649,17	249.405,85	169.382,78	172.160,24	158.479,03	219.557,79	142.831,28	67.916,11
Kwota długu na koniec roku	9.032.057,00	7.764.799,00	7.882.263,00	8.523.299,00	11.208.757,00	12.383.121,00	11.181.390	10.658.581,00
Wykonanie dochodów ogółem	33.262.159,26	33.828.338,88	40.791.634,53	43.665.145,64	44.086.269,88	48.287.745,07	53.961.018,41	59.939.833,82
Wskaźnik spłaty rat kapitałowych do dochodów ogółem	3,06%	3,01%	2,01%	1,85%	2,07%	1,88%	1,77%	1,29%
Wskaźnik spłaty odsetek do dochodów ogółem	0,69%	0,74%	0,42%	0,39%	0,36%	0,45%	0,26%	0,11%
Wskaźnik spłaty zobowiązań ogółem do dochodów ogółem	3,75%	3,75%	2,42%	2,24%	2,43%	2,34%	2,03%	1,40%
Wskaźnik kwoty długu do dochodów ogółem	27,15%	22,95%	19,32%	19,52%	25,42%	25,64%	20,72%	17,78%

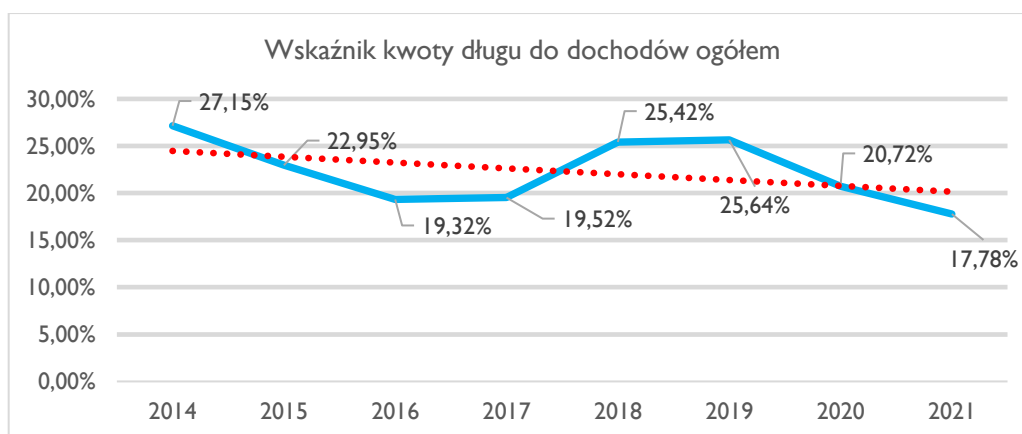
Jak widać na powyższym wykresie, w 2015 i 2020 roku Gmina Żychlin nie zaciągnęła żadnych nowych zobowiązań, a w latach 2016-2017 zmiana była nieznaczna, podobnie jak w ubiegłym 2021.

Niestety w wyniku wprowadzanych w przestrzeni finansów publicznych zmian, wynikających z opisywanych na stronie 18 wzrostów kosztów bieżących, w latach 2018-2019 następuje wzrost

wartości zaciąganych pożyczek i kredytów. Rosnące koszty prowadzenia działalności powodują, że samorzady nie są w stanie wypracowywać nadwyżek operacyjnych zapewniających finansowanie inwestycji ze środków własnych.

Należy się spodziewać, że w przypadku braku zmiany wartości wskaźnika udziałów gmin w subwencji, postulowanych przez korporacje samorządowe (m.in. Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP), potencjał inwestycyjny samorządów może ulec znacznemu pogorszeniu.

Przed reformą systemu finansów publicznych, zgodnie z ustawą dług gminy nie mógł przekraczać poziomu 60% wartości dochodu ogółem. W tym ujęciu, jak widać na poniższym wykresie, wskaźnik długu spadł z 27,15 (2014) do 17,78% (2021).

Linia trendu (kropkowana czerwona linia na wykresie) pokazuje stabilną wartość wskaźnika w stosunku do stale rosnącego dochodu budżetu.

2.2 WYKONANIE WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH W 2021 ROKU.

W wyniku przyjęcia przez Radę Miejską w Żychlinie uchwały budżetowej zrealizowano zadania:

1. Budowa sieci wodociągowej w ul. Głowackiego w Żychlinie wraz z opracowaniem PT.

W ramach wydatkowanych środków wykonano sieć wodociągową z rur PE 160 mm, dł. 208,80 m wyposażonej w 1 hydrant nadziemny. Dokumentacja techniczna została opracowana w roku 2020 (12.110 zł)

Wartość łączna zadania: 45.264,00 zł

2. Dotacja dla Samorządowego Zakładu Budżetowego na zakup maszyn i urządzeń

Wartość łączna zadania: 126.499,98 zł

3. Dotacja dla Samorządowego Zakładu Budżetowego na inwestycję w oczyszcz. ścieków

Wartość łączna zadania: 247.000,00 zł

4. Wykonanie monitoringu na targowicy miejskiej

W ramach wydatkowanych środków zamontowano pięć kamer wizyjnych z rejestratorem dla potrzeb funkcjonowania targowicy miejskiej.

Wartość łączna zadania: 11.000,00 zł

5. Wykonanie zabezpieczenia p.poż. sieci wodociągowych na terenach wiejskich

W ramach wydatkowanych środków wykonano montaż dwóch hydrantów naziemnych w m. Śleszyn przy ul. Kasztanowej.

Wartość łączna zadania: 9.999,90 zł

6, 7 i 8. Przebudowa dróg na terenie gminy Żychlin

Przedmiotem zamówienia była realizacja zadań polegającego na przebudowie ul. Kamilewskiej w Śleszynie oraz ulic Wrzosowej i Konwaliowej i odwodnienia ul. Narutowicza w Żychlinie.

W zakres realizacji wchodziło m.in. wykonanie robót budowlanych przygotowawczych oraz asfaltowanie. Zwiększono bezpieczeństwo i komfort uczestników drogowego poprzez poprawę jakości oraz zwiększenie szerokości dróg.

Wartość łączna zadania: 1.959.175,18 zł

Zdjęcia poniżej przedstawiają zmodernizowane ulice

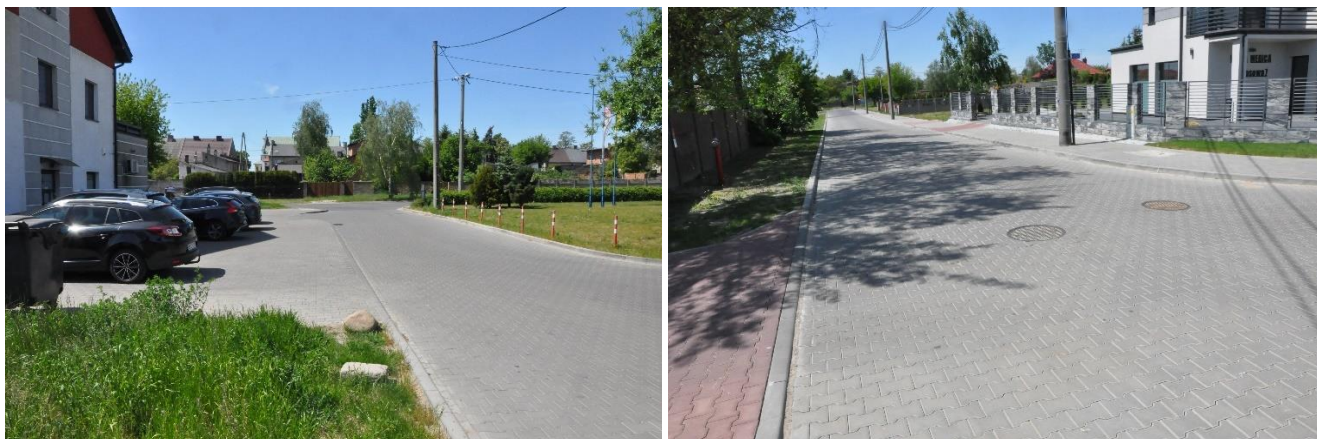
Rozpoczęcie prac na ul. Kamilewskiej

Efekt końcowy

Zmodernizowane ulice Wrzosowa i Konwaliowa

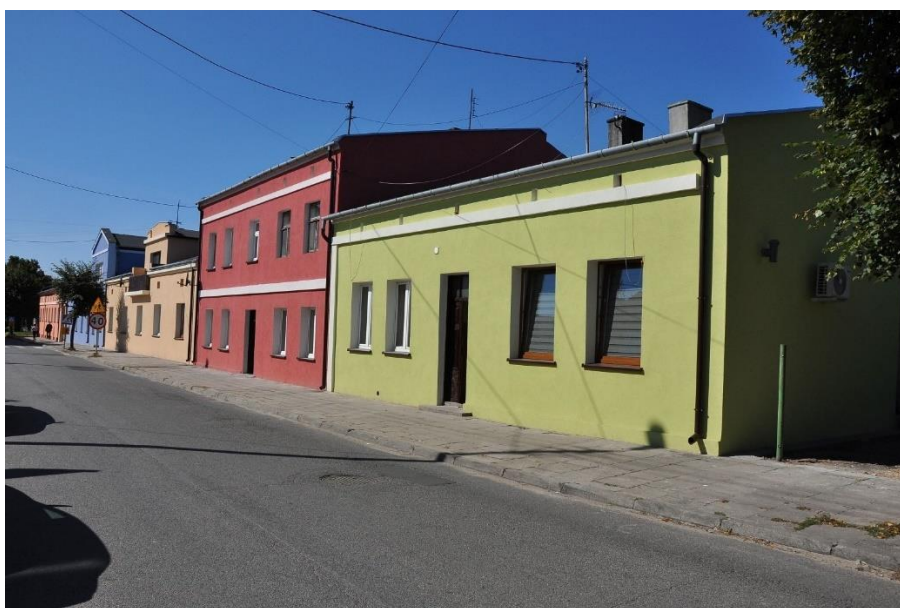

9. Termomodernizacja budynków komunalnych

W ramach wydatkowanych środków wykonano docieplenie ścian elewacji frontowych budynków przy ul. 1-go Maja 16,18,20,22,24 w Żychlinie.

Wartość łączna zadania: 136.861,656 zł.

Kamienice przy ul. 1 Maja po termomodernizacji.

10. Dotacja dla Samorządowego Zakładu Budżetowego na modernizację budynku komunalnego.

Doprowadzenie wody wraz z odprowadzeniem ścieków do budynku położonego w Żychlinie przy ul. 3 Maja 5.

Wartość łączna zadania: 36.343,64 zł.

11. Zakup nieruchomości po MIG-MA Sp. z o.o.

W ramach wydatkowanych środków dokonano zapłaty za zamianę nieruchomości gruntowej działki nr ewid. 628/9 obręb Żychlin.

Wartość łączna zadania: 15.200,00 zł.

12. Dotacja dla Policji – samochód

Środki finansowe zostały przekazane zgodnie z zawartym porozumieniem.

Wartość łączna zadania: 3.979,67 zł.

13. Modernizacja Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie

Rozbiórka i budowa schodów wejściowych do budynku szkoły.

Wartość łączna zadania: 145.092,09 zł.

14. Modernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żychlinie

W ramach wydatkowanych środków wykonano przebudowę kanalizacji deszczowej stanowiącej odwodnienie obiektów szkolnych.

Wartość łączna zadania: 89.307,80 zł.

15. „Laboratoria przyszłości” w szkołach podstawowych w Żychlinie

W ramach wydatkowanych środków dokonano zakupu nowoczesnego sprzętu- wyposażenia technicznego dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żychlinie ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID -19 w ramach programu "Laboratoria przyszłości" niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród uczniów szkół podstawowych.

Wartość łączna zadania: 20.869,24 zł.

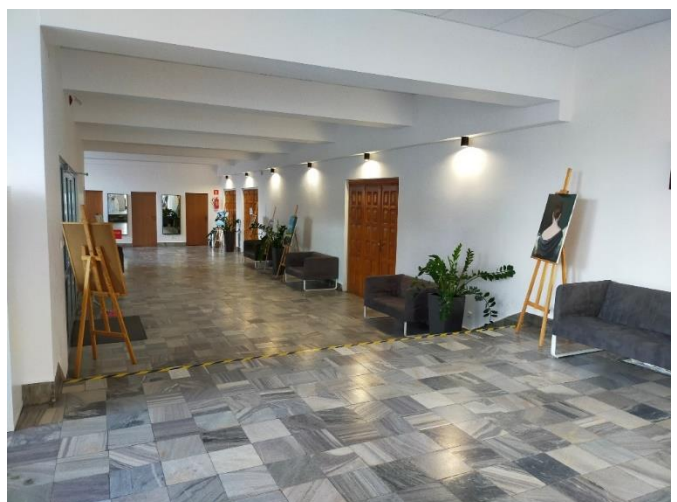
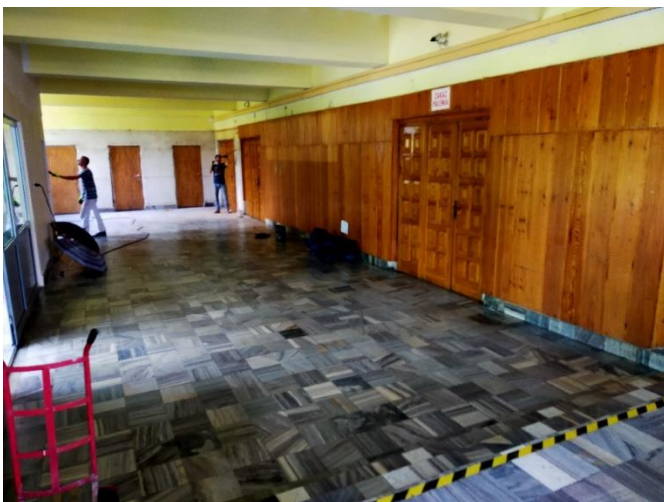
16. Modernizacja budynku Żychlińskiego Domu Kultury

Przedmiotem zamówienia była realizacja modernizacji holu głównego, pomieszczenia dla uczestników zajęć, toalety i klatki schodowej. Poprawiono estetykę, ale przede wszystkim bezpieczeństwo użytkownika i komfort uczestników zajęć oraz pracowników Zedeku.

Wartość łączna zadania: 125.000 zł.

Zdjęcia przedstawiają pomieszczenia po modernizacji.

Hol główny wraz z wymianą instalacji elektrycznej i instalacją oświetlenia ewakuacyjnego.

Klatka schodowa północna.

Sala plastyczna

Toalety na I piętrze

17. Zakup wagi samochodowej na Składowisko Odpadów Komunalnych.

W ramach wydatkowanych środków zakupiono wagę samochodową na Składowisko Odpadów Komunalnych w Żychlinie celem jego doposażenia.

Wartość łączna zadania: 25.000 zł.

18. Modernizacja ŁSSE Podstrefa Żychlin

Budowa zasilania elektroenergetycznego dla Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - Podstrefa Żychlin przy ul. I-go Maja w Żychlinie. W ramach wydatkowanych środków wykonano budowę stacji transformatorowej wraz z abonencką linią kablową średniego napięcia oraz zjazdem na teren nieruchomości położonej w Żychlinie przy ul. I-go Maja w formule "zaprojektuj i wybuduj".

Wartość łączna wydatku: 506.962,51 zł.

Na zdjęciu trafostacja dla Podstrefy Żychlin ŁSSE. W tle widoczny nowy zakład pracy Addev Materials.

19. Zakup inwestycyjny – rata za budynek przy ul. Łąkowej 6a

Przedmiotem wydatku inwestycyjnego jest rata roczna za zakup budynku mieszkalnego przy ul. Łąkowej 6a.

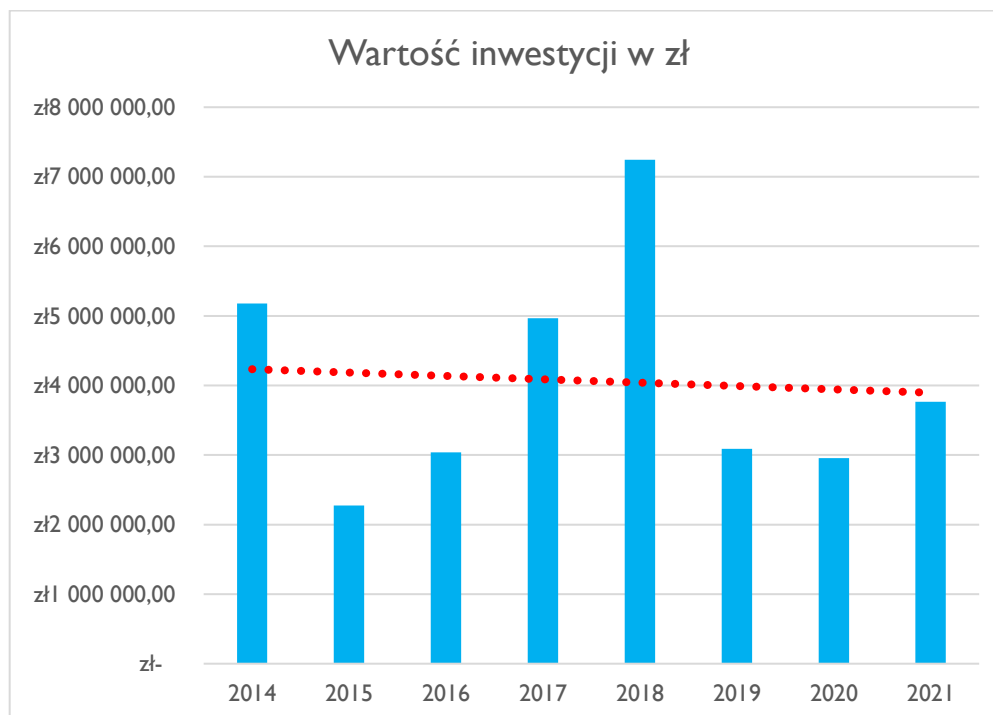
Wartość łączna wydatku: 249.000,00 zł.

W budynku przy ul. Łąkowa 6a powstała wspólnota mieszkaniowa, ponieważ Gmina Żychlin dokonała sprzedaży mieszkań.

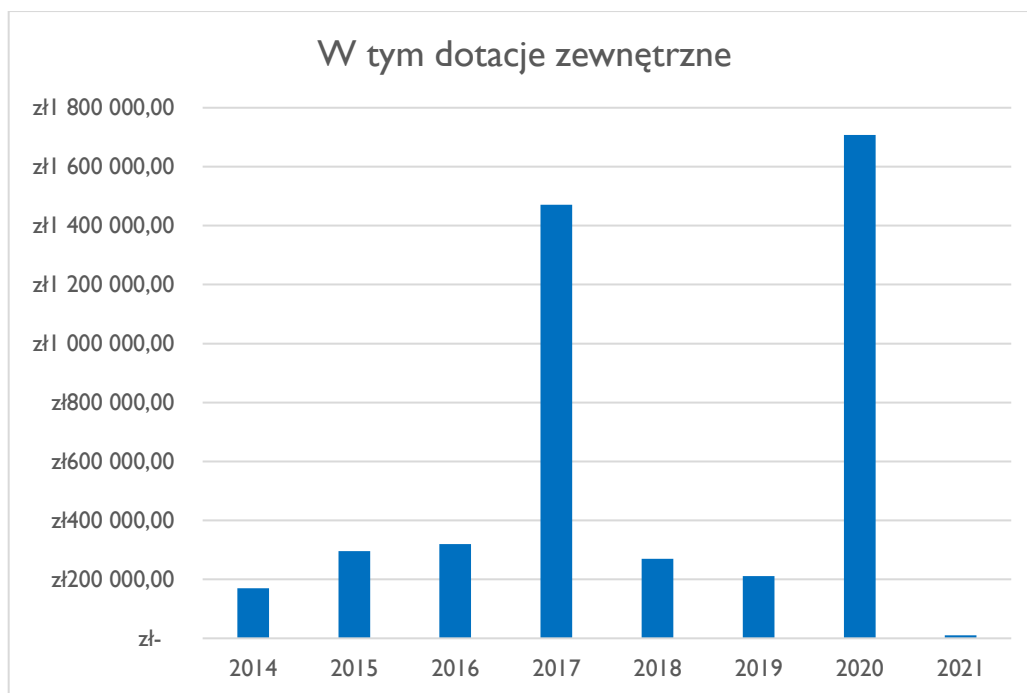
**Łączna wartość wydatków inwestycyjnych w 2021 roku wyniosła:
3.764.666 zł
(+807.424,52 zł w stosunku do 2020)**

Wartość inwestycji w latach 2014-2021

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wartość inwestycji w zł	5.179.039	2.275.392	3.037.897	4.965.008	7.246.364	3.089.074,86	2.957.241,48	3.764.666
różnica rok do roku +/- w zł		-2.903.647	762.505	1.927.111	2.281.356	-4.157.289,14	-131.833,38	807.424,52
różnica rok do roku +/- w %		-56,07%	33,51%	63,44%	45,95%	-57,37%	-4,46%	27,30%
W tym dotacje zewnętrzne w zł	170.000	295.508,89	319.995,32	1.471.265,20	269.488,41	210.747,00	1.707.647,35	10.504

Łączna wartość inwestycji w latach 2014-2021 wyniosła 32.514.682,34 zł, co daje średnią na rok budżetowy w wysokości 5.419.113,72 zł. Linia trendu na wykresie oznaczona kolorem czerwonym, wskazuje niestety minimalną tendencję malejącą, w ujęciu średniorocznym wydatków na inwestycje. Trend zaburza zauważalny spadek wartości inwestycji w 2019 i 2020 roku. Wynika to z nowego etapu planowania zadań, które będą akceptowane przez Radę Miejską nowej kadencji oraz odzwierciedla trend pogarszania się potencjału finansowania inwestycji, opisywany w pkt. 2.1. W ostatnich dwóch latach poziom inwestycji różnił się od siebie nieznacznie. Nie należy zakładać zwiększania się potencjału inwestycyjnego Gminy Żychlin, głównie z uwagi na zmiany gospodarcze i prawne wprowadzane przez Rząd RP opisywane w części raportu związane z budżetem samorządu. Chociaż rok 2021 przyniósł niewielką poprawę.

Łączna wartość dotacji zewnętrznych w latach 2014-2021 wyniosła 4.455.156,17 zł. Pozyskiwanie dotacji zewnętrznych, ze źródeł europejskich i z budżetu centralnego, zależy od ogłaszanych konkursów i wpisywaniu się planów inwestycyjnych samorządu w przyjęte ramy konkursowe.

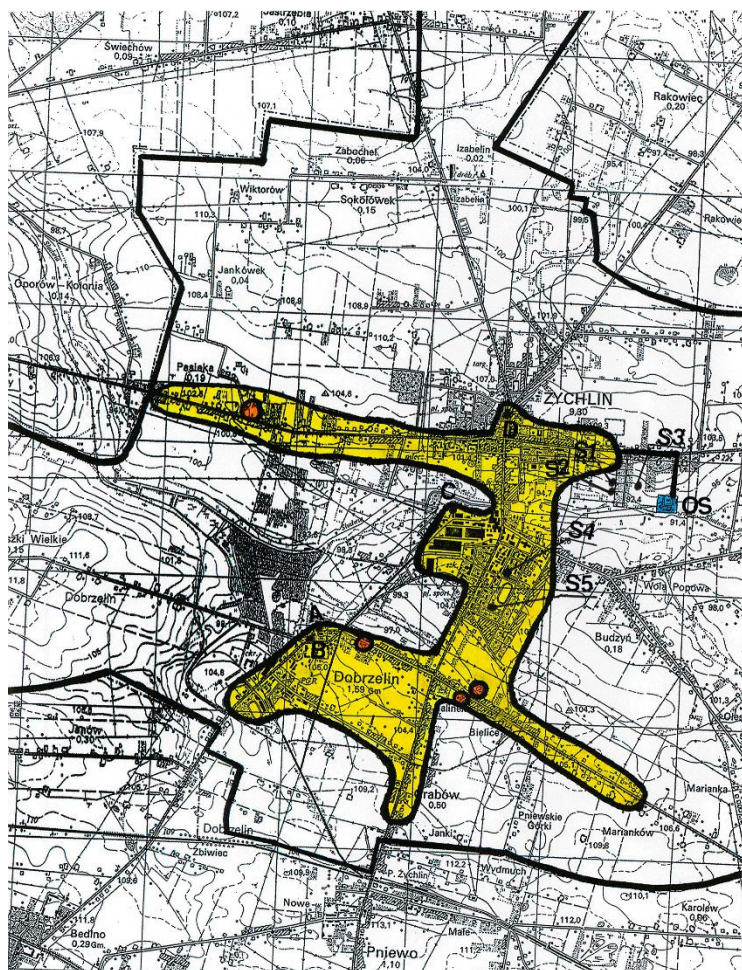
3. GOSPODARKA LOKALNA: INFRASTRUKTURA I USŁUGI KOMUNALNE, BUDOWNICTWO I PRZEDSIĘBIORSTWA

Gmina Żychlin wykonuje zadania własne, wynikające z ustawy o samorządzie gminnym w zakresie szeroko rozumianej gospodarki komunalnej, za pośrednictwem jednostki budżetowej Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Spółki z o.o. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji oraz komunikacji jako usługi zewnętrznej (outsourcing).

3.1 ZAOPATRZENIE W WODĘ – SYSTEM I KOSZTY

Zaopatrzenie w wodę prowadzone jest w oparciu o ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Gmina Żychlin zaopatruje mieszkańców w wodę za pomocą pięciu studni głębinowych ujmujących wodę podziemną z otworów trzecio- i czwartorzędowych. Stację uzdatniania wody oddano do eksploatacji w roku 1984. Stacja ta może wyprodukować 3.900 m³/dobę wody. Uzdatnianie wody oparte jest na odżelazianiu wody w zamkniętych odżelaziaczach oraz odkażaniu jej podchlorynem sodu. Odkażanie w niej jest procesem ciągłym. Prowadzone jest profilaktycznie co drugi tydzień oraz każdorazowo po wystąpieniu awarii sieci. Stacja uzdatniania wody zlokalizowana jest w Żychlinie przy ul. Łukasieńskiego 63.

Lokalizacji studni głębinowych w tle obszaru „Aglomeracja Żychlin” (opis aglomeracji patrz: 3.2)

LEGENDA:

 Obszar „Aglomeracja Żychlin”

S1, S2, S3, S4, S5 - Studnie głębinowe

OS - Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych

Strefa ochronna ujęć wody jest obszarem poddanym zakazom, nakazom i ograniczeniom w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wody. Strefa ochronna obejmuje ujęcie wody w raz z przyległymi terenami. Celem ustanowienia strefy ochronnej jest zabezpieczenie dopływu do ujęcia wody podziemnej bez skażeń fizyko- chemicznych i bakteriologicznych, o ustalonej ilości. Chodzi tu o zabezpieczenie nie tylko jakościowe, ale też ilościowe zasobów wody. W przytoczonych strefach ochrony wydzielone są strefy ochrony bezpośredniej.

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Żychlin budowana jest od roku 1950. Obecnie długość czynnej sieci wodociągowej wynosi: 125,3 km, w tym 1,7 km stanowi sieć przesyłową i 123,6 km sieć rozdzielczą, uliczną. Długość przyłączy wodociągowych wynosi: 46,17 km. W roku 2021 sprzedał 339.243 m³ wody dla gospodarstw domowych i 760 m³ zakupiono od Gminy Oporów. Zakupiona woda została sprzedana mieszkańcom Gminy Żychlin, których gospodarstwa położone są w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy Oporów. Sprzedaż wody dla gospodarstw domowych stanowiła 76 % globalnie sprzedanej wody. Średnie zużycie wody na statystycznego mieszkańca Gminy Żychlin w 2021 wyniosło 0,09 m³ na dobę. Jest ono niższe od normatywnego przyjmowanego do obliczeń hydraulicznych (w odniesieniu do mieszkańców zamieszkałych). Sprzedaż wody na cele przemysłowe w roku 2021 wyniosła 54.302 m³. W roku ubiegłym sprzedano w hurcie 53.343 m³ wody do Gminy Pacyna.

Na poniższym wykresie przedstawiono układ kosztów zaopatrzenia w wodę dla Gminy Żychlin.

3.2 ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW W AGLOMERACJI ŻYCHLIN I POZA NIĄ – SYSTEM I KOSZTY

CO TO JEST W OGÓLE AGLOMERACJA?

Zgodnie z prawem unijnym, zasadniczą rolę w gospodarowaniu ściekami komunalnymi oraz ochronie wód powierzchniowych i środowiska wodnego przed zanieczyszczeniem ściekami, do których są one odprowadzane odgrywa dyrektywa 91/271/EWG. Dyrektywa stanowi podstawowy dokument prawny UE w tym zakresie. Opracowane wytyczne zawierają praktyczne informacje dla potrzeb tworzenia lub zmiany granic i obszaru aglomeracji – obszarów funkcjonowania i budowy sieci kanalizacji sanitarnych. Wytyczne te są adresowane do gmin oraz urzędów marszałkowskich oraz innych podmiotów biorących udział w tworzeniu i kształtowaniu

aglomeracji w ramach prawidłowej realizacji inwestycji. Wytyczne do tworzenia aglomeracji określają ekonomiczne i środowiskowe założenia do analizy zasadności budowy nowych odcinków kanalizacji lub wprowadzania alternatywnych rozwiązań (np. przydomowe oczyszczalnie ścieków). Z punktu widzenia wskaźników efektywności pracy sieci i układu, rozbudowę systemu winno się prowadzić w terenie akceptowalnym ekonomicznie. Wskaźnik efektywności ekonomicznej wynosi: 120 mieszkańców/kilometr rozbudowywanej sieci. Wskaźnik na chwilę obecną został osiągnięty na terenie całej aglomeracji. Rozbudowa sieci dokonywana jest jedynie w kierunkach potencjalnego rozwoju urbanistycznego miasta i terenów do niego przyległych.

Na terenie gminy Żychlin odbiór ścieków komunalnych odbywa się poprzez zcentralizowany system kanalizacji sanitarnej (mowa tu o sieciach głównych i rozdzielczych) oraz poprzez dowóz ścieków taborem asenizacyjnym. Dodatkowo na terenach nieujętych w aglomeracji mieszkańcy korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych, których opróżnianiem zajmują się wyspecjalizowane firmy.

Gmina posiada częściowo rozdzielczy, a częściowo ogólnospławny system kanalizacji sanitarnej. Kanalizacja ogólnospławna charakteryzuje się większymi przepływami w okresach deszczowych o mniejszym stężeniu ścieków w kolektorze i mniejszymi przepływami odpowiadającymi przepływowi w rozdzielczej sieci w okresach bezdeszczowych.

Odcinki sieci rozdzielczej charakteryzują się mniejszymi przepływami w kolektorze, lecz dużym stężeniem ścieków i gazów kanałowych głównie siarkowodoru (H_2S) i azotu (N_2). Eksploatacja tak zróżnicowanej sieci wymaga od obsługi dużej fachowości i odpowiedzialności. Do eksploatacji sieci niezbędne jest zapewnienie specjalistycznego sprzętu sieciowego.

Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 25.719,16 m.b., w tym:

- ❖ 1,6 km kolektory
- ❖ 24,12 km sieć uliczna, rozdzielcza

Przyłącza kanalizacji sanitarnej mają łączną długość 10,97 km.

Miejska Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych w ciągu roku oczyszcza ścieki w ilości 334.167 m³. Wynika to bezpośrednio z potrzeb użytkowników. Gospodarstwa domowe średnio w okresie roku odprowadzają do miejskiego systemu kanalizacyjnego 273.000 m³ ścieków stanowi to 81,7 % globalnej ilości oczyszczonych ścieków. W tym okresie przemysł odprowadza 56.836 m³ ścieków, co stanowi 17 % globalnej ilości ścieków komunalnych Średnio rocznie taborem asenizacyjnym odbierane jest 4.300 m³ ścieków. Jest to jedynie 1,3 % globalnej ilości ścieków. Miejska oczyszczalnia ścieków komunalnych została zmodernizowana w latach 90. XX wieku.

Koszt zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych jako średni z ostatnich trzech lat wynosi 1,47 mln zł.

3.3 PODSUMOWANIE ANALIZY KOSZTÓW SYSTEMU WODNO-KANALIZACYJNEGO

Największy udział w kosztach własnych stanowią koszty osobowe. Osiągają one około 49% kosztów użytkowania i utrzymania w odniesieniu do dostarczania wody i 51% w związku z odbiorem ścieków. Koszty osobowe kształtować będą ceny świadczonych usług. Mamy obecnie do czynienia z wyraźnym wzrostem kosztów pracowniczych, co w sposób bezpośredni przełoży się na cenę usługi zaopatrzenia w wodę i odbiór ścieków.

Pozostałe koszty łącznie przenoszą się w 50 % na cenę tych usług. W grupie tych kosztów mieszczą się między innymi koszty usuwania awarii. Gmina sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych zabezpiecza środki na wymianę tych odcinków sieci, które stają się kosztowne w eksploatacji. Działanie to ma na celu utrzymanie kosztów na stałym poziomie. Na pozostałe opłaty ponoszone przez Samorządowy Zakład Budżetowy nie mamy wpływu. Możemy je jedynie minimalizować poprzez zwiększenie liczby odbiorców korzystających z usług wodno-kanalizacyjnych. Z miejskiej sieci wodociągowej korzysta około 98 % potencjalnych odbiorców, a więc został osiągnięty docelowy stan.

W zakresie odprowadzanie ścieków gmina posiada pewne możliwości zwiększenia odbiorców. Ostatni odcinek sieci kanalizacji sanitarnej o długości około 600 m w ulicy Żeromskiego poza obszarem Aglomeracji wybudowano w 2018 roku. Pozwoli to w przyszłości na dalszą rozbudowę i włączenia do miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej mieszkańcom ulicy Żeromskiego oraz mieszkańcom Woli Popowej i Budzyna. Dalsza rozbudowa sieci będzie kontynuowana w obszarach podmiejskich o zwartej zabudowie. Starania te przy drastycznych wzrostach cen energii i kosztów osobowych nie pozwolą na zachowanie stabilnych cen w zakresie świadczonych usług.

3.4 GAZYFIKACJA GMINY

Na początku maja 2020 r. pomiędzy Gminą Żychlin a Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o. z zawarta została umowa o przyłączenie do sieci gazowej. Umowa obejmuje przyłączenie do sieci gazowej PSG pierwszego obiektu na terenie Gminy Żychlin - Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie. Szkoła będzie odbiorcą gazu w ilości 70.000 m³ rocznie. Koszt przyłącza wynosi 8.075,64 zł. Planowana budowa pierwotnie miała zakończyć się ma do końca sierpnia 2022 roku. Niestety z uwagi na zawirowania na rynku gazu aneksowano zapisy umowy z przesunięciem terminu na kolejne 12 miesięcy.

Umowa przyłączeniowa była konsekwencją wykonania prac budowlanych polegających na ułożeniu sieci gazowniczej. Prace budowlane rozpoczęły się w czerwcu 2020. Wykonana została główna magistrala sieci przesyłowej o długości 8,5 km. Inwestycja zrealizowana była za pomocą technologii przewiertów sterowanych. Dało to możliwość uniknięcia wykonywania tradycyjnych przekopów i niszczenia nawierzchni dróg. Drugi etap gazyfikacji przewidziany był do realizacji na przełomie 2021/2022 i polegał na budowie stacja regazyfikacji gazu skroplonego. Stacja powstać miała na działce w Dobrzelinie przy ul. Kasztanowej w podstrefie ŁSSE. Zawirowania na rynku gazu związane z jego bardzo wysokimi cenami oraz obecna sytuacja sankcji gospodarczych spowodowały, że PSG Sp. z o.o. zmieniła strategię inwestycyjną i rozpoczęła projektowanie sieci gazu średniego ciśnienia z Kutna do Żychlina.

Sieci gazowe powstały wzdłuż ulicy Wł. Jagiełły i Szkolnej w kierunku szkoły. Następnie sieć przecięła miasto w kierunku ul. 3 Maja. Inwestycja dla samorządu uchyla drzwi do kolejnych realizacji dla mieszkańców i przedsiębiorców. Skala inwestycji zależeć będzie od zainteresowania ze strony potencjalnych odbiorców i liczby podpisywanych umów o przyłączenia.

3.5 MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY

Od dnia 1 września 2020 r. gmina zarządza swoim mieszkaniowym zasobem poprzez nową jednostkę budżetową Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, który został wydzielony ze struktury Samorządowego Zakładu Budżetowego. Łączna powierzchnia lokali mieszkalnych na koniec 2021 roku wynosi: 14.480,42 m². Mieszkania, te przekazane są w trwałą zarząd do Zakładu. Ponadto Zakład zarządza powierzchnią 3.046,09 m² będącą w tzw. administracji zleconej. Są to budynki mieszkalne nie mające uregulowanego stanu prawnego – żyjący właściciele lub spadkobiercy nie są znani i wyszczególnieni w księgach wieczystych, i z tego powodu przed 1990 rokiem Państwo Polskie przekazywało je do obsługi przez przedsiębiorstwa komunalne.

W roku 2021 roku Zakład zarządzał 71 posesjami z przeznaczeniem na lokale mieszkalne. Łączna powierzchnia użytkowania budynków zarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Żychlinie wyniosła: 17.526,51 m², w tym:

- ❖ 14.480,42 m² stanowiących mienie gminne
- ❖ 3.046,09 m² będących w administracji zleconej

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w ramach prowadzonej działalności w zakresie zarządzania budynkami i lokalami administruje również lokalami użytkowymi. Podobnie jak w latach poprzednich w ramach SZB, od września 2020 r. ZGM zarządzał 22 lokalami o łącznej powierzchni 775,32 m² a na koniec 2021 r. zarządzał 21 lokalami o łącznej powierzchni 718,14 m². Na terenie miasta mamy szesnaście lokali użytkowych o łącznej powierzchni 536,14 m². Lokale, te są w budynkach będących własnością Gminy Żychlin. Cztery lokale są w budynkach przekazanych do Zakładu w administrację zleconą o łącznej powierzchni 150,48 m². Na terenach wiejskich zakład zarządza jednym lokalem o powierzchni 31,52 m².

Substancja mieszkaniowa zasobu gminy stanowi najstarszą część terenów mieszkaniowych Żychlina. Fakt ten stawia Zarządcy duże wyzwanie w związku z jego utrzymaniem. W budynkach tych wykonywane są jedynie najpilniejsze potrzeby.

Gmina Żychlin finansuje utrzymanie Zakładu w zakresie gospodarki mieszkaniowej poprzez ustalanie rocznego budżetu jednostki w oparciu o wykonanie lat ubiegłych. W kalkulacji kosztów uwzględnia się zakres prowadzonej działalności związany z prowadzeniem remontów podstawowych oraz administrowaniem zasobem.

Lokale oddane w administrację zleconą utrzymywane są zgodnie z prawem, tylko na podstawie dokonanych wpłat od mieszkańców, a więc koszty bilansują się w oparciu o przychody z danej nieruchomości.

3.6 LOKALNY TRANSPORT ZBIOROWY

Kolejnym zadaniem realizowanym przez gminę jest prowadzenie transportu zbiorowego. Do końca lipca 2020 r. funkcjonował Zakład Komunikacji Miejskiej w strukturze Samorządowego Zakładu Budżetowego. Od września 2020 gmina wprowadziła outsourcing usług i transport zbiorowy na terenie miasta i terenie wiejskim prowadzony jest przez podmiot zewnętrzny. Komunikacja obsługiwana była od 1 września do 31 grudnia 2020 roku przez 4 linie autobusowe. Do końca lipca funkcjonowały tylko 2 linie. Komunikacja obsługuje teren wiejski łącząc sołectwa z miastem oraz dojazd pomiędzy miastem a dworcem kolejowym. W ramach komunikacji obsługiwane są dowozy uczniów do szkół.

Zmiana systemu obsługi transportu zbiorowego związana była z wysokimi kosztami utrzymania dotychczasowej organizacji oraz znacznym zużyciem taboru autobusowego. Budżet gminy nie mógł podolać wydatkom związanym z zakupami nowych autobusów. Wcześniej gmina kupowała autobusy po odbudowie, co również nie spełniało oczekiwań związanych z obniżaniem kosztów eksploatacji. Po przeprowadzonych analizach ekonomicznych Rada Miejska w Żychlinie poparła pomysł zmiany systemu organizacji transportu zbiorowego, co w skali pierwszych miesięcy nowej formy funkcjonowania przyniosło znaczne oszczędności dla budżetu.

Samorządowy Zakład Budżetowy w ramach prowadzenia publicznego transportu zbiorowego w przykładowym roku 2019 przejechał 73.142 km na liniach autobusowych oraz 35.500 km w zakresie dowozu dzieci do szkół. Średnia roczna sprzedaż usług przez Zakład w zakresie komunikacji miejskiej kształtowała się na poziomie 300.000 zł. Pozostałą kwotę niezbędną do funkcjonowania zakładu Gmina przekazywała w ramach dotacji przedmiotowej wyliczanej na podstawie planu finansowego składanego do projektu budżetu na dany rok budżetowy. Rokrocznie gmina udziela Zakładowi dotacji przedmiotowej. W 2019 roku była to kwota 550.000 zł.

W nowym systemie transport zbiorowy obejmuje wykonanie średnio ok 13.000 km miesięcznie, co rocznie stanowić będzie wykonanie ok 156.000 km – więcej o ponad 40.000 km. Mimo

zwiększenia liczby linii autobusowych do 5-ciu w 2021 r. i wykonywania dużo większej liczby wozokilometrów, dzięki uzyskaniu dotacji z budżetu państwa, koszty funkcjonowania tych usług, wyniosą ok 300.000 zł rocznie, w stosunku do dotychczasowych rocznych kosztów na poziomie blisko 850.000 zł.

Przykładowe dane obrazujące koszty wykonywanych usług w systemie outsourcingu za styczeń i luty 2020:

Miesiąc	Ilość wozokilometrów	Wartość w zł/km	Dopłata UW w Łodzi	Dopłata UM w Łodzi	Koszt Gminy Żychlin	Koszt biletów miesięcznych w przeliczeniu na 1 km	Koszt za 1 km ponoszony przez GZ
		1+2+3=	1	2	3	4	3+4=
Styczeń	12.088 km	5,20 zł	3 zł/km	1,11 zł/km	1,08 zł/km	0,89 zł/km	1,97 zł/km
Luty	14.794 km	4,97 zł	3 zł/km	1,60 zł/km	0,38 zł/km	0,73 zł/km	1,11 zł/km

Średni koszt z pierwszych dwóch miesięcy 2020:

Średnia	Ilość wozokilometrów	Wartość w zł/km	Dopłata UW w Łodzi	Dopłata UM w Łodzi	Koszt Gminy Żychlin	Koszt biletów miesięcznych w przeliczeniu na 1 km	Koszt za 1 km ponoszony przez GZ
		1+2+3=	1	2	3	4	3+4=
	13.411 km	5,08 zł	3 zł/km	1,35 zł/km	0,73 zł/km	0,81 zł/km	1,54 zł/km

Jak wynika z powyższych danych, w czasie reorganizacji SZB zminimalizowano koszty gminy, do kwoty ok 5 zł za wozokilometr z dotychczasowego kosztu wynoszącego ok 9 zł. Po uwzględnieniu dotacji zewnętrznych, wartość kosztu za 1 wozokilometr wykonanej usługi wynosi jedynie 1,54 zł. Ograniczenie kosztów pozwoliło zakupić bilety dla wszystkich uczniów z naszych szkół, łącznie z zainteresowanymi uczniami szkół średnich i szkoły niepublicznej. Dodatkową wartością reorganizacji jest na pewno diametralne zwiększenie ilości wykonanych kursów, na większej liczbie tras o znacznie większej częstotliwości. Zwiększona została do maksimum ilość postulowanych przez mieszkańców kursów do cmentarza parafialnego. Atrakcyjna jest również cena biletów jednorazowych i miesięcznych, w stosunku do cen oferowanych w ramach wcześniejszych usług ZKM-u.

Cena biletu jednorazowego wynosi obecnie tylko 1,00 zł.

Dzięki negocjacom z przewoźnikiem wprowadzono ulgi handlowe:

- Osoba Pow. 70 Lat (100%) przejazdy bezpłatne
- Emeryt, Rencista (50%) 0,50 zł
- Pracownicy Mops (90%) 0,10 zł

Cena biletu miesięcznego normalnego 18,00 zł (w ZKM 50,00 zł)

Cena uczniowskiego bil. miesięcznego 9,18 zł

W funkcjonującym w 2021 systemie publicznego transportu zbiorowego, z 5 linii regularnych trzy dedykowane są przewozom uczniów. W ub.r. przewieziono 491.143 pasażerów w tym 15.019 w ramach przejazdów jednorazowych i 476.124 osoby skorzystały z przejazdów w ramach biletów miesięcznych, gdzie 1 bilet równa się 44 pasażerom. Łączna długość 5 linii autobusowych, z których mogą skorzystać pasażerowie wynosi 84,3 km:

- ❖ Linia nr 1: Żychlin Cmentarz – Pl. 29-Listopada-Dobrzelin-Grabów, ul. Dworcowa to 6,4 km długości;

- ❖ **Linia nr 2:** Żychlin Szkoła nr 2-Oleszce-Śleszyn-Grabów-Żychlin Szkoła nr 2 to 21,8 km długości;
- ❖ **Linia nr 3:** Żychlin Pl. 29-go Listopada-I Maja-Czesławów-Drzewoszki Wielkie-Żychlin Szkoła nr 1 to 17 km długości;
- ❖ **Linia nr 4:** Żychlin Szkoła Nr 2-Grabie-Orątki Górne-Grabów, ul. Dworcowa to długość 21,6 km;
- ❖ **Linia nr 5:** Żychlin Pl. Jana Pawła II-Żabików-Pasieka-Żychlin Narutowicza Osiedle to 17,5 km długości.

Linia nr 1 obsługuje teren miasta oraz miejscowości Dobrzelin oraz Grabów i docelowo dojeżdża do dworca PKP Żychlin mając dostosowany rozkład jazdy do rozkładu odjazdów i przyjazdów pociągów. Dodatkowo linia nr 4 uzupełnia rozkład jazdy w kierunku dworca PKP, a także uwzględnia dojazdy i powroty uczniów do szkół. Natomiast linie nr 2, 3 i 5 kursują w dni nauki szkolnej i są dedykowane dojazdom dzieci i młodzieży do szkół.

Codziennie w dni robocze w okresie nauki szkolnej mają miejsce 52 połączenia, co daje przejechanych 614 km dziennie na liniach autobusowych. Rocznie z uwzględnieniem uwarunkowań dot. kursowania autobusów komunikacji miejskiej w dni robocze, w okresie wakacji, w dni wolne od pracy, autobusy przejeżdżają 169.043,70 km.

W 2021 łączny koszt związany z funkcjonowaniem publicznego transportu zbiorowego wyniósł 846.569,31 zł z tego kwota 507.131,10 zł. stanowi dopłatę z budżetu państwa, 90.788,73zł. to refundacja ulg ustawowych a kwota 140.146,20zł. dopłata Gminy Żychlin i kwota 108.503,28zł zakup biletów miesięcznych dla uczniów przez Gminę Żychlin.

Koszt funkcjonowania transportu zbiorowego ze środków budżetu Gminy Żychlin w 2021 wyniósł 248.649,48zł.

Koszt transportu zbiorowego poniesiony przez Gminę Żychlin w 2021 w przeliczeniu na 1 km:

Średnia	Ilość wozokilometrów	Wartość w zł	Dopłata UW w Łodzi w zł	Dopłata UM w Łodzi w zł	Koszt Gminy Żychlin w zł	Koszt za 1 km ponoszony przez GZ
		1+2+3=	1	2	3	
	169.043,70	846.569,31	507.131,10	90.788,73	248.649,48	1,47 zł/km

3.7 GMINNE SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO

- ❖ Od lat 90. XX wieku istnieje powołana przez Gminę Żychlin Spółka z o.o. „MIG-MA”. Jest gminną spółką prawa handlowego, a w ramach swojej działalności spółka uzupełnia działania gminy w zakresie realizacji jej zadań własnych. W 2020 spółka stała się w 100% własnością prywatną.

Do zadań spółki należało:

- Zarządzanie targowicą miejską – przejęte przez jednostkę budżetową ZGM
- Prowadzenie gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – działalność zawieszona
- Odbiór i zagospodarowanie nieczystości płynnych dla mieszkańców nieujętych w obszarze aglomeracji Żychlin – działalność zawieszona.

Ponadto „MIG-MA” sp. z o.o. prowadziła zakres usług w działalności komercyjnej. Zarząd spółki był jednoosobowy.

Z uwagi na wprowadzoną przez Rząd RP systemową zmianę w zakresie zagospodarowywania odpadów komunalnych i monopolizację rynku odbioru odpadów, lokalne składowisko odpadów, a co za tym idzie spółka do tego powołana, traci rację bytu, w związku z czym spółka postawiona została w 2020 roku w stan likwidacji, a następnie sprzedana prywatnemu inwestorowi.

- ❖ Od 2021 istnieje powołana przez Gminę Żychlin Spółka z o.o. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. PWiK jest gminną spółką prawa handlowego, a w ramach swojej działalności spółka działa w zakresie realizacji zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków.

Zakres działań spółki opisany został na stronach od 27 do 30 Raportu w bieżącym dziale, w punktach 3.1 Zaopatrzenie w wodę – system i koszty i 3.2 Odprowadzanie ścieków w Aglomeracji Żychlin i poza nią – system i koszty.

3.8 WARTOŚĆ MIENIA KOMUNALNEGO

Wartość majątku Gminy Żychlin na koniec 2021 wyniosła 88.184.500,66 zł. W stosunku do roku ubiegłego wartość ta zmalała o 4.390.498,97 zł. Na koniec 2020 wynosiła: 92.574.999,63 zł. Zmiana wartości spowodowana była zmianami organizacyjnymi jakie miały miejsce w sferze gospodarki komunalnej. Wartość tę odzwierciedla ewidencja finansowo-księgowa.

W porównaniu do poprzedniego roku wartość majątku Gminy Żychlin zmalała o 5.382.370,79 zł. Wcześniej, pomiędzy latami 2017 a 2018, notowaliśmy wzrost o 11.023.055,98 zł.

Decydujący wpływ na wartość mienia komunalnego miało objęcie udziałów w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o., które powstało z przekształcenia Samorządowego Zakładu Budżetowego w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W akcie założycielskim spółki określono kapitał zakładowy na poziomie 2.035.550 zł. Kapitał został podzielony na 4.711 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 zł. Kapitał zakładowy został pokryty wkładem niepieniężnym w postaci: budowli o wartości 916.500,00 zł i gruntów o wartości 1.119.050,00 zł. Różnice w zakresie wartości mienia wynikają również z zakupów inwestycyjnych, obrotów mieniem i przeszacowaniem jego wartości.

Szczegóły tych zmian przedstawia załącznik nr 1 pn. Informacja o stanie mienia komunalnego. Różnice w zakresie wartości mienia komunalnego wynikają również z zakupów inwestycyjnych, przeszacowania wartości środków trwałych, zdjęcia ze stanu środków trwałych, wykonanych robót budowlanych i obrotu mieniem komunalnym.

Na wartość mienia składają się:

- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej placówek oświatowo-wychowawczych (Zespół Szkolno-Przedszkolny przy ul. Żeromskiego, Szkoła Podstawowa w Grabowie, Zespół Szkół Nr 1 przy ul. Łukasińskiego i Przedszkole Samorządowe w Żychlinie).
- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej jednostek kultury (Żychliński Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna).
- ❖ Wartość majątku Gminy Żychlin ujęta w ewidencji finansowo-księgowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Gmina Żychlin posiada udziały w następujących spółkach prawa handlowego:

- ❖ 4.711 udziałów, każdy o wartości nominalnej 50 zł o łącznej wartości 2.035.550 zł w spółce powstałej w wyniku przekształcenia Samorządowego Zakładu Budżetowego w Żychlinie w jednoosobową spółkę prawa handlowego pod nazwą Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. Akt przekształcenia został sporządzony w dniu 12 sierpnia 2021.
- ❖ 1 udział o wartości 337.227 zł w spółce TBS Zgierz

W dniu 31 sierpnia 2021 Gmina Żychlin zbyła 391 udziałów spółki MIG-MA o łącznej wartości nominalnej 260.797,00 zł za cenę 291.295,00 zł.

3.9 SIEĆ DRÓG NA TERENIE GMINY

Gmina Żychlin ma stosunkowo mały obszar, w porównaniu do średniej wielkości gminy w Polsce. Według danych z GUS średnia gmina miejsko-wiejska w naszym kraju ma wielkość 157 km², podczas gdy Gmina Żychlin tylko 76,65 km².

Ma to wpływ na ograniczenie wpływów z tytułu podatków lokalnych oraz na specyfikę sieci drogowej. Miasto i gminę przecinają szlaki komunikacji wschód-zachód i północ-południe stanowiące drogi wojewódzkie (przebieg drogi 583 i 585) i drogi powiatowe. Zasób komunikacyjny uzupełniają drogi gminne.

Główne ciągi dróg wojewódzkich to ulice: Wł. Jagiełły, Narutowicza (poza odcinkiem od nr 1 do mostu na rzece Słudwi – ulica jednokierunkowa), Traugutta, Orłowskiego, Pl. Wolności, Sannicka, 3 Maja, Sokołówek i Żabików.

Drogi powiatowe to ulice: I Maja, Łukasińskiego, Żeromskiego oraz główne drogi na terenach wiejskich z Żychlina do Luszyna, Śleszyna, drogi przez Drzewoszki, Budzyń, Żabików, Grabów, Kozanki, Zarębów, Kruki i Brzeziny.

Drogi przebiegające przez teren Gminy Żychlin mają następujące długości:

- ❖ Drogi wojewódzkie – 8,93 km
- ❖ Drogi powiatowe – 56,45 km
- ❖ Drogi gminne – 65,13 km

Zarządem drogami, ich bieżącym całorocznym utrzymaniem, naprawami i modernizacjami według właściwości zajmują się Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łowiczu, Starostwo Powiatowe w Kutnie oraz Urząd Gminy w Żychlinie.

W ramach utrzymania w należytych stanie dróg gminnych wykonywano sukcesywnie zadania bieżące i inwestycyjne. W 2021 prace naprawcze na drogach kosztowały 298.664,44 zł a zadania inwestycyjne 1.959.175,18 zł (w tym 10.504,02 środki programu przeciwdziałania skutkom COVID).

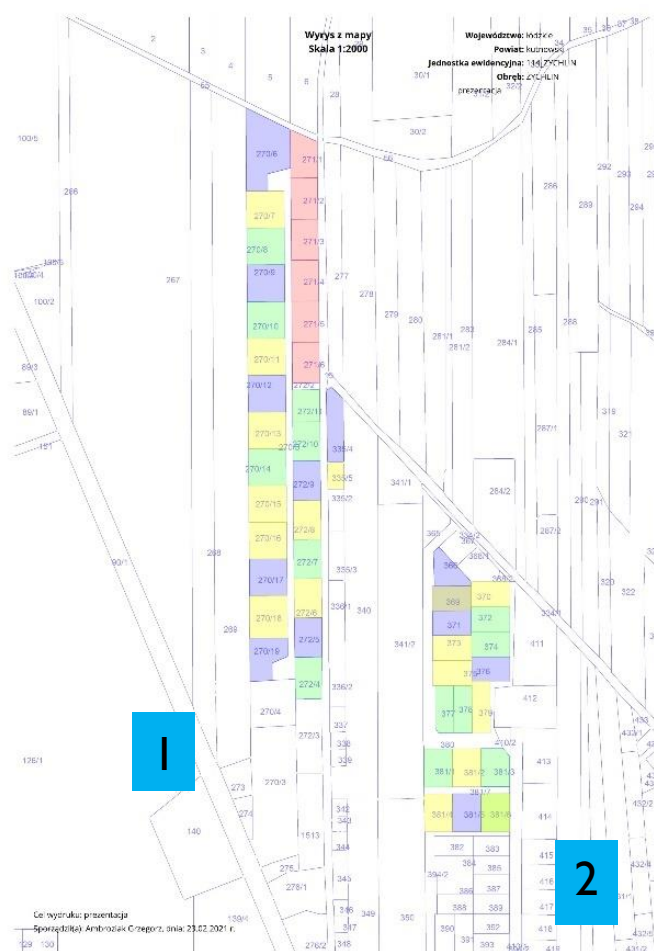
3.10 BUDOWNICTWO

Gmina Żychlin nie prowadzi własnych inwestycji w zakresie budownictwa komunalnego. Wcześniej realizowany wspólnie z TBS Sp. z o.o. w Zgierzcu projekt osiedla mieszkaniowego przy ul. Łąkowej nie uzyskał dofinansowania z budżetu państwa, w związku z czym powstał tylko jeden budynek 16 lokalowy. Obecnie znajduje się tam wspólnota mieszkaniowa. Budownictwo w główne mierze opiera się na projektach indywidualnych mieszkańców i co roku można zauważyć w tym zakresie tendencję wzrostową, czemu sprzyja wzrost zamożności i atrakcyjne ceny nieruchomości. Urząd Gminy w Żychlinie przygotowuje procedury związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy. Ilość decyzji wydawanych w zakresie budownictwa jednorodzinne wskazuje na rosnące zainteresowanie mieszkańców tą formą inwestowania.

Popyt na zabudowę jednorodziną spowodował, że w latach 2015-2021 wydano 192 decyzje o warunkach zabudowy dla nowych domów. Zainteresowanie zakupem i budową domów jednorodzinnych wywołuje adekwatny wzrost podaży na rynku działek prywatnych, których przygotowanie do zabudowy nie wymaga wysokich nakładów w infrastrukturę drogową i media. Istotny wskaźnik, który daje obraz preferencji na lokalnym rynku mieszkaniowym, to liczba

dokonywanych podziałów działek. W ostatnich latach powstały 82 nowe nieruchomości budowlane. W chwili obecnej procedowane są kolejne podziały i docelowo do końca 2021 ta liczba wzrosła do 91 działek.

Rok wydania decyzji o warunkach zabudowy	Liczba decyzji				
	ogółem	w tym dotyczące zabudowy			
		Mieszkaniowej wielorodzinnej	Mieszkaniowej jednorodzinnej	Usługowej	innej
2015	47	0	20	8	19
2016	42	0	26	5	6
2017	53	0	32	3	18
2018	33	0	21	4	8
2019	50	0	31	5	14
2020	60	0	28	3	29
2021	69	0	34	6	29

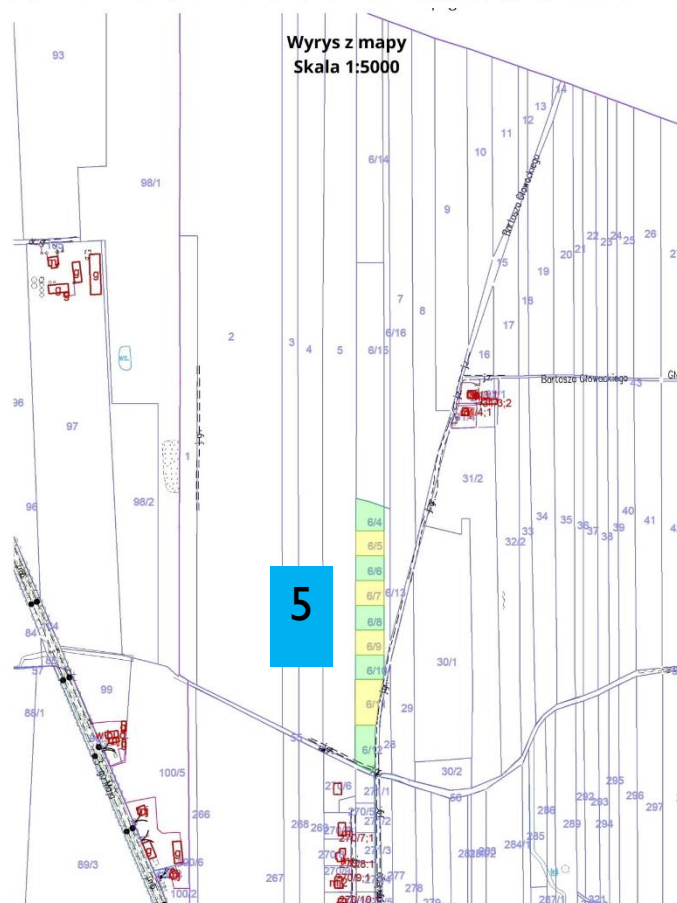
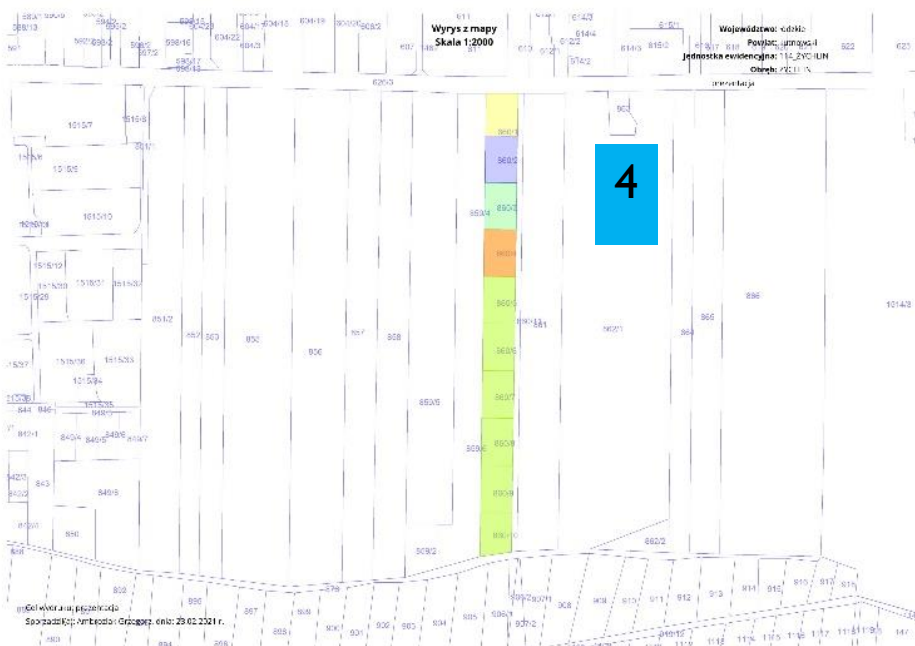
**Teren I - ul. Głowackiego - 30 działek
(w tym 6 komunalnych)**

Teren 2 - ul. Polowa - 16 działek

Teren 3 - Al. Racławickie - 26 działek

Teren 4 – ul. Łukasieńskiego - 10 działek

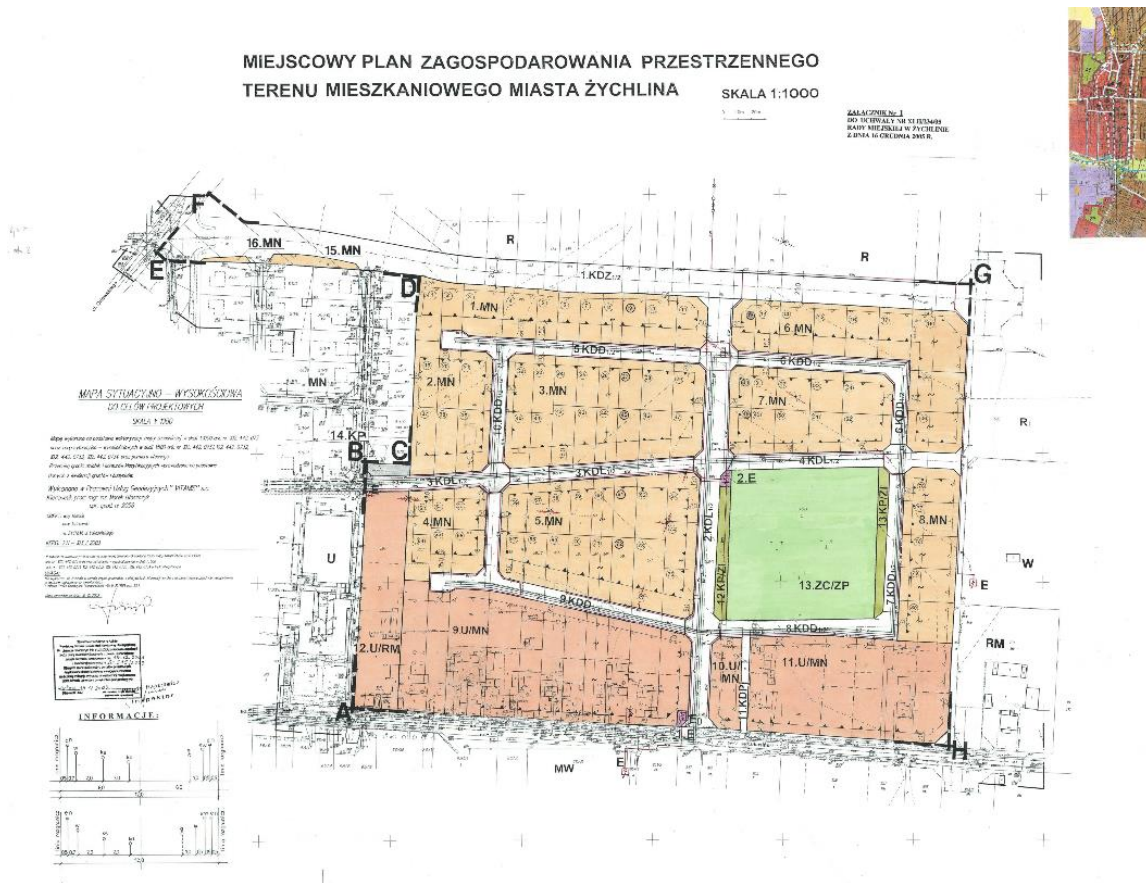

Teren 5 - ul. Głowackiego – I etap to 9 działek.

Wobec postępującego problemu depopulacji, analizowanego w części raportu dotyczącej demografii, gminy w Polsce muszą wszelkimi metodami pozyskiwać nowych mieszkańców. Uważam, że ważnym elementem naszej strategii działania w tym zakresie powinno być dalsze wspieranie podmiotów prywatnych przy procesach administracyjnych związanych z tworzeniem

nowych działek jednorodzinnych. Gmina stara się również wykonywać część infrastruktury, żeby ułatwiać inwestowanie oraz pozyskiwać nowych odbiorców wody.

Kolejnym równie ważnym elementem naszej strategii w tym zakresie powinno być pozyskanie dewelopera, mogącego stworzyć ofertę w zabudowie wielorodzinnej. Gmina posiada tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla zabudowy wielorodzinnej, ale wobec podaży tożsamy nieruchomości na rynku lokalnym, nie opłaca się w chwili obecnej wykonywać nakładów na infrastrukturę, które wahają się w granicach ok 7 mln. zł. Uzasadniona jest zmiana planu na zabudowę wielorodzinną i umożliwienie rozwoju tej części rynku.

Rząd RP po analizie sytuacji związanej z planowaniem przestrzennym w ujęciu licznych wad obecnych rozwiązań oraz kosztów ich wprowadzania, pracuje nad reformą, którą trzeba będzie nazwać rewolucyjną. Pomysł polega na tym, że znikają z obiegu plany miejscowe, a w ich miejsce gminy będą opracowywać plany ogólne oraz wprowadzać plany zabudowy. Możemy mieć więc powrót do stanu z lat 90.

Najważniejsze argumenty związane z dokonaniem korekty naszych planów to:

1. Zbliżająca się reforma planowania przestrzennego i likwidacja miejscówek.
2. Wysoki koszt „wytworzenia” 1 m kw. działki na terenie przy Orłowskiego i Łukasieńskiego (kwota rzędu 120 zł/m kw.) w porównaniu z kosztami nabycia 1 m kw. działek w zasobach prywatnych (pomiędzy 40 a 60 zł/m kw.).
3. Przy realizacji MPZP występuje najczęściej konieczność wykupów gruntów prywatnych.

4. Obszar naszej gminy cechuje bezpośredni dostęp do sieci drogowej oraz przystępne koszty nabycia działki i podłączenia infrastruktury, co w znacznym stopniu ogranicza atrakcyjność oferty MPZP gminy.

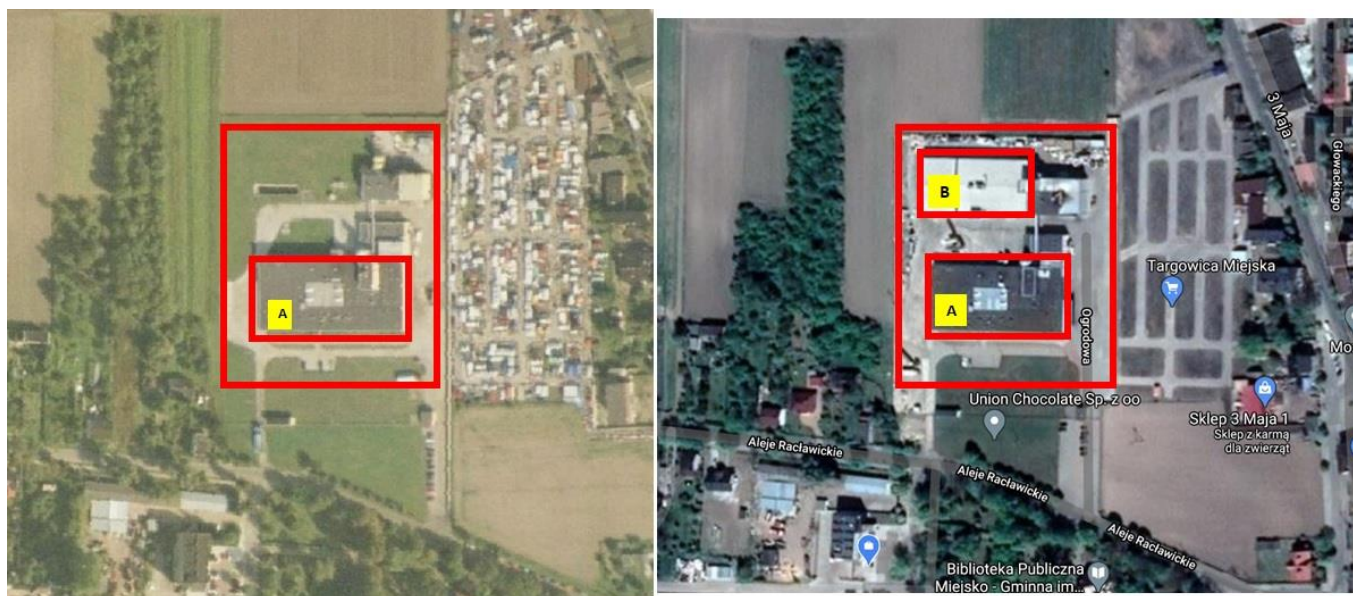
5. Stworzenie warunków do realizacji budownictwa wielorodzinnego, które rozszerzy ofertę dla mieszkańców.

3.11 PRZEDSIĘBIORSTWA

Gmina Żychlin będąca małą miejscowością, może pochwalić się stosunkowo dużą liczbą lokalnych przedsiębiorstw. Zapewne ma to istotny wpływ przy dobrej koniunkturze gospodarczej, na spadek liczby osób bezrobotnych. Można niestety oczekiwać negatywnych zmian w tym zakresie z uwagi na panującą pandemię i wprowadzane ograniczenia w funkcjonowaniu podmiotów gospodarczych.

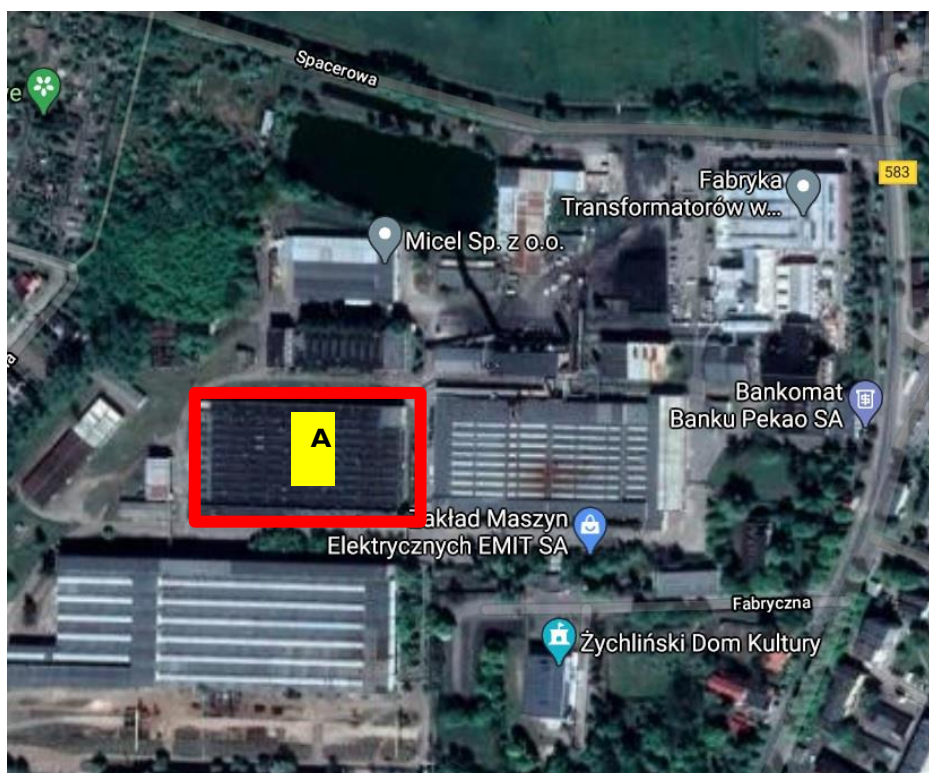
Produkcja przemysłowa występuje na terenie miasta Żychlina oraz w Dobrzelinie. Opiera się na bazie firm o profilu elektromaszynowym i spożywczych. Na przestrzeni lat 2015-2021 istniejące zakłady produkcyjne inwestowały w swój rozwój. W 2019 roku ukończono budowę nowego zakładu produkcyjnego firmy Union Chocolate Sp. z o.o. W tych latach lokalne firmy wielokrotnie występowały o wydanie decyzji o warunkach zabudowy w zakresie modernizacji istniejących i budowy nowych obiektów przemysłowych na swoim terenie. Decyzje wydawane były na rzecz: KSC S.A. Oddział „Cukrownia Dobrzelin” – 6 decyzji, Cargill Poland Sp. z o.o. Oddział w Dobrzelinie – 4 decyzje, Fabryka Transformatorów w Żychlinie – 2 decyzje, UNION Chocolate Sp. z o.o. – 1 decyzja.

Na grafice poniżej zaznaczono nieruchomość Union Chocolate Sp. z o.o. przed i po wybudowaniu nowego zakładu produkcyjnego oznaczone literą B. Litera A to budynek istniejący od lat 80.

Ponadto, ustalono warunki zabudowy dla nowych budynków handlowo-usługowych i usługowych: DINO, Biedronka, Przychodnia Stomatologiczna, Biuro rachunkowe od A do Z oraz myjnie samochodowe.

Na grafice poniżej zaznaczono lokalizację nowego zakładu produkcyjnego budowanego na obszarze EMIT S.A. - oznaczony literą A.

Najważniejszym wydarzeniem w sferze gospodarczego rozwoju Gminy Żychlin była lokalizacja w Podstrefie Żychlin ŁSSE nowego zakładu produkcyjnego francuskiej firmy Addev Materials. Budowa nowego obiektu zakończyła się na przełomie 2021/2022 a działalność rozpoczęła na początku br. Więcej na ten temat w kolejnym podpunkcie dotyczącym strefy ekonomicznej w Gminie Żychlin.

3.12 ŁÓDZKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA – PODSTREFA ŻYCHLIN I PODSTREFA DOBRZELIN

Wyznaczone nieruchomości w mieście i gminie Żychlin, posiadają status Podstrefy Ekonomicznej Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Idea powstania w Żychlinie podstrefy związana była z zapewnieniem inwestorom alternatywnej (tańszej opcji) pozyskania gruntów w stosunku do Podstrefy Kutno i Łowicz. Łączna powierzchnia działek objętych podstrefą w 2009 roku wynosiła ok 14 ha.

Nieruchomości o powierzchni ok 9 ha objęte zostały w 2019 roku Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Pozostałe 5 ha pozostaje w trakcie rozpoczętej procedury uchwalania planu. Przeznaczenie tych gruntów jest produkcyjno-składowe oraz z uwagi na zbadane warunki glebowe i stan wód gruntowych część terenu to nieużytki.

W czerwcu 2020 roku wydzierżawiono 0,65 ha pod potrzeby gazyfikacji (stacja regazyfikacji gazu skroplonego), a w grudniu gmina sprzedała ponad 2,1 ha terenu w podstrefie inwestorowi planującemu budowę zakładu recyklingu pojazdów (docelowe zatrudnienie ok 20 osób). W ten sposób wykorzystano cały obszar podstrefy w Dobrzelinie.

W sprawie działki o powierzchni 2 ha położonej w Żychlinie przy ul. 1 Maja od 2019 prowadzone były negocjacje i badanie oferty oraz przygotowywania do sprzedaży nieruchomości, co miało swój finał w maju 2021. Inwestycję na tej nieruchomości przeprowadziła firma z Francji, zajmująca się nowoczesnymi technologiami.

Na przestrzeni lat 2019/2020/2021 roku gmina prowadziła jednoczesne negocjacje z trzema firmami produkcyjnymi. Dwie z nich to firmy polskie i firma francuska. Firma FolMax zdecydowała się na zakup działki produkcyjnej poza terenem podstrefy ŁSSE. Sprzedany został 1 ha terenu lokalnej firmie, planującej rozwój swojej obecnej działalności. Firma Just-Car zakupiła teren w Dobrzelinie (2,1 ha) a firma Addev Materials z Francji teren w Żychlinie (1,9 ha).

Zdjęcie poniżej przedstawia zakład, który był budowany od czerwca do grudnia 2021.

Promocją terenów ofertowych zajmuje się Gminne Centrum Informacji i Promocji. Obsługę inwestora prowadzi powołany do tego celu zespół pod kierunkiem Zastępcy Burmistrza Gminy. Wykorzystywane są sukcesywnie kanały informacyjne gminy oraz współpraca z administracją Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Gmina Żychlin uczestniczyła w projekcie szkoleniowym pn. *Wdrażanie standardów obsługi inwestora*, którego celem było wzmocnienie kompetencji kadrowych oraz przygotowanie nowych materiałów reklamujących Podstrefę Żychlin.

Poniższe grafiki pochodzą z oficjalnej witryny internetowej gminazychlin.pl, z zakładki dedykowanej inwestorom, gdzie znajdują się wszystkie techniczne informacje o terenie oraz dane związane pomocą państwa dla inwestorów. Powołany jest również zespół ds. obsługi inwestora, który wspiera inwestorów w procedurach administracyjnych w zakresie kompetencji gminy.

Powyższy teren został zbyty na rzecz dwóch inwestorów z branży recyklingu i gazownictwa.

Teren o powierzchni ok 4,6 ha został podzielony na mniejsze nieruchomości. Jedna z działek o powierzchni 1,9 ha została nabyta przez inwestora. Do dyspozycji pozostaje teren o powierzchni 1,8 ha zaznaczony kolorem czerwonym, w sąsiedztwie firmy Addev Materials.

4 INFORMACJA O STANIE REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W ramach prowadzonej działalności samorządowej, Gmina Żychlin uchwaliła i realizuje polityki, programy i strategie w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, opieki nad zwierzętami, ochrony środowiska – usuwanie azbestu, edukacja ekologiczna, gospodarka niskoemisyjna, opieki nad zabytkami, rewitalizacji gminy oraz Strategię Rozwoju Gminy Żychlin.

4.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻYCHLIN NA LATA 2015 - 2022

Kierunki rozwoju gminy wyznacza Strategia Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015 – 2022 przyjęta do realizacji w drodze uchwały Nr XVI/77/16 z dnia 29 stycznia 2016r, która określa główny cel rozwoju gminy oraz cele strategiczne.

GLÓWNYM CELEM rozwoju gminy Żychlin, jest:

zapewnienie warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, w celu polepszenia warunków bytowych oraz poziomu życia mieszkańców poprzez efektywne wykorzystanie zasobów lokalnych, z jednoczesnym zachowaniem równowagi przyrodniczej

Cel główny przekłada się na określone cele strategiczne:

Cel strategiczny I - Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Żychlin poprzez ochronę zdrowia, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego, edukację, oświatę i sport

Cel strategiczny II – Wspieranie i rozwój przedsiębiorczości, w szczególności poprzez aktywizację lokalnych zasobów oraz wykorzystanie lokalnych i regionalnych specjalizacji

Cel strategiczny III – Ochrona środowiska przyrodniczego i kształtowanie ładu przestrzennego

Cel strategiczny IV – Odnowa wsi - pielęgnacja kultury i dziedzictwa historycznego

Strategia stanowi koncepcję rozwoju, wytycza cele rozwoju oraz kierunki działania. Jest ona instrumentem stymulowania procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy a w szczególności: dyktuje główne kierunki rozwoju gminy, stanowi plan będący podstawą do podejmowania decyzji rozwojowych, zwiększa spójność decyzji podejmowanych przez władze samorządowe, pozwala na lepsze zagospodarowanie zasobów gminy, stanowi podstawę do ubiegania się o środki finansowe z krajowych i zagranicznych funduszy pomocowych, informuje mieszkańców i inwestorów o spodziewanych kierunkach rozwoju gminy.

Realizacja zadań określonych w Strategii przypada na okres programowania Unii Europejskiej i zawiera się w latach 2015-2022. Natomiast rezultaty niektórych działań będą obejmowały następny okres programowania.

W tabeli przedstawiono nazwy zadań ujętych w strategii do realizacji.

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie z wykorzystaniem OZE	Projekty mają na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i pozwolić na stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	w trakcie realizacji inwestycja etapowana
Termomodernizacja Żychlińskiego Domu Kultury z wykorzystaniem OZE		TAK
Termomodernizacja i wykonanie instalacji fotowoltaicznej budynku Urzędu Gminy w Żychlinie przy ul. Barlickiego 15		TAK
Termomodernizacja budynków zasobów komunalnych. (bez ulicy Narutowicza)		w trakcie realizacji inwestycja etapowana
Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Żychlinie.	Projekt upowszechni w Gminie sport i rekreację. Mają one się stać zabawą i formą spędzenia wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców. Projekt wpłynie więc na zwiększenie się liczby osób na co dzień uprawiających sport, dzięki czemu poprawie ulegnie jakość zdrowia mieszkańców.	NIE
Modernizacja pomieszczeń w Szkole Podstawowej Nr 1 w Żychlinie.	Projekt wpłynie na jakość edukacji na poziomie przedszkolnym i podstawowym. Stworzone zostaną warunki do rozwoju i zabawy dla uczniów. Promowane będą takie umiejętności jak współpraca w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów. Wysokiej jakości edukacja stanie się dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy Żychlin. Projekt wpłynie również na poprawę jakości zamieszkania w Gminie, stworzy warunki do pracy oraz rozwoju kobietom po urodzeniu dziecka. Jednocześnie nastąpi poprawa jakości wykształcenia dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych, które pozytywnie wpływają na rozwój dzieci.	TAK
Modernizacja Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Żychlinie.		TAK
Modernizacja Żychlińskiego Domu Kultury w zakresie funkcjonalnym.	Dzięki realizacji projektu nastąpi odnowa lokalnej tradycji i kultury. Mieszkańcy chętniej będą uczestniczyli w zajęciach kulturalnych. Gmina stanie się przyjazna i ciekawa dla turystów zainteresowanych lokalnymi tradycjami. Odnowa tradycji ma również duży wpływ na promocję lokalnych przedsiębiorstw, które opierają swoją działalność o lokalne wyroby.	w trakcie realizacji inwestycja etapowana
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Żychlinie wraz z inwestycją budowy sieci kanalizacyjnej na terenie osady Dobrzelin.	Projekt pozwoli zwiększyć liczbę przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Gminy. Zwiększy się tym samym liczba miejsc pracy. Polepszą się warunki życia w obszarze realizacji projektu. Projekt wpłynie również na zmniejszenie ilości ścieków uwalnianych do środowiska w sposób niekontrolowany.	NIE
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach położonych poza aglomeracją Gminy Żychlin.	Gospodarka wodno-ściekowa jest niezwykle ważnym elementem zapewnienia wszystkim mieszkańcom dostępu do podstawowych usług. Budowa przydomowych oczyszczalni ma znaczny wpływ na jakość życia i przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego całej Gminy. Projekt wpłynie również na ochronę środowiska naturalnego.	NIE
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki	TAK

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Żychlin na obiektach mieszkalnych.	realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	inwestycja etapowana - zrealizowany I etap; - II etap po pozytywnej ocenie w ramach RPO WŁ.
Wykonanie instalacji CO w budynkach zasobów komunalnych.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Wzmocni efektywność energetyczną budynków, ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków.	w trakcie realizacji inwestycja wykonywana sukcesywnie
Rewitalizacja ul. Narutowicza wraz z termomodernizacją kamienic komunalnych.	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się w znacznym stopniu zanieczyszczenie powietrza. Spadnie ilość substancji niebezpiecznych uwalnianych do powietrza. Ochronie podlegać będzie środowisko naturalne Gminy. Spadną również koszty utrzymania budynków. Dodatkowo przestrzeni zostanie nadana nowa jakość.	w trakcie realizacji część związana z termomodernizacją kamienic inwestycja etapowana
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy ul. Barlickiego w Żychlinie.	Zwiększy się atrakcyjność inwestycyjna terenów inwestycyjnych służących rozwojowi turystyki. Powstaną podstawy do rozwoju małych firm turystycznych oraz działalności hotelowej, agroturystycznych. Wykorzystane i promowane będą walory krajobrazowe i kulturowe Gminy.	NIE
Odbudowa Synagogi w Żychlinie wraz z nadaniem nowych funkcji społecznych.	Dzięki realizacji projektu nastąpi odnowa lokalnej tradycji i kultury. Mieszkańcy chętniej będą uczestniczyli w zajęciach kulturalnych. Gmina stanie się przyjazna i ciekawa dla turystów zainteresowanych lokalnymi tradycjami. Odnowa tradycji ma również duży wpływ na promocję lokalnych przedsiębiorstw, które opierają swoją działalność o lokalne wyroby.	NIE
Remont zabytkowego Kościoła pod wezwaniem św. Apostołów Piotra i Pawła w Żychlinie.	Projekt przyczyni się do odnowy dziedzictwa kulturowego Gminy. Zachowany zostanie zabytkowy obiekt mający duże znaczenie dla mieszkańców. Projekt wpłynie na podniesienie atrakcyjności turystycznej przestrzeni publicznej w Gminie.	TAK
Rewaloryzacja zespołu parkowo-dworskiego w Dobrzelinie.	Zwiększy się atrakcyjność inwestycyjna terenów inwestycyjnych służących rozwojowi turystyki. Powstaną podstawy do rozwoju małych firm turystycznych oraz działalności hotelowej, agroturystycznych. Wykorzystane i promowane będą walory krajobrazowe i kulturowe gminy Żychlin. Charakter projektów wpłynie na zainteresowanie turystów Gminą i całym województwem łódzkim.	w trakcie realizacji
Rewaloryzacja zespołu parkowo-dworskiego w Śleszynie.		w trakcie realizacji
Renowacja zieleni miejskiej i drzewostanu.		NIE
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy Żychlińskim Domu Kultury wraz z utworzeniem ścieżki edukacyjnej dla dzieci „Nudzimisie i my”.		NIE
Budowa miasteczka ruchu drogowego wraz z elementami Skate Park'u.	Projekt umożliwi zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na obszarze Gminy, a także pozwoli	NIE

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
	na zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w sposób aktywny.	
Budowa siłowni zewnętrznych.	Projekt pozwoli przeciwdziałać negatywnym zjawiskom społecznym. Chodzi w szczególności o zmniejszenie ilości przypadków problemów ze statyką ciała. Wykorzystanie czasu wolnego przez dzieci i młodzież w sposób aktywny, korzystny dla ich zdrowia przyczyni się również do wzrostu poziomu edukacji w okresie długoterminowym. Projekt pozwoli wszystkim mieszkańcom korzystać z bezpłatnych siłowni. Dostęp do nich będą mieć również starsi mieszkańcy Gminy. Dla części z nich będzie to możliwość poprawienia kondycji fizycznej, wzmocnienia mięśni i zwiększenia wydolności organizmu. Dla innych siłownie będą miejscem spotkań czy spacerów z dziećmi, wnukami. Siłownie mogą stać się kolejnymi miejscami w Gminie, gdzie będą nawiązywane znajomości oraz wzmacniane więzi społeczne.	TAK
Budowa elementów lekkoatletycznych wraz z oświetleniem na Stadionie Miejskim w Żychlinie.	Projekt upowszechni w Gminie sport i rekreację, tak aby stały się one zabawą i formą spędzenia wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców. Projekt wpłynie więc na zwiększenie się liczby osób na co dzień uprawiających sport, tym samym poprawie ulegnie jakość zdrowia mieszkańców.	NIE
Modernizacja targowicy miejskiej.	Projekt pomoże w rozwoju małej przedsiębiorczości na obszarze Gminy. Projekt pobudzi gospodarczo tereny inwestycyjne w Mieście.	NIE
Modernizacja pomieszczeń budynku Urzędu Gminy w Żychlinie przy ul. Barlickiego 15	Projekt poprawi jakość życia mieszkańców w Gminie. Otrzymają oni dostęp do infrastruktury społecznej na wysokim poziomie.	TAK
Rewitalizacja podwórek w ramach działań społecznych.	Projekt poprawi jakość życia mieszkańców w gminie Żychlin. Wzrośnie jakość kapitału społecznego, nastąpi wzmocnienie więzi społecznych, wzrośnie integracja społeczna.	NIE
Realizacja infrastruktury technicznej terenu objętego Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego terenu mieszkaniowego zlokalizowanego pomiędzy ulicami Łukasińskiego i Orłowskiego.	Projekt ma zapewnić spójność społeczno-gospodarczą obszaru Gminy.	NIE
Przebudowa nawierzchni ulic miejskich:	Projekt ma zapewnić spójność społeczno-gospodarczą obszaru Gminy. Tereny wiejskie muszą mieć łatwy dostęp do miast i głównych ciągów drogowych. Poszczególne tereny Gminy rozwijać się mają równomiernie, a mieszkańcy muszą mieć równy dostęp do podstawowej infrastruktury społecznej. Projekt pozwoli zwiększyć liczbę przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Gminy. Nowe przedsiębiorstwa generują nowe miejsca pracy oraz wzrost średnich dochodów ludności. Nastąpi wzrost cen gruntów w całej Gminie.	TAK
1. ul. Inż. Z Okoniewskiego		TAK
2. ul. Konopnickiej		Inwestycja etapowana wykonane 4 ulice
3. ul. Dobrzeleńska, Dolna, Nowa (wykonane) Dobra, Mała, Śląska, Cicha,		NIE
4. ul. Sienkiewicza		NIE
5. ul. Łąkowa		NIE
6. ul. Zdrojowa, Złota i Barlickiego		NIE
7. ul. Ściegiennego		NIE
8. ul. Kościuszki		NIE
9. ul. Przeskok wraz z Placem Wolności		NIE

Nazwa zadania	Wpływ na realizację Strategii	Zrealizowane (TAK) / Niezrealizowane (NIE)
10. ul. Słowackiego		NIE
11. gminne drogi wewnątrzsiedlowe		NIE
Przebudowa nawierzchni dróg gminnych:		
1. Pasieka – Sokołówek		NIE
2. Grabie – Oleszcze		TAK
3. Czesławów		TAK
4. Orątki Górne		TAK
5. Dobrzelin, ul. Hotelowa		NIE
6. Dobrzelin ul. Słoneczna		TAK
7. Śleszyn ul. Piaskowa		TAK
8. Budzyń ul. Budzyńska		NIE
9. Gajew		NIE
10. Kaczkowizna – Strzelce		NIE
11. Zgoda		NIE
12. Śleszynek		NIE
13. Grzybów Dolny ul. Górna		TAK
Modernizacja ciągów pieszych z dostosowaniem dla osób niepełnosprawnych.	Projekt zwiększy jakość życia mieszkańców Gminy, w tym osób niepełnosprawnych. Wzrośnie bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Gmina stanie się bardziej przyjazna mieszkańcom.	zadanie wykonywane SUKCESYWNIE
Budowa parkingów	Zwiększy się jakość infrastruktury społecznej w Gminie. Znacznie poprawi się estetyka miejscowości, co może przełożyć się na rozwój funkcji gospodarczych. Zagospodarowanie poszczególnych miejscowości wpłynie na ich spójne wykorzystanie. Odnowa miejscowości zwiększy również bezpieczeństwo na drogach publicznych (chodzi zarówno o pieszych jak i o kierowców). Realizacja projektu wpłynie także pozytywnie na ochronę środowiska naturalnego Gminy. Ruch kołowy i pieszy zostaną uporządkowane.	zadanie wykonywane SUKCESYWNIE np. BUDOWA PARKINGU WRAZ ZE ZMIANĄ ORGANIACJI RUCHU PRZY BUDYNKU OSP w Żychlinie
Modernizacja systemu oświetlenia dróg i ulic na energooszczędne	Projekt ma na celu racjonalizację gospodarki zasobami na terenie Gminy. Efektywność energetyczna ma doprowadzić do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i stopniową dywersyfikację źródeł energii. Projekt wymiennie wpłynie na bezpieczeństwo mieszkańców Gminy.	Inwestycja wykonywana sukcesywnie przez gestora sieci np. WYMIANA OPRAW W CIĄGU UL. TRAUGUTTA

4.2 LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ŻYCHLIN NA LATA 2017-2024

Procesy rewitalizacji obszarów zdegradowanych zostały w Polsce uregulowane przez kilka dokumentów. Zasadnicze znaczenie ma tu Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

(Dz. U. z 2015 r., poz. 1777 z późn. zm.). W oparciu o nią przygotowano także Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju), stanowiące podstawę dla opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Żychlin na lata 2017-2024, który został przyjęty przez Radę Miejską w Żychlinie Uchwałą Nr XLII/235/18 w dniu 5 marca 2018 roku.

Ponieważ w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 przewidziano wsparcie dla procesów rewitalizacji, Lokalny Program Rewitalizacji jest jednocześnie dostosowany do zapisów „Procedury weryfikacji programów rewitalizacji w Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 pod kątem zgodności z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”.

Gmina Żychlin otrzymała na opracowanie niniejszego Programu wsparcie ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. Niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Żychlin będzie obowiązywać do 2024, natomiast po tym czasie – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – gmina może zdecydować się na opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji w oparciu o wspomnianą ustawę o rewitalizacji.

W poprzednim okresie programowania rewitalizacja w dużej mierze ograniczona została do przedsięwzięć infrastrukturalnych, przede wszystkim w sferze budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Obecnie jednak większy nacisk położony został na rozwiązywanie problemów społecznych. Opracowany dokument uwzględnia w związku z tym oba te aspekty (społeczny i infrastrukturalny). Znalazło to odzwierciedlenie w zaprojektowanych celach rewitalizacji, kierunkach działań i przedsięwzięciach rewitalizacyjnych. Jednak zakłada się, że cele infrastrukturalne podporządkowane są rozwiązywaniu problemów w sferze społecznej i mają sprzyjać (nierzadko tworzyć przestrzeń) realizacji celów społecznych.

Obszar zdegradowany, zgodnie z zapisami „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”, to znajdujący się w stanie kryzysowym obszar gminy, cechujący się nagromadzeniem negatywnych zjawisk społecznych (zwłaszcza wysokiego poziomu bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym) oraz wystąpieniem jednego z czynników: środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych bądź technicznych. Wyniki analizy wskazują, że obszarem zdegradowanym są te miejscowości lub ulice, które osiągają wskaźniki o wartościach mniej korzystnych niż średnia gminy w przypadku co najmniej połowy analizowanych wskaźników społecznych tj. co najmniej sześciu oraz przynajmniej jednego wskaźnika spoza sfery społecznej. Obszar zdegradowany obejmuje następujące ulice i miejscowości o największej liczbie negatywnych zjawisk: w Żychlinie to ul. 1 Maja, ul. 3 Maja, Al. Raclawickie, ul. Barlickiego, ul. Jana Pawła II, ul. Kilińskiego, ul. Młyńska, ul. Narutowicza, Pl. 29 Listopada, Pl. Wolności, ul. Pomorska, ul. Ściegiennego, ul. Traugutta, w Dobrzelinie to ul. Wł. Jagiełły, w Grabowie: ul. Dworcowa, ul. Grabówek.

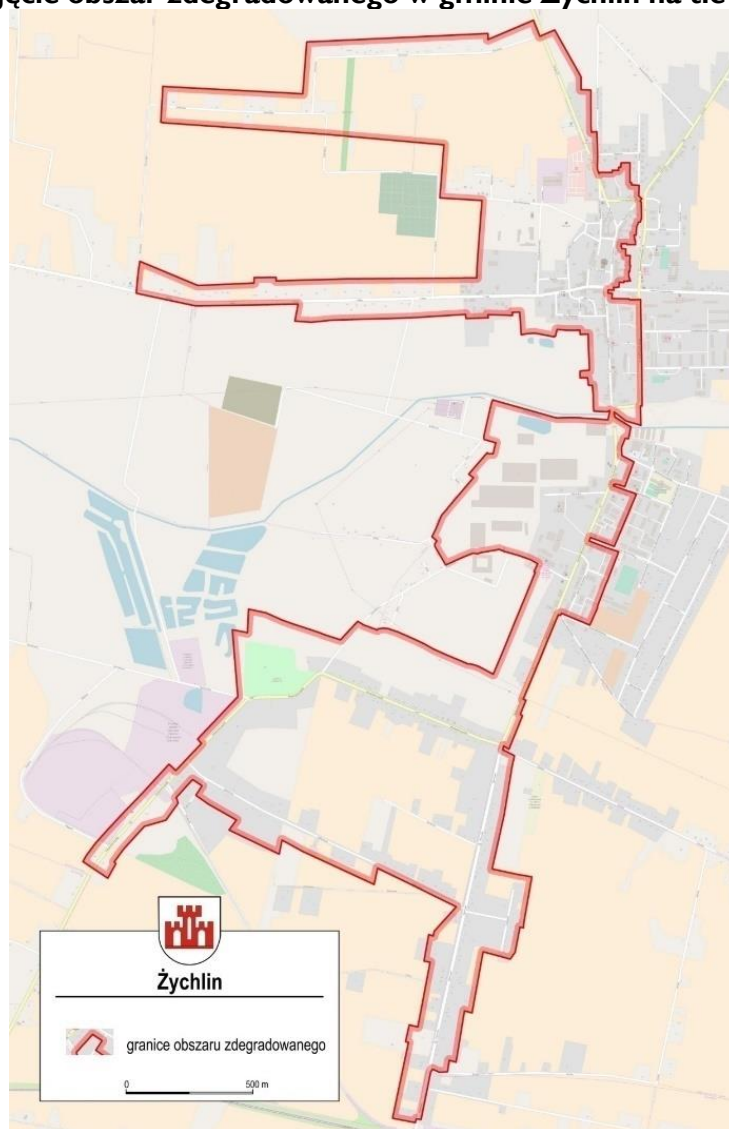
Kryteria zdegradowania, czyli 6 wskaźników społecznych i jeden dodatkowy spełniają jeszcze wsie Biała, Kaczkowizna. Jednakże nie zostały one wskazane jako zdegradowane z uwagi na niemożność prowadzenia tam procesów rewitalizacyjnych chociażby z powodu bardzo małej liczby mieszkańców oraz braku miejsc, publicznych, które mogłyby szeroko oddziaływać na zdegradowany obszar. Ponadto są to wsie typowo rolnicze, w sposób jednoznaczny nie można odczytać założonych wskaźników gospodarczych. W związku z powyższym możliwości oddziaływania tam procesów rewitalizacyjnych jest znikome.

Fragment lub całość obszaru zdegradowanego, na którym występuje szczególna koncentracja negatywnych problemów oraz który ma znaczenie dla rozwoju lokalnego danej gminy, określaną jest mianem obszaru rewitalizacji. Poza koniecznością spełnienia warunków dotyczących wskaźników delimitacyjnych, trzeba uwzględnić narzucone w drodze wytycznych ministerialnych i ustawy o rewitalizacji ograniczenia co do liczby mieszkańców i powierzchni:

- ❖ może być zamieszkały przez maksymalnie 30% mieszkańców gminy,
- ❖ powierzchnia nie może przekraczać 20% powierzchni gminy.

Podczas badania obszaru zdegradowanego a przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji nastąpiło przekroczenie 30 % ludności na terenie rewitalizowanym. W związku z powyższym Zespół ds. Rewitalizacji po zasięgnięciu opinii Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i dokonanej przez niego analizie rozkładu problemów społecznych z dokładnością do poszczególnych numerów klatek/ mieszkań zdecydował wyłączyć niektóre fragmenty ulic z obszaru rewitalizacji.

Graficzne ujęcie obszar zdegradowanego w gminie Żychlin na tle mapy gminy.

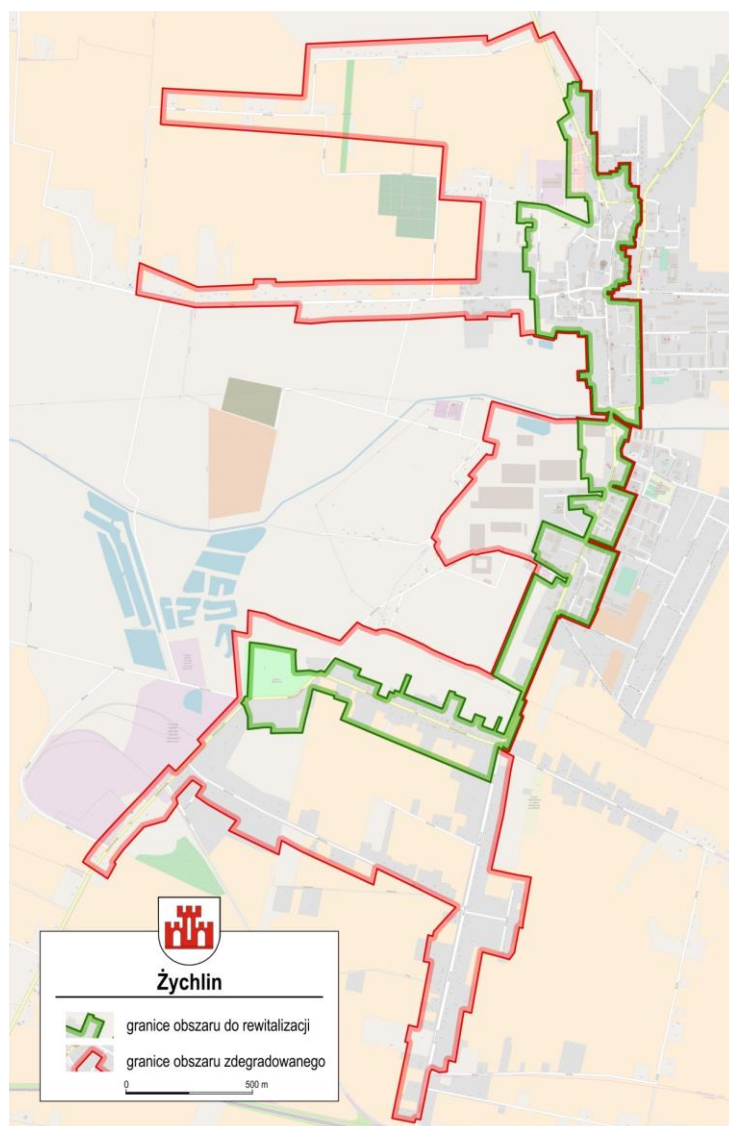
Obszar rewitalizacji spełnia warunki dotyczące liczby mieszkańców oraz powierzchni:

- 2757 mieszkańców, czyli 22,80% mieszkańców gminy;
- 1,09 km², tj. 1,42% powierzchni gminy.

Podsumowując wskazany obszar do rewitalizacji obejmuje: centrum miasta Żychlina, stanowiące centrum administracyjne oraz handlowo-usługowe gminy, przy którym zlokalizowane są ważne instytucje publiczne oraz strefę staromiejską z główną ulicą miasta wraz z przylegającymi zabytkami. Obszar jest spójny przestrzennie, kumulujący negatywne zjawiska w szczególności

bezrobocie i ubóstwo, charakteryzujący się niskim poziomem kapitału społecznego, ze względu na swoje położenie istotny dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Obszar rewitalizacji w gminie Żychlin na tle obszaru zdegradowanego.

W wyniku analizy problemów występujących na obszarze rewitalizacji (zarówno wskaźnikowej, jak i opartej o badania społeczne), wyodrębniono następujące cele i kierunki działań rewitalizacyjnych:

❖ **WYSOKI POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO OBSZARU REWITALIZACJI**

Kierunki działań: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na obszarze rewitalizacji. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pobudzanie i rozwijanie aktywności kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

❖ **ROZWINIĘTA SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA STWARZAJĄCA WARUNKI DO OŻYWIENIA SPOŁECZNEGO**

Kierunki działań: Przywracanie funkcjonalności budynków na obszarze rewitalizacji. Przystosowane do potrzeb mieszkańców tereny zielone. Poprawa stanu i poziomu wyposażenia w infrastrukturę techniczną na obszarze rewitalizacji.

Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera 8 propozycji działań. Zostały na niej zamieszczone projekty społeczne lub infrastrukturalne, które odpowiadają w sposób pośredni lub bezpośredni na zdiagnozowane problemy. Modernizacja czy rozbudowa obiektów oraz przestrzeni publicznych pozwoli na wykreowanie miejsc aktywności kulturalnej i społecznej mieszkańców, rozwiązując w ten sposób najdotkliwsze problemy obszaru rewitalizacji.

Nazwa projektu	Zrealizowany	W trakcie	Do realizacji
Utworzenie w budynku przy ul. Barlickiego 4 Centrum Aktywności Lokalnej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.			
Przystosowanie budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 na Centrum Aktywności Lokalnej – etap II w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Modernizacja i termomodernizacja budynku Żychlińskiego Domu Kultury wraz z wykorzystaniem OZE w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Rewitalizacja Parku Miejskiego przy Żychlińskim Domu Kultury wraz z utworzeniem ścieżki edukacyjnej dla dzieci „Nudzimisie i my” w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Modernizacja Parku Miejskiego przy ulicy Barlickiego w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Kompleksowa rewitalizacja obszaru synagogi w Żychlinie wraz z nadaniem nowych funkcji społeczno-gospodarczych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji			
Rewaloryzacja i adaptacja zabytkowego zespołu dworsko-parkowego Orsettich na realizację celów statutowych Fundacji Dworu Dobrzelin			
Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym			

4.3 PROGRAMU OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ŻYCHLIN NA 2021 ROK

W ramach realizacji programu w 2021 zapewniono zwierzętom opiekę w schronisku, opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów, wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich oraz zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W minionym roku z terenu Gminy Żychlin wyłapano i przewieziono do schroniska 25 psów. Gmina prowadziła również akcję dofinansowania w wysokości 50% kosztów zabiegów sterylizacji lub kastracji psów i kotów będących własnością mieszkańców Gminy Żychlin i sfinansowała 100% kosztów ww. zabiegów przygarniętych bezdomnych psów i kotów pochodzących z terenu gminy. Ponadto wszystkie zwierzęta, którym gmina dofinansowała lub sfinansowała zabiegi sterylizacji lub kastracji były znakowane elektronicznie.

4.4 PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

W 2021 Gmina Żychlin realizowała zadanie pn. Usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żychlin dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W wyniku realizacji zadania zdemontowano i oddano do utylizacji 7,305 tony azbestu oraz odebrano i oddano utylizacji 67,875 ton azbestu. Koszt całkowity zadania wyniósł 25.969,09 zł z czego kwota dofinansowania wyniosła 22.855,00 zł.

Łącznie w latach 2020-2021 Gmina Żychlin zrealizowała zadanie jw. w zakresie demontażu utylizacji 17,8 tony azbestu oraz odebrano i utylizacji 126,87 ton azbestu. Koszty zadania zamknęły się w kwocie 50.825,46 zł z czego kwota dofinansowania wyniosła 43.025,00 zł.

4.5 PROGRAMY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Gmina w ciągu ostatniego roku organizowała i wspierała przedsięwzięcia mające na celu edukację ekologiczną osób dorosłych, dzieci i młodzieży, w tym:

- ❖ Kontynuacja Programu Edukacji Ekologicznej realizowany w Szkole Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie (koszt całkowity zadania 32.286,00zł w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 29.057,00zł),
- ❖ Kontynuacja Programu Edukacji Ekologicznej pn. „Czysta woda zdrowia doda” realizowany w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie (koszt całkowity zadania 31.911,00 zł w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 28.719,00zł),
- ❖ Kontynuacja lokalnej akcji informacyjno-edukacyjnej „Czyste powietrze dla naszych dzieci” (w ramach akcji m.in. zakupiono edukacyjne zeszyty zadań dla dzieci oraz monitorowana jest na bieżąco jakość powietrza na terenie gminy).

4.6 PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Gmina posiada Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęty w drodze Uchwały Nr XVII/78/16 z dnia 29 stycznia 2016 roku i zaopiniowany pozytywnie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przyjęty Plan pozwala ubiegać się o środki z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Plan gospodarki niskoemisyjnej ma m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii końcowej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także do poprawy jakości powietrza. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Gminy Żychlin na lata 2015-2022 w cel główny oraz „Cel strategiczny III. Ochrona środowiska przyrodniczego i kształtowanie ładu przestrzennego”.

Gmina Żychlin realizuje sukcesywnie inwestycje założone w Planie. W 2021 wykonano zadanie inwestycyjne „TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW KOMUNALNYCH”, który przewidywał wykonanie termomodernizacji 5 kamienic na starówce miejskiej.

Wykaz zrealizowanych inwestycji i do realizacji w przyszłości określa tabela poniżej:

Nazwa projektu	zrealizowana	do realizacji	w trakcie realizacji
Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Żychlinie z wykorzystaniem OZE	2017		
Termomodernizacja Żychlińskiego Domu Kultury z wykorzystaniem OZE	2018		
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Marii Kownackiej w Grabowie z wykorzystaniem OZE	Realizowana etapowo od 2018	do 2022 rok	prace termomodern. wykonywane sukcesywnie
Termomodernizacja budynków zasobów komunalnych (bez ulicy Narutowicza)	Realizowana etapowo od 2014	2020 rok	wykonywane sukcesywnie
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej	2020 rok		
Wykonanie instalacji CO w budynkach zasobów komunalnych			wykonywane sukcesywnie
Budowa mikroinstalacji ogniw fotowoltaicznych na terenie Gminy Żychlin na obiektach mieszkalnych	Realizowana od 2019	2022 rok	
Rewitalizacja ul. Narutowicza wraz z termomodernizacją kamienic komunalnych		po 2021	

4.7 STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2021-2026 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jej mieszkańców, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXXVIII/196/21 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 15 lipca 2021 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2021-2026.

4.8 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Najważniejsze działania realizowane w ramach ww. programów to:

- ❖ Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób uwikłanych w przemoc. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie.
- ❖ Prowadzenie działań z zakresu psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pomocy osobom uwikłanym w przemoc. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Rodzinnego Klubu Abstynenta „Przystań Życia” w Żychlinie.
- ❖ Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym poprzez prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin „Sówka”.

- ❖ Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Dwójki”, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Szkoły „Plastusie” oraz Stowarzyszenie Bone Breakers Team Żychlin.
- ❖ Działania profilaktyczno-edukacyjne wobec dzieci i młodzieży szkolnej poprzez realizację programu profilaktycznego „Unplugged”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie „Lawendowe Wzgórza”.
- ❖ Przeprowadzenie programu profilaktycznego „Unplugged” (dla uczniów kl. VI Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żychlinie i Szkoły Podstawowej w Grabowie); programu „Debata” (dla uczniów kl. V i VI Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żychlinie, Szkoły Podstawowej w Grabowie i Szkoły Podstawowej Nr 2 w Żychlinie); spektaklu profilaktycznego dla dzieci z klas I-III Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żychlinie.
- ❖ Organizowanie form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka i z rodzin dysfunkcyjnych. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin „Sówka” oraz Stowarzyszenie „Przyjaciele Dwójki”.
- ❖ Dofinansowanie do dożywiania uczniów szkół z rodzin dysfunkcyjnych i grup podwyższonego ryzyka.
- ❖ Działania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- ❖ Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu w zakresie doposażenia w sprzęt dla Oddziału Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych oraz Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkohol w Gostyninie.
- ❖ Zorganizowanie mikołajek poprzez zakup i przekazanie paczek mikołajkowych dla uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Żychlin.
- ❖ Szkolenie dla członków: grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego; komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pracownika Urzędu Gminy.
- ❖ Przeprowadzenie lokalnej diagnozy problemów uzależnień.
- ❖ Zakup prenumerat i materiałów edukacyjnych dot. zjawiska przemocy i profilaktyki uzależnień

Z uwagi na wprowadzony na terenie kraju stan epidemii spowodowany rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 zadania zapisane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii były realizowane zgodnie z przyjętymi założeniami jednak, w bardzo ograniczonym zakresie.

Wiele zadań zapisanych w w/w programach dotyczyło działań profilaktycznych dla uczniów szkół np. imprezy sportowe, programy profilaktyczne, dożywianie, wypoczynek dla dzieci, które nie mogły zostać zrealizowane.

4.9 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2018 – 2022

Program został przyjęty uchwałą Nr XLIX/265/18 Rady Miejskiej Żychlinie z dnia 26 sierpnia 2018 roku. Najważniejsze działania realizowane w ramach ww. programu to:

- ❖ Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2021 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prac Zespołu prowadzono 48 spraw, w tym 28 spraw zostało zakończonych z czego: 6 w wyniku braku zasadności podejmowanych działań, 22 na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. W 2021 r. powołano 21 grup roboczych, w tym 7 zakończono, a 14 prowadzi działania nadal. Ogółem pracą Zespołu i grup roboczych objęto 85 osób. Odbyło się 111 posiedzeń grup roboczych.

- ❖ Prowadzenie Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym punkcie udzielano pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwikłanym w przemoc rodzinną w zakresie: porad psychologicznych, terapeutycznych i prawnych.
- ❖ Udzielanie przez specjalistów (terapeutów, psychologa, prawnika) pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.
- ❖ Działanie w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkowie komisji, w ramach prowadzonych działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, kontaktowały się z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie. Wśród nich 13 osób to osoby doznające przemocy w rodzinie i 7 osób stosujących przemoc w rodzinie. Członkowie komisji prowadzili rozmowy interwencyjne z osobą nadużywającą alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy, a w stosunku do dorosłych ofiar przemocy przeprowadzili rozmowy motywujące do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy.
- ❖ Realizacja szkolnych programów profilaktyki i warsztatów dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych np. alkoholu, narkotyków, cyberprzemocy.
- ❖ Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.
- ❖ Prowadzenie świetlicy dla 25 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żychlinie w wieku od 7 do 12 lat, pochodzących głównie z rodzin dysfunkcyjnych – współpraca ze stowarzyszeniem lokalnym opisana wcześniej.
- ❖ Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób zajmujących się m.in. przemocą w rodzinie.

4.10 GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI DLA GMINY ŻYCHLIN

Środowisko kulturowe gminy Żychlin obejmuje wiele obiektów nieruchomych zróżnicowanych pod względem wartości historycznych, artystycznych i kulturowych. Wśród tych zasobów na szczególną uwagę zasługują obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną w formie wpisu do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków.

W Rejestrze znajdują się następujące obiekty:

- ❖ Kościół Parafialny p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła
- ❖ dzwonnica Kościoła Parafialnego w Żychlinie
- ❖ synagoga – ul. Zdrojowa 6
- ❖ dom z oficynami, ul. Jana Pawła II 17
- ❖ 2 domy mieszkalne koło kościoła w Żychlinie przy Pl. 29 Listopada nr 25/26 i nr 27
- ❖ Dwór w Dobrzelinie oraz park podworski wraz z otoczeniem - ul. Jagiełły 82
- ❖ Kościół Parafialny p.w. św. Aleksandra w Śleszynie
- ❖ dwór w Śleszynie - ul. Kasztanowa 27
- ❖ dwór murowany w Śleszynie wraz z parkiem krajobrazowym z lat 20-tych XX w.
- ❖ Zespół Dworski w Zarębowie, w skład którego wchodzi: dwór murowany, kaplica dworska murowana, spichlerz murowany, park dworski krajobrazowy z pocz. XX w. o pow. 8 ha.

Podstawą do sporządzenia programu opieki nad zabytkami jest gminna ewidencja zabytków prowadzona w formie kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Gminna Ewidencja Zabytków obejmuje 97 obiektów zabytkowych, tj.: 16 obiektów wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków, 81 innych zabytków nieruchomych (w tym: 70 obiektów/budynków, 3 parki krajobrazowe, 7 kapliczek przydrożnych i 1 układ urbanistyczny). W Gminnej Ewidencji zabytków zamieszczone są 162 stanowiska archeologiczne.

Realizacja programu polegająca na modernizacji substancji zabytkowej przez Gminę Żychlin lub właścicieli prywatnych odbywa się w ramach posiadanych zasobów finansowych. W ostatnich latach zmodernizowano elewację zabytkowych kościołów oraz kilku kamienic znajdujących się w gminnym wykazie.

5 REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE

Rada Miejska ma kompetencje związane ze stanowieniem i kontrolą. Do wykonywania tych ostatnich służy powołana przez nią komisja rewizyjna. Prace rady organizuje jej przewodniczący. Organizację wewnętrzną i tryb pracy organów gminy określa statut gminy. Realizacja uchwał rady powierzana jest w znakomitej większości organowi wykonawczemu, czyli burmistrzowi.

Sesje rady są jawne i transmitowane na żywo on-line.

W związku z sytuacją pandemiczną posiedzenia Komisji oraz Sesje Rady odbywały się w trybie hybrydowym, tj. stacjonarnym i zdalnym. Ogółem w 2021 roku Rada Miejska w Żychlinie odbyła 16 sesji i podjęła 72 uchwały. W porównaniu do roku 2020 odbyła o 3 sesje więcej, ale podjęła o 1 uchwałę mniej. Podejmowane uchwały w większości były konsekwencją bieżącej realizacji budżetu i wiązały się z koniecznością aktualizacji uchwały budżetowej (16 uchwał) oraz wieloletniej prognozy finansowej (8 uchwał).

W 2021 r. uchwalono następujące programy:

- ❖ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok,
- ❖ Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żychlin na 2021 rok,
- ❖ Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żychlin na lata 2021-2025,
- ❖ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żychlin na lata 2021 – 2026,
- ❖ Program Współpracy Gminy Żychlin z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022.

Rada Miejska podjęła także uchwały dotyczące zmian organizacyjnych jednostek gminy tj.:

- ❖ likwidacji Samorządowego Zakładu Budżetowego w Żychlinie w celu przekształcenia w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością,
- ❖ wyrażenia opinii oraz zgody na zbycie przez Gminę Żychlin udziałów w „MIG-MA” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Żychlinie.

Ponadto podjęła uchwały w sprawie:

- ❖ ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- ❖ zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żychlin.

Rada podjęła również uchwały dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi tj.:

- ❖ dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym,
- ❖ określiła górne stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy oraz za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- ❖ podjęła uchwałę w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

6 ŻYCIE SPOŁECZNE W GMINIE

6.1 ORGANIZACJA OŚWIATY

W 2021 roku Gmina Żychlin była organem prowadzącym dla:

- ❖ Zespołu Szkół nr 1 w Żychlinie ul. Łukasińskiego 21 w skład, którego wchodzi Szkoła Podstawowa nr 1 w Żychlinie i Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żychlinie
- ❖ Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żychlinie, ul. Żeromskiego 8 w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie i Przedszkole nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie
- ❖ Szkoły Podstawowej im. M. Kownackiej w Grabowie, ul. Szkolna 4 wraz z Oddziałami Przedszkolnymi
- ❖ Przedszkola Samorządowego nr 1 w Żychlinie, ul. I Maja 36.

Ponadto na terenie Gminy Żychlin funkcjonowały placówki niepubliczne, tj.: Społeczna Szkoła Podstawowa i Społeczne Przedszkole w Orątkach, dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Orątki i Okolice.

W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach w Gminie Żychlin (według stanu na dzień 30 września 2020 r.) naukę rozpoczęła liczba uczniów:

Jednostka	Liczba dzieci 2019/2020	Ilość oddziałów 2019/2020	Liczba dzieci 2020/2021	Ilość oddziałów 2020/2021	Liczba dzieci 2021/2022	Ilość oddziałów 2021/2022
Przedszkole Nr 1	100	4	(-1) 99	4	99	4
Przedszkole Nr 2	144	6	(-12) 132	6	(-9) 123	6
Oddziały przedszkolne przy SP Grabów	81	4	(-2) 79	4	(-5) 74	(-1) 3
Razem przedszkola i oddziały przedszkolne	325	14	(-15) 310	14	(-14) 296	(-1) 13
Szkoła Podstawowa Nr 1	175	11	(+10) 185	(+1) 12	(+3) 188	12
Szkoła Podstawowa Nr 2	391	18	(+7) 398	18	(-8) 390	18
Szkoła Podstawowa w Grabowie	162	9	(+8) 170	(+1) 10	(+6) 184	(+1) 11
Razem szkoły podstawowe	728	38	(+25) 753	40	(+9) 762	(+1) 41
Liceum Ogólnokształcące	66	4	(+1) 67	4	67	4
RAZEM placówki samorządowe	1.119	56	(+11) 1.130	(+2) 58	(-5) 1.125	58
Społeczna Szkoła w Orątkach	23	7	(-2) 21	(-1) 6	(+2) 23	6
Społeczne Przedszkole w Orątkach	27	2	(+3) 30	2	(+3) 33	2
OGÓŁEM w GMINIE ŻYCHLIN	1.169	65	(+12) 1.181	(+1) 66	1.181	66

Do przedszkoli przyjmowani są w pierwszej kolejności uczniowie zamieszkali na obszarze gminy, natomiast do kl. I szkół podstawowych uczniowie zamieszkali w obwodzie danej szkoły.

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonują dwa przedszkola i oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Grabowie. Placówki te zapewniały łącznie miejsca dla 325 dzieci w 13 oddziałach przedszkolnych. Szkoły podstawowe: nr 1, 2 i w Grabowie od 1 września 2021 r. posiadały 41 oddziałów, do których uczęszczało 762 uczniów w kl. I-VIII.

Sieć szkół podstawowych i przedszkoli w Gminie Żychlin zabezpiecza w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy.

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonują również placówki niepubliczne, tj. Społeczna Szkoła Podstawowa w Orątkach i Społeczne Przedszkole w Orątkach dla których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Orątki i Okolice. Na prowadzenie niepublicznego przedszkola i szkoły udzielana jest dotacja z budżetu gminy. Dotacja przekazywana jest miesięcznie i wyliczana na podstawie liczby uczniów uczęszczających do przedszkola i szkoły oraz podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli i wysokości kwoty przewidzianej na ucznia szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej.

Według stanu na dzień 30 września 2021 roku w szkołach i przedszkolach zatrudnienie znajdowało 124,04 et. nauczycieli, w tym etatów nauczycieli: dyplomowanych – 60,99; mianowanych – 48,88; kontraktowych – 11,67; stażystów – 2,5. Ponad 97,95% zatrudnionych nauczycieli ma wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym. Nauczyciele posiadają kwalifikacje do nauczania wielu przedmiotów, dzięki ukończonym studiom podyplomowym. Doskonali swoje umiejętności poprzez uczestnictwo w warsztatach metodycznych, konferencjach i szkoleniach. W placówkach oświatowych zatrudnienie znajduje 58 pracowników administracyjno-obługowych (na 56,5 et.) wg stanu na dzień 30 września 2021 roku.

Podstawowe założenia reformy edukacji, wprowadzonej od stycznia 2017, to przekształcenie sześcioletnich szkół podstawowych w ośmioletnie szkoły podstawowe w związku z likwidacją gimnazjów. Polityka kadrowa prowadzona na terenie Gminy Żychlin w związku z reformą edukacji opierała się głównie na założeniu, że na tych zmianach nie mogą ucierpieć ani uczniowie, ani pracownicy pedagogiczni i obsługowi w szkołach. W latach 2017-2020 nie został zwolniony żaden nauczyciel i pracownik administracyjno-obługowy. Stało się to dzięki wprowadzonemu systemowi uzupełniania przez nauczycieli gimnazjum, tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w innych szkołach oraz umożliwieniu przeniesienia nauczycieli (na ich wnioski) do pracy w innej szkole. Nauczyciele, którzy nie mogli pracować na pełne etaty w Zespole Szkół Nr 1 uzupełniali swoje etaty w innych szkołach, dla których Gmina Żychlin jest organem prowadzącym. Pięciu pracowników Zespołu Szkół Nr 1 w Żychlinie (na swoje wnioski) zostali zatrudnieni na czas nieokreślony w innych szkołach i przedszkolach. Polityka kadrowa była również stosowana wobec nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkół Nr 1 w Żychlinie na czas określony. Nauczycieli ci również otrzymali zatrudnienie na pełne etaty.

Gmina Żychlin realizuje szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków na rzecz uczniów i szkół. Jednym z tych obowiązków jest zapewnienie bezpłatnego transportu uczniów i opieki w czasie ich przewozu do szkół podstawowych i przedszkoli, jeśli droga dziecka z domu do szkoły przekracza określone prawem odległości. Ponadto gmina jest zobowiązana do zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, ponadpodstawowej i do ośrodków rehabilitacyjno-wychowawczych.

Od stycznia 2021 transport uczniów do szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Żychlin zapewniany jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gostyninie Sp. z o.o. Uczniowie dowożeni są do szkół i przedszkoli na podstawie biletów miesięcznych na liniach regularnych. Średnio miesięcznie bilety otrzymywało ok. 1185 uczniów oraz 15 opiekunów uczniów.

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dowożeni byli autobusem i busem do ośrodków szkolno-wychowawczych w Kutnie.

W roku szkolnych 2020/2021 Zespół Szkół Nr 1 w Żychlinie oraz Szkoła Podstawowa Nr 2 realizowała zadania ujęte w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa” z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych w ramach ww. programu. Cel programu: promocja i rozwój czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Zadaniem własnym gminy jest wspomaganie uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie Gminy Żychlin. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy w 2021 roku określone było kwocie 528,00 zł na członka rodziny. Inną formą pomocy uczniom w 2021 r. były zasiłki losowe na cele edukacyjne, z których skorzystało 4 uczniów. Kryterium uzyskania w/w pomocy było przyznanie przez M-GOPS rodzicom uczniów zasiłku celowego w wyniku wystąpienia nawałnic lub innych zdarzeń atmosferycznych. Zasiłek losowy na cele edukacyjne był jednorazowym świadczeniem pieniężnym, umożliwiającym zakup wyposażenia edukacyjnego dla uczniów, w przypadku, gdy uległo ono zniszczeniu lub gdy jego nabycie, ze względów ekonomicznych wynikających z wystąpienia żywiołu, jest utrudnione lub niemożliwe.

Stypendia motywacyjne dla uczniów w roku 2021 były wypłacone po zakończonym I i II semestrze roku szkolnego 2020/2021. Najlepsi uczniowie mogli otrzymać stypendia za wyniki w nauce (dotyczyło uczniów, którzy osiągnęli średnią ocen powyżej 5 w szkołach podstawowych oraz powyżej 4,75 i ocenę z zachowania co najmniej bardzo dobrą w liceum) w kwocie 170,00 zł, za osiągnięcia sportowe (wyniki uzyskane indywidualnie lub drużynowo na szczeblu co najmniej powiatowym) w kwocie 130,00 zł, oraz stypendium motywacyjne łączone za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w kwocie 240,00 zł.

Szkoły podstawowe zostały wyposażone w komplety podręczników i materiałów ćwiczeniowych do zajęć z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz w podręczniki do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego. Dotacją celową w 2021 zostały objęte 4 szkoły podstawowe, które zapewniły dostęp do bezpłatnych podręczników i ćwiczeń dla 791 uczniów.

W 2021 szkoły ponadpodstawowe zostały wyposażone w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Z tej formy pomocy skorzystało 5 uczniów.

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Żychlinie w ramach Rządowego programu „Aktywna tablica” w 2021 otrzymała wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tj. uczniów posiadających różnorodne zaburzenia rozwojowe, utrudniające lub uniemożliwiające prawidłowy proces kształcenia.

Gmina Żychlin otrzymała środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”. Szkoły podstawowe w 2021 r. dokonały zakupu (w wysokości ok. 9% otrzymanej kwoty) nowoczesnego sprzętu – wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród uczniów szkół podstawowych. Pozostałe środki zostaną wykorzystane na cele w/w programu w 2022.

6.2 ŻYCHLIŃSKI DOM KULTURY

Żychliński Dom Kultury jest samodzielną instytucją kultury posiadającą osobowość prawną i samodzielnie gospodarująca przydzieloną i nabytą częścią mienia. Jest wpisany do Rejestru Instytucji Kultury gminy Żychlin. Ma siedzibę w Żychlinie przy ul. Fabrycznej 3. Terenem działania jest obszar gminy Żychlin. Główne zadania Żychlińskiego Domu Kultury to prowadzenie zajęć z zakresu edukacji i animacji kulturalnej, organizacja własnych imprez, miejskich wydarzeń kulturalnych oraz organizacja zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci, promocja amatorskiego ruchu seniora.

W swojej bogatej ofercie Żychliński Dom Kultury posiada ponad 22 rodzaje zajęć dla maluchów, dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, które prowadzone są przez fachową i wszechstronnie przygotowaną kadrę instruktorów. Są to zajęcia o charakterze: muzycznym, tanecznym, plastycznym, teatralnym, edukacyjnym, rekreacyjnym i sportowym.

W Żychlińskim Domu Kultury istnieją sekcje: taneczne, plastyczne, językowe, muzyczne, teatralne, sportowe, klub Seniora Radość z zespołem Melodia, Kapela Ludowa Dobrzelinacy, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Żychliński Dom Kultury współpracuje również z Zespołem wokalnoinstrumentalnym Śleszynianki.

Żychliński Dom Kultury posiada specjalną ofertę skierowaną do mieszkańców powyżej 50 roku życia, którą realizuje w ramach sekcji Uniwersytet Trzeciego Wieku. Oferta zawiera propozycję cyklicznych warsztatów, jak również szeroki wachlarz zajęć obejmujący: gimnastykę korekcyjno-usprawniającą, język angielski, rosyjski, rękodzieło artystyczne, taniec, informatykę, Akademię Rysunku i Malarstwa, mozaikę szklaną, chór „Złoty Akord”, zajęcia literacko-dyskusyjne, zajęcia teatralne i smovey. Oferta wydarzeń obejmuje koncerty, przeglądy, konkursy, spektakle, pokazy artystyczne, Święto Żychlina (zawieszane w okresie pandemii), pikniki, bale dla dzieci i dorosłych. Budując naszą ofertę, staramy się odpowiadać na potrzeby naszych mieszkańców.

Ze względu na trwający stan pandemii i obowiązujące w tym okresie zaostrzenia rygorów sanitarnych, Żychliński Dom Kultury musiał przeorganizować formułę działania w niektórych obszarach, w innych natomiast dokonać znaczących ograniczeń. Niezbędne okazało się przeniesienie się do sieci, gdzie koncentrowała się większość naszych działań. Stopniowo, wraz ze znoszeniem i łagodzeniem restrykcji sanitarnych oraz odejściem od nauki zdalnej w szkołach powoli przywracaliśmy niektóre z naszych statutowych działań, oczywiście uwzględniając wszystkie rekomendacje Sanepidu, by zapewnić uczestnikom zajęć i pracownikom możliwie najwyższy poziom bezpieczeństwa. Obecnie, po oficjalnym zniesieniu zaostrzonych procedur epidemicznych wracamy do naszego zwykłego rytmu działania, korzystając również z możliwości oddziaływania online.

Poniżej przedstawione jest zestawienie działań w 2021.

Nagrania filmów instruktażowych z naszych pracowni – plastycznej i krawieckiej, które można oglądać na naszym kanale YouTube.

- ❖ „Jak wykonać bałwanka?” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Jak wykonać zamek z papieru?” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Jak wykonać skrzata?” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Prezent z okazji Dnia Dziadka.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Prezent z okazji Dnia Babci.” - pracownia plastyczna,

- ❖ „Poduszka dla Babci i Dziadka.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Papierowy konik na biegunach.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Malarski eksperyment.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Pudełko na drobny upominek.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Zimowy pejzaż.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Jak namalować polne kwiaty?” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Motyl z koralików.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Walentynkowa truskawka.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Walentynkowa laleczka.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Jak namalować anioła?” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Wielkanocna gąska.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Wielkanocny zajaczek.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Obrazek ze szkiełek.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Domek z masy porcelanowej.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Wielkanocny baranek.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Duża flaga Polski.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Kotylion i mała flaga.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Obrazek dla mamy.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Kwiatki dla mamy.” - pracownia krawiecka,
- ❖ „Malujemy chmury.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Domek z butelki.” - pracownia plastyczna,
- ❖ „Szyjemy misia.” - pracownia plastyczna i krawiecka.

Konkursy online organizowane przez Żychliński Dom Kultury:

- ❖ Konkurs plastyczny „Rodzina – moja miłość największa”,
- ❖ Konkurs fotograficzny „Walentynkowe selfie”,
- ❖ Konkurs poetycki „Walentynkowa fraszka”,
- ❖ Konkurs plastyczny „Bajkoczytanie z Żedekusiem”,
- ❖ Rodzinny konkurs „Eko-robot dla pana Lema”,
- ❖ I Wiosenny Festiwal Wokalny „Czas na piosenkę” online,
- ❖ III Festiwal Piosenki Dziecięcej „Czerwone jabłuszko” online

Projekty online organizowane przez Żychliński Dom Kultury:

- ❖ Nagranie bajki dla dzieci „Bajka o Jakubku i o tym, że bałagan sam się nie posprząta.”
- ❖ Koncert „Kwiatek dla Pań” online,
- ❖ Koncert „Wiwat Maj!” online,

Wydarzenia: koncerty, spektakle, imprezy plenerowe:

- ❖ Impreza plenerowa „Rozpoczęcie lata z Żedekusiem” (koncert dla dzieci „Lady Fama show”, dmuchańce, warsztaty plastyczne, stoiska gastronomiczne)
- ❖ Impreza plenerowa „Biesiadne Babie Lato z Kulturą” (IV Biesiada z Kulturą – przegląd amatorskich zespołów wokalnych, koncert Gwiazd the Voice of Senior – Barbary Parzęczewskiej i Ewy Olszewskiej, stoiska gastronomiczne)
- ❖ Koncert „Agnieszka Osiecka orientalnie” w wykonaniu zespołu „Sentido”,
- ❖ Koncert „Święty czas” w wykonaniu sekcji wokalnych działających w Żychlińskim Domu Kultury,
- ❖ Spotkanie z podróżnikiem, p. Michałem Szulimem, tematem była podróż do Chin - „Pekin, Szanghaj, wielki Mur i dziwne zwyczaje”

Inne wydarzenia organizowane przez Żychliński Dom Kultury:

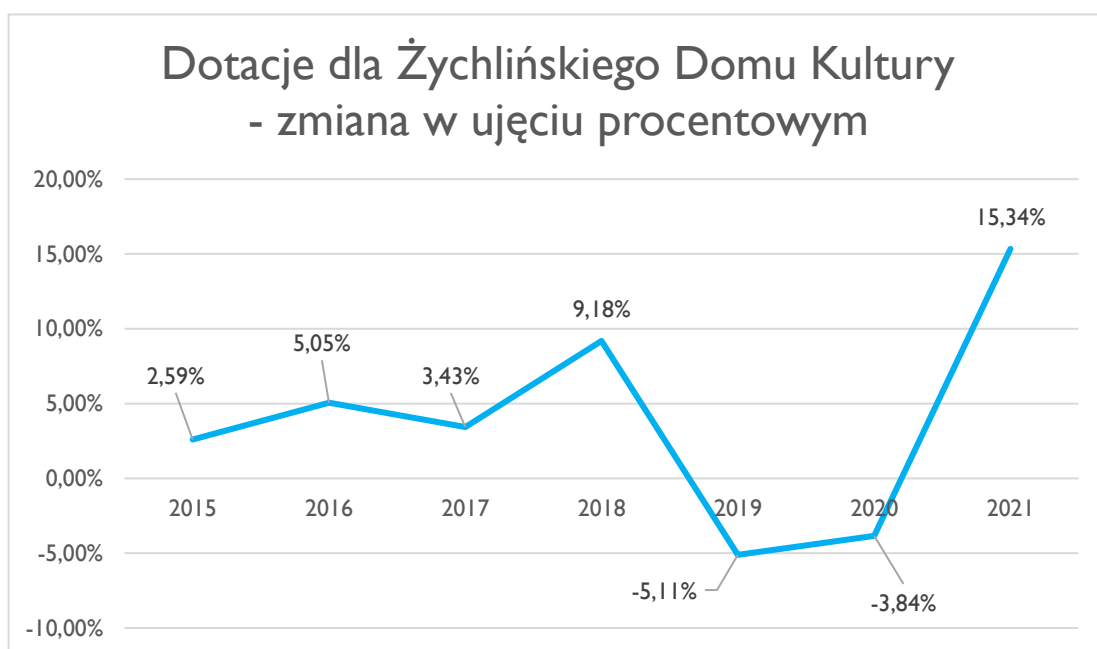
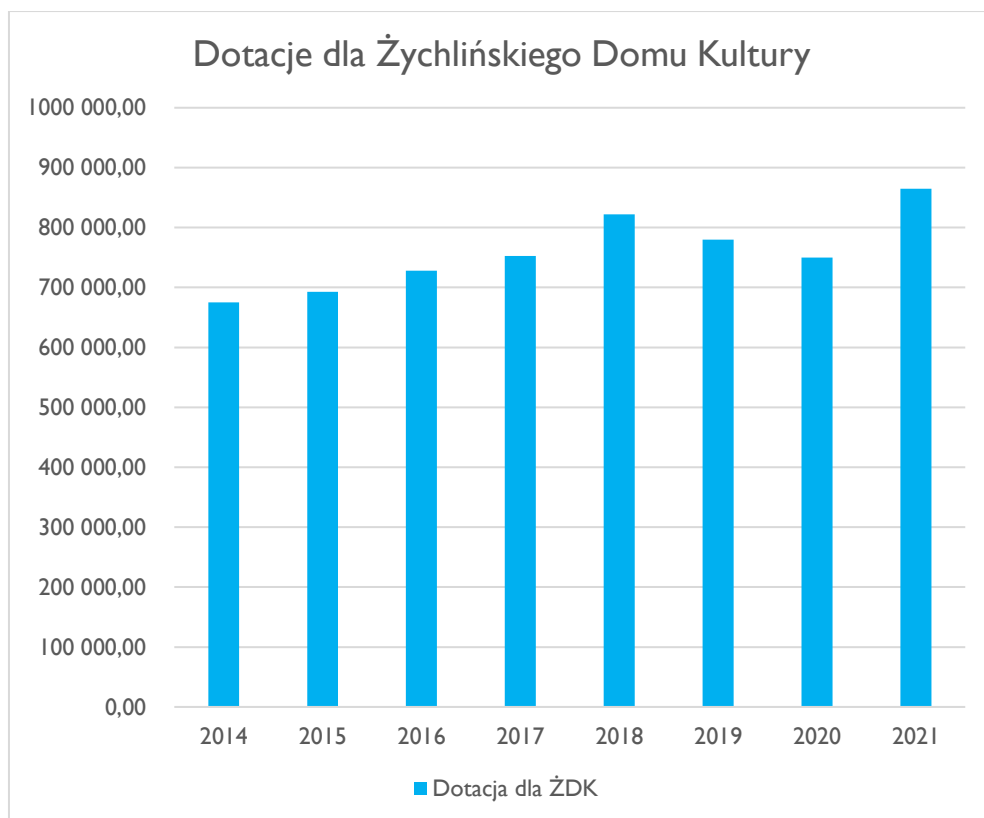
- ❖ **Wydanie książeczki „Cztery pory roku z Żedekusiem”, kolorowanki dla dzieci, wzbogaconej historyjkami, zabawami logicznymi i krzyżówkami, której pomysłodawcami i autorami są pracownicy Żychlińskiego Domu Kultury,**
- ❖ **Wystawa poświęcona Ignacemu Janowi Paderewskiemu, organizowana we współpracy z Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej,**
- ❖ **Realizacja projektu dla Seniorów „Przystanek Kultura. Musical” we współpracy z Łódzkim Domem Kultury: interaktywny wykład z historii musicalu, warsztaty taneczne dla Seniorów, warsztaty wokalne dla Seniorów, warsztaty teatralne dla Seniorów, wyjazd do Teatru Muzycznego do Łodzi na spektakl „Pretty woman”,**
- ❖ **Konkurs „Światowid z Żychlina” organizowany we współpracy z Fundacją Pedagogzy i Animatorzy Mobilni,**
- ❖ **Warsztaty mozaiki szklanej dla uczestników projektu „Mosaic Art: Each Mosaic Has a Story to Tell” organizowanych w porozumieniu z Zespołem Szkół w Żychlinie,**
- ❖ **Uroczysta inauguracja Uniwersytetu Trzeciego Wieku z montażem poetycko-muzycznym „Fatamorgana” w wykonaniu p. Andrzeja i Agnieszki Wichrowskich**
- ❖ **Świąteczny Kiermasz Wielkanocny,**
- ❖ **Zajęcia otwarte „Wakacje z Kulturą”,**
- ❖ **Warsztaty z makramy dla dzieci.**

W Domu Kultury w 2021 przeprowadzono remont holu głównego wraz z wymianą instalacji elektrycznej i instalacją oświetlenia ewakuacyjnego, wymianę podłogi w sali plastycznej, remont toalet na I piętrze. Przeprowadził inwestycje w zakresie modernizacji instalacji elektrycznej sali widowiskowej i sali kameralnej, modernizacji sali kameralnej i modernizacji pomieszczenia plastycznego i gospodarczego.

W Żychlińskim Domu Kultury jest zatrudnionych 8 osób. Poza dyrektor i księgową są to instruktorzy (4) i pracownicy gospodarczy (2).

Poziom budżetu jednostki w latach 2014-2021 przedstawia się następująco:

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Budżet jednostki w zł	675.370	692.870	727.870	752.870	822.000	780.000	750.000	865.000
Zmiana w ujęciu procentowym		+2,59 %	+5,05 %	+3,43 %	+9,18 %	-5,11 %	-3,84 %	+15,34 %

Z uwagi na bardzo szeroki zakres działalności Zedeku, szczegółowe opisy znajdują się w załączniku nr 2 do Raportu, w formie sprawozdanie z działalności za 2021 rok.

6.3 MIEJSKO-GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Biblioteka w Żychlinie utworzona została w 1929 i jest najstarszą księżnicą w Powiecie Kutnowskim. Budynek o powierzchni 420 m² jest otoczony parkiem. Patronką jest Maria Kownacka - polska pisarka. Żychlińska księżnica posiada 2 filie: w Żychlińskim Domu Kultury

i w świetlicy wiejskiej w Grzybowie Dolnym. Biblioteka oferuje swoim użytkownikom możliwość skorzystania z uniwersalnego i powiększającego się księgozbioru w tym kolekcję reprintów, książki mówionej, literatury regionalnej, mini muzeum poświęconego patronce, bezpłatnego dostępu do Internetu z możliwością wydruku czarno-białego i kolorowego, skanowania i kserowania. Ciekawie prezentuje się również oferta zajęć poświęconych upowszechnianiu książki i promocji czytelnictwa. Biblioteka to przyjazne miejsce spotkań lokalnej społeczności, centrum edukacyjne, oferujące różnorodne formy działalności kulturalnej i oświatowej. Przy Bibliotece działa Klub Seniora „Spokojna jesień” i Akademia Aktywnego Seniora.

Księgozbiór na koniec 2021 wynosił 47.241 woluminów. W 2021 ubyło 1.226 woluminów - zacytane, zniszczone, wzrost w stosunku do roku 2020 stanowi 796 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła – 5.5. Na koniec roku zarejestrowano 1.746 czytelników, co stanowi spadek o 945 czytelników (z liczby 2.691 w 2020). W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało 21.889 czytelniczek i czytelników (w 2020 - 29.101), którzy skorzystali łącznie z 42.437 woluminów (w 2020 - 58.890). Ogółem we wszystkich bibliotekach przybyło w 2021 – 2.022 wol. na sumę 55.097,00zł. w tym: z zakupu – 1.253 wol. na sumę 35.200 zł, z programu Biblioteki Narodowej – 702 wol. na sumę 18.800 zł, z darów - 67 wol. na sumę 1.097 zł.

Zbiory powiększono m.in. o pozycje dla dorosłych, dzieci i młodzieży w zakresie literatury pięknej polskiej i światowej, literatury popularnonaukowej, (psychologia, prawo pracy, ekonomia, administracja, edukacja, medycyna, rozrywka, historia, podróże, geografia) oraz lektury.

W 2021 placówka zorganizowała wystawy książek, plastyczne, historyczne, spotkania autorskie, spotkania dla dzieci z ciekawymi ludźmi, lekcje biblioteczne, zajęcia komputerowe, warsztaty plastyczne i literackie, konkursy i wycieczki, prelekcje, odczyty, pogadanki, warsztaty literackie i plastyczne, spotkania z baśnią, imprezy czytelnicze, imprezy literackie, wyjazdy prozdrowotne dla seniorów.

Realizacja programów i projektów:

- ❖ **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2021-2025**
- ❖ **Dyskusyjny Klub Książki – spotkania on-line z pisarzami**
- ❖ **Kawiarenka Seniora – spotkania wsparcia w pandemii**
- ❖ **Zaczytani w Polsce! Promocja czytelnictwa**
- ❖ **Zakochane książki! Promocja czytelnictwa**
- ❖ **Czytelmistrz 2021**
- ❖ **Tydzień Bibliotek!**
- ❖ **Cała Polska Czyta Dzieciom**
- ❖ **Akcja Żonkile**
- ❖ **Dobre książki i kawa! Promocja czytelnictwa**
- ❖ **Aktywni 60+ Rozsmakuj się w zdrowiu!**
- ❖ **Kampania SZCZEPIMY SIĘ! – spotkania edukacyjne z dietetykiem, farmaceutą, psychologiem i kurs samoobrony**
- ❖ **SPACERownik Miejski**
- ❖ **Kurs komputerowy 60+**
- ❖ **Bezpieczeństwo w sieci dla najmłodszych**
- ❖ **Akcja APETYT na ZDROWIE!**
- ❖ **SUKCES jest Kobietą!**
- ❖ **Mała książka - Wielki człowiek**
- ❖ **ROK STANISŁAWA LEMA, KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO, TADEUSZA RÓŻEWICZA – wystawy, konkursy, wyjazdy edukacyjne**
- ❖ **Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży im. Janusz Korczaka „Pięknie być człowiekiem”**

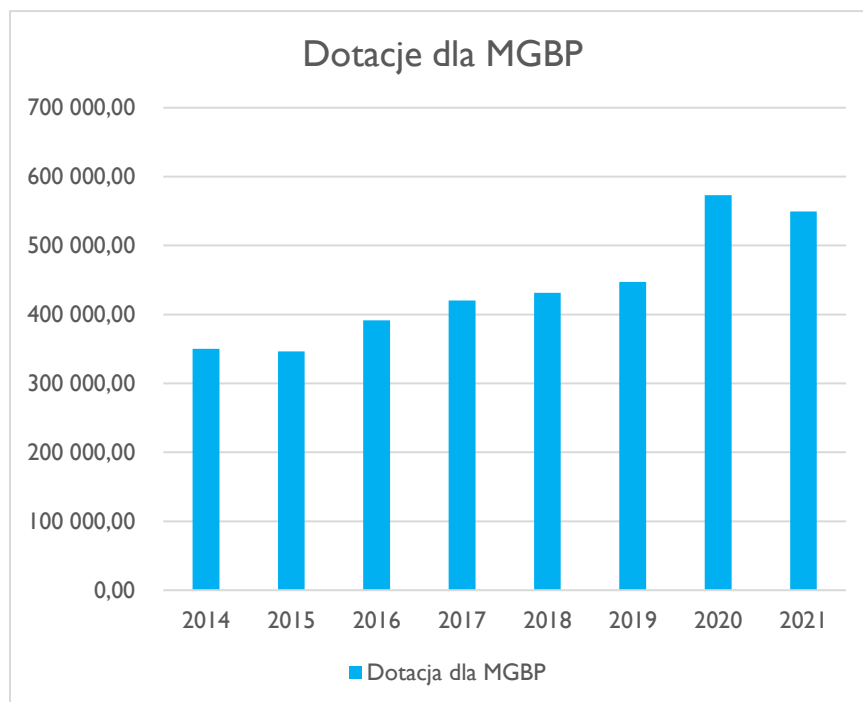
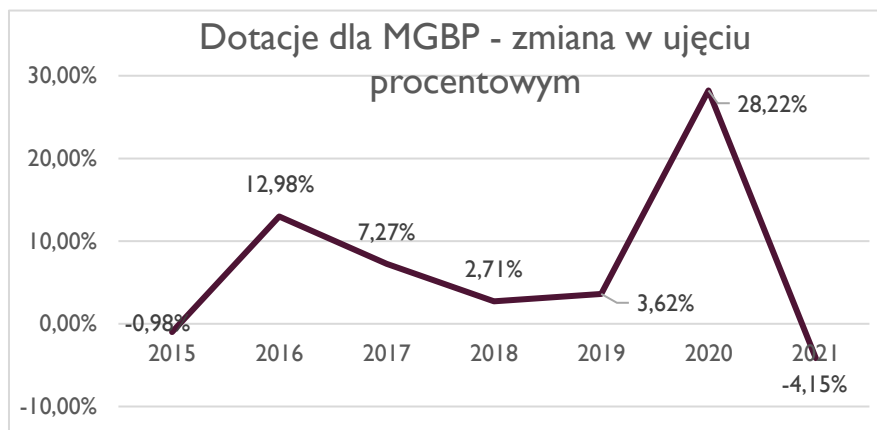
- ❖ Konkurs recytatorski „Z Marią Kownacką bawimy się w teatr”
- ❖ Przygody w Czarodziejskim kapeluszu
- ❖ Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania

Stan zatrudnienia stanowi 8 osób, w tym dyrektor i księgowa. W ciągu roku struktura zatrudnienia pozostała bez zmian.

Budżet Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w 2020 roku wyniósł 549.520 zł.

Poziom budżetu jednostki w latach 2014-2021 przedstawia się następująco:

Opis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Budżet jednostki	350.066	346.640	391.640	420.100	431.500	447.100	573.300	549.520
Zmiana w ujęciu procentowym		-0,98 %	+12,98 %	+7,27 %	+2,71 %	+3,62 %	+28,22 %	-4,15 %

6.4 PROMOCJA WEWNĘTRZNA I ZEWNĘTRZNA GMINY

Gminne Centrum Promocji i Informacji w 2021 r. w ramach zadań promocyjnych Gminy Żychlin w sposób ciągły i kompleksowy zabezpieczał jednostkę w materiały promocyjne. Zostały wykonane różnorodne gadżety promocyjne, które wykorzystywano do bieżącej promocji takie jak kalendarze ścienne, kalendarze książkowe, magnesy, torby ekologiczne, długopisy, zestawy piśmiennicze. Zakupione materiały promocyjne pozwoliły prowadzić w sposób kompleksowy i przejrzysty politykę promocyjną miasta i gminy. Wykorzystywano je także jako element nagród rzeczowych w konkursach, nad którymi patronat objął Burmistrz Gminy Żychlin. W celu prowadzenia bieżącej polityki informacyjnej dla mieszkańców na bieżąco wprowadzono i zredagowano około 326 informacji na stronę internetową zychlin.eu, profil w mediach społecznościowych oraz wprowadzano na bieżąco informacje do aplikacji mobilnej „Żychlin bez Nudy”. Zmodernizowana została także strona internetowa, która zgodnie z wymaganiami została dostosowana do wymogów WCAG. W związku panującą epidemią 2021 nie przyniósł dużej ilości wydarzeń, pokrzyżował plany zaplanowanych niektórych imprez promocyjnych, a zakaz zgromadzeń uniemożliwił organizację w większym gronie uroczystości. W momentach poluzowania obostrzeń starano się w sposób bezpieczny prowadzić działania informacyjno-promocyjne.

Potańcówka z Radiem Q

Dbając o wizerunek miasta i gminy zorganizowano następujące uroczystości: dzień sołtysa, kino na leżakach, dożynki parafialno-gminne, uroczystości patriotyczne (w dniach rocznicy wybuchu II WŚ i Narodowego Święto Niepodległości), kiermasz świąteczny, piknik rodzinny w Czesławowie, wyścig kolarski w ramach współpracy ŻTC oraz bieg uliczny na dystansie 5 km i 10 km, potańcówkę z Radiem Q czy koncert zespołu TURKLES w centrum miasta.

Koncert zespołu TURKLES

Dożynki

Zawody sportowe biegowe i wyścig kolarski

Kiermasz świąteczny

Współpracowano również z organizacjami i jednostkami oświatowymi przy takich wydarzeniach jak zawody strzeleckie, konkurs kolęd i pastorałek czy zawodowy wędkarskie. Rozpatrzone ogółem 3 wnioski patronackie składając tym samym pozytywne rekomendacje Burmistrzowi Gminy Żychlin. Patronaty w swych założeniach dotyczyły wsparcia rzeczowego tj. ufundowania

nagród rzeczowych dla uczestników konkursów i przeglądów takich wydarzeń jak: X Zawody Strzeleckie, Zawody Wędkarskie, konkurs kolęd mi pastorałek.

Konkurs Kolęd – Pastorałek

Zawody Strzeleckie

Zawody wędkarskie na zakończenie lata

Współpracując każdorazowo przy organizowanych wydarzeniach na terenie gminy dbano o jej pozytywny wizerunek jako miejsca przyjaznego mieszkańcom i wspierającego inicjatywy na rzecz ich rozwoju.

Mimo panujących obostrzeń przygotowano projekt w ramach kontynuacji akcji „Nudzimiowa Rodzina”, który zakładał przygotowanie dla nowonarodzonych mieszkańców w 2021 roku pakietów powitalnych z maskotką miejską „Nudzimiś”. Łącznie przygotowano 18 pakietów w ramach prowadzonej akcji. Zdjęcia zgłoszonych małych milusińskich zostały zamieszczone za zgodą rodziców umieszczane na oficjalnym profilu w mediach społecznościowych.

Nudzimiowa Rodzina

6.5 FUNDUSZ SOŁECKI I MAŁE INWESTYCJE NA OBSZARACH WIEJSKICH

❖ Fundusz sołecki

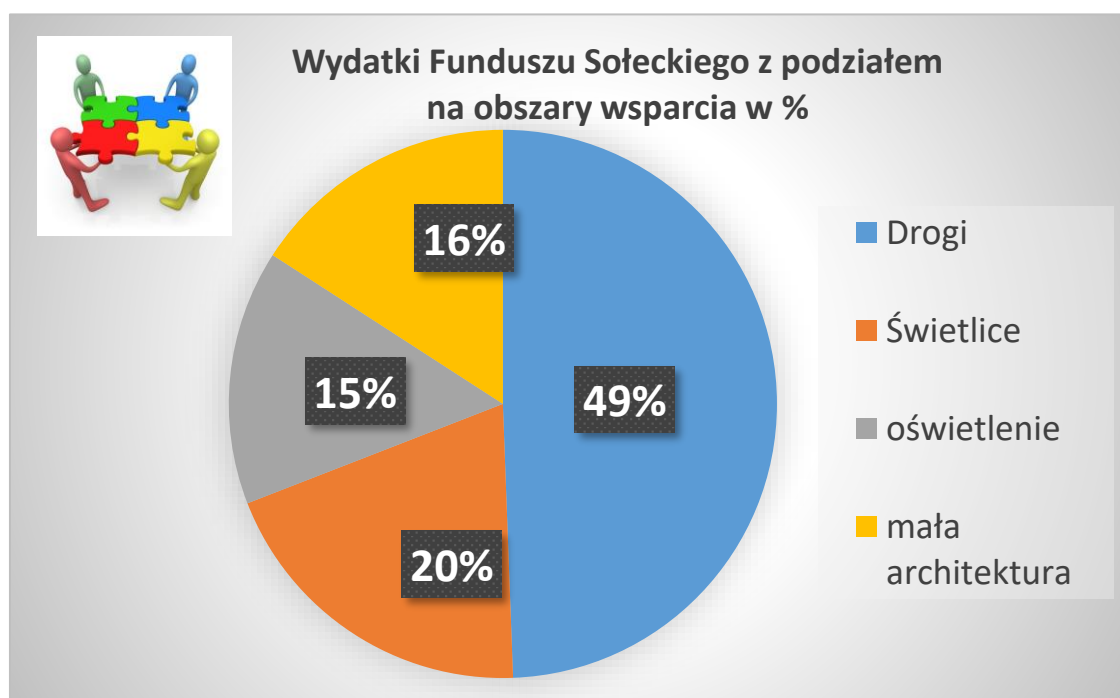
Gmina w ramach swoich działań wyodrębniła Fundusz Sołecki na realizację oddolnych inicjatyw na obszarach wiejskich. Sołectwa dzięki wyodrębnieniu środków w pełni rozpoczęły oddolną politykę rozwoju wsi.

Nazwa sołectwa	Nazwa przedsięwzięcia	Zakres rzeczowy	Kwota wydatków w zł
Biała	Remont drogi gminnej o nr 273, Grzybów Hornowski (tzw. Gałazkowa)	remont drogi gminnej o nr 273 na odcinku 500 m.b. przy szerokości 3 m polegający na profilowaniu odcinka równiarką wraz z uzupełnieniem ubytków tłuczniem oraz zagęszczeniem walcem wibracyjnym przy uwzględnieniu wycinki krzaków	12.828,90
Budzyń	Utwardzenie drogi gminnej w miejscowości Budzyń	remont drogi gminnej polegający na wykonaniu nakładki asfaltowej na długości 64 MB przy szerokości 3 m	13.468,50
Buszków	a) Remont kuchni świetlicy wiejskiej w Buszkowie polegający na remoncie kuchni	remont kuchni polegający na wyłożeniu ścian panelami ściennymi wraz z montażem drzwi wewnętrznych	9.450,00
	b) Zakup i montaż elementów placu zabaw w miejscowości Orątki Dolne	zakupiono i zamontowano elementy placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne w postaci: huśtawki wahadłowej podwójnej 1 szt., bujak 2 szt., zestawu sprawnościowego 1 szt. i tablicy do rysowania 1 szt.	4.000,00
Brzeziny	a) Zakup zamiatarki drogowej wraz z osprzętem do agregowania z traktorem rolniczym	zakupiono zamiatarkę drogową wraz z osprzętem do agregowania z traktorem rolniczym	10.000,00
	b) Zakup paliwa i osprzętu do wcześniej zakupionego sprzętu	zakupiono osprzęt tj. młotki do zakupionej wcześniej kosiarki bijakowej oraz dokonano zakupu paliwa	1.200,07
Chochółów	a) Wykonanie instalacji oświetlenia ulicznego poprzez montaż lampy solarnej w sołectwie Chochółów	wykonano instalacje oświetlenia ulicznego w postaci zakupu i montażu lampy solarnej Żuraw 30 doświetlając tym samym drogę publiczną	6.500,00
	b) Zakup i montaż elementów placu zabaw w miejscowości Orątki Dolne	zakupiono i zamontowano elementy placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne w postaci: huśtawki wahadłowej podwójnej 1 szt., bujak 2 szt., zestawu sprawnościowego 1 szt. i tablicy do rysowania 1 szt.	3.000,00
Czesławów	a) Zakup materiałów potrzebnych do wykonania sufitu podwieszanego wraz z oświetleniem w świetlicy wiejskiej	zakupiono materiały potrzebne do wykonania sufitu podwieszanego wraz z oświetleniem do świetlicy wiejskiej w Czesławowie	10.240,18

	b) Zakup wykaszarki wraz z oprzyrządowaniem do świetlicy wiejskiej	zakupiono wykaszarkę wraz z oprzyrządowaniem tj. olejem i filtrem potrzebnym podczas eksploatacji do utrzymania porządku przy świetlicy wiejskiej w Czesławowie	1.994,00
Dobrzelin	a) Remont dróg gminnych w sołectwie Dobrzelin	dokonano remontu dróg gminnych w sołectwie Dobrzelin polegający na: profilowaniu i zagęszczeniu podłoża w ulicy Kolejkowej wraz z ułożeniem kruszywa łamanego gr. 10 cm wraz z zagęszczeniem walcem wibracyjnym i profilowaniem poboczy; profilowaniu drogi równiarką z miejscowym uzupełnieniem tłucznia w ulicy Polowej wraz z zagęszczeniem walcem wibracyjnym na odcinku 370 m.b. przy szerokości 3m; profilowaniu drogi równiarką wraz z miejscowym uzupełnieniem tłucznia w ulicy Stawowej na odcinku 570 m przy szerokości 3m; profilowaniu drogi równiarką z miejscowym uzupełnieniem tłucznia w ulicy Janowskiej wraz z zagęszczeniem walcem wibracyjnym na odcinku 570 MB przy szerokości 3m; profilowaniu drogi równiarką z miejscowym uzupełnieniem tłucznia w ulicy Przytorze wraz z zagęszczeniem walcem wibracyjnym na odcinku 230 m przy szerokości 3 m.	40.344,00
Drzewoszeki	a) Modernizacja instalacji elektrycznej wraz ze zwiększeniem mocy w świetlicy wiejskiej w Drzewoszekach Wielkich	dokonano modernizacji instalacji elektrycznej wraz z przystosowaniem obiektu do zwiększenia mocy w świetlicy wiejskiej w Drzewoszekach	7.999,99
	b) Zakup nasadzeń tj. krzewów i drzew przy świetlicy wiejskiej	dokonano zakupu nasadzeń tj. krzewów i drzew w celu zagospodarowania terenu wokół świetlicy wiejskiej	2.421,53
Grabie	a) Zakup i montaż elementów placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne	zakupiono i zamontowano elementy placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne w postaci: huśtawki wahadłowej podwójnej 1 szt., bujak 2 szt., zestawu sprawnościowego 1 szt. i tablicy do rysowania 1 szt.	2.000,00
	a) Remont dróg gminnych w sołectwie Grabie	dokonano remontu drogi gminnej polegającego na wykonaniu nakładki asfaltowej na długości 45 MB przy szerokości 3 m	9.471,00
Grabów	a) Zakup i montaż elementów placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne	zakupiono i zamontowano elementy placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne w postaci: huśtawki wahadłowej podwójnej 1 szt., bujak 2 szt., zestawu sprawnościowego 1 szt. i tablicy do rysowania 1 szt.	2.000,00
	a) Remont dróg gminnych w sołectwie Grabie	dokonano remontu drogi gminnej polegającego na wykonaniu nakładki asfaltowej na długości 45 m przy szerokości 3 m	9.471,00
Grzybów	a) Zakup paliwa, żyłki i sprzętu do wcześniej zakupionego sprzętu	zakupiono paliwo i drobny osprzęt w postaci żyłki, filtrów, głowicy do wcześniej zakupionej kosiarki w celu utrzymania porządku na terenie sołectwa	799,97
	b) Zakup materiałów potrzebnych do remontu posadzki holu w świetlicy wiejskiej w Grzybowie Dolnym	zakupiono materiały, które zostały wykorzystane do remontu posadzki w holu w świetlicy wiejskiej między innymi cement, płytki, klej, listwy wykończeniowe itp.	9.465,29
Kaczko-wizna	a) Zakup i montaż garażu blaszanego	zakupiono i zamontowano garaż blaszany przy świetlicy wiejskiej w Kaczkowiznie o wymiarach 2x3	3.460,00

	przy świetlicy wiejskiej w Kaczkowiznie oraz wykonanie wylewki	jednostanowiskowy, z dachem ze spadem w tył z bramą dwuskrzydłową	
	b) Uporządkowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kaczkowiznie	uporządkowano teren wokół świetlicy wiejskiej w Kaczkowiznie, teren został uprzątnięty z nieużytecznych pozostałości w postaci gruzu i ziemi	2.000,00
	c) Modernizacja oświetlenia ulicznego w sołectwie Kaczkowizna	dokonano modernizacji oświetlenia ulicznego w sołectwie Kaczkowizna w postaci poprowadzenia 4 szt. lamp oświetleniowych	7.630,00
Kruki	a) zakup i montaż elementów placu zabaw w miejscowości Orątki Dolne	zakupiono i zamontowano elementy placu zabaw w miejscowości Oratki Dolne w postaci: huśtawki wahadłowej podwójnej 1 szt., bujaka 2 szt., zestawu sprawnościowego 1 szt. i tablicy do rysowania 1 szt.	8.829,00
	b) remont drogi gminnej w sołectwie Kruki	wykonano remont drogi gminnej polegający na profilowaniu odcinka równiarką 570 m.b. przy szerokości 3,5 m wraz z uzupełnieniem ubytków tłuczniem oraz zagęszczeniem walcem wibracyjnym	5.990,10
Pasieka	a) Wyrównanie terenu przy nowo powstałym placu zabaw w miejscowości Pasieka	wyrównano teren za pomocą sprzętu przy nowo powstałym placu zabaw w miejscowości Pasieka	5.685,00
	b) Zakup i montaż urządzeń zabawowych na utworzony plac zabaw w miejscowości Pasieka	zakupiono i zamontowano karuzelę krzyżową 1 szt. i tablicę do rysowania 1 szt.	6.900,00
Sokołówek	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Sokołówek	wykonano w ramach remontu nakładkę asfaltową na długości 55 m.b. przy szerokości 3 m	11.869,50
Śleszyn	a) Zakup elementu do placu zabaw w miejscowości Śleszyn	zakup zestawu wspinaczkowego w ilości 1 szt. na plac zabaw w Śleszynie	5.400,00
	b) Zakup paliwa i osprzętu do wcześniej zakupionego sprzętu	dokonano zakupu przekładni, głowicy, świecy, filtru do wcześniej zakupionego sprzętu oraz zakupiono paliwo do koszenia trawy	2.499,41
	c) Zakup stołów do świetlicy wiejskiej w Śleszynie	zakupiono 20 szt. stołów konferencyjnych składanych prostokątnych w kolorze biel alpejska	7.589,10
	d) Zakup opryskiwacza do niwelacji zakrzaczeń przy świetlicy wiejskiej	zakupiono opryskiwacz plecakowy	399,00
	e) Modernizacja oświetlenia ulicznego w sołectwie Śleszyn	dokonano modernizacji oświetlenia ulicznego w sołectwie Śleszyn poprzez montaż 2 lamp oświetleniowych	1.594,14

Tretki	a) Modernizacja drogi gminnej w sołectwie Tretki	remont drogi gminnej w Sołectwie Tretki na odcinku 510 m.b. w miejscowości Gajew oraz na odcinku 500 m.b. w miejscowości Dzwonków - Szczytów polegający na profilowaniu odcinków równiarką wraz z uzupełnieniem ubytków tłuczniem oraz zagęszczeniem walcem wibracyjnym	9.717,00
Wola Popowa	a) Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Wola Popowa	remont drogi gminnej w miejscowości Wola Popowa polegający na profilowaniu drogi na odcinku 1 km przy szerokości 3 m wraz z zagęszczeniem walcem wibracyjnym	4.231,20
	b) Modernizacja oświetlenia ulicznego przy ul. Wiejskiej i ul. Polowej w Woli Popowej	modernizacja oświetlenia ulicznego poprzez założenie dodatkowo 6 szt. lamp oświetleniowych przy ulicy Wiejskiej i 3 szt. w ulicy Polowej w miejscowości Wola Popowa	11.432,27
Zagroby	a) Remont drogi gminnej	remont drogi gminnej polegający na uzupełnieniu ubytków masą bitumiczną na odcinku 500 m.b. nawierzchni asfaltowej na odcinku Zagroby - Kędziory	5.596,50
	b) Modernizacja oświetlenia ulicznego - etap drugi	zmodernizowano oświetlenie uliczne w sołectwie Zagroby poprzez podłączenie 4 szt. lamp oświetleniowych	4.249,18
Zgoda	a) Modernizacja oświetlenia ulicznego w sołectwie Zgoda	modernizacja oświetlenia ulicznego poprzez założenie dodatkowo 6 szt. lamp oświetleniowych w miejscowości Zgoda	13.146,52
Żabików	a) Zakup kosiarki spalinowej do koszenia trawy na placu zabaw	zakupiono kosiarkę spalinową do koszenia trawy na utworzonym placu zabaw	3.000,00
	b) Zakup elementów do placu zabaw w miejscowości Żabików	zakup 1 szt. koleжки linowej zamontowanej na placu zabaw w miejscowości Żabików	8.190,00
		SUMA	296.239,35

Wszystkie zaplanowane w roku 2021 zadania inwestycyjne zostały zrealizowane zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza w sprawie realizacji zadań z Funduszu Sołeckiego. W 2021 roku wydano w związku z realizacją funduszu 21 informacji z obliczoną kwotą przypadających środków na dane sołectwo wraz z ustaleniem kwoty bazowej, dokonano oceny formalnej i merytorycznej 21 złożonych wniosków przez poszczególne sołectwa. Przygotowano 42 informacje o wykorzystaniu środków z funduszu, przygotowano wniosek do Wojewody Łódzkiego wraz ze sprawozdaniem o zwrot z budżetu państwa części wydatków zaangażowanych w realizację Funduszu Sołeckiego.

Spotkanie burmistrza z sołtysami w sprawie realizacji Funduszu Sołeckiego z okazji Dnia Sołtysa

Wysokość środków zabezpieczonych do realizacji zadań w 2021 - 307.182 zł

Wysokość środków wydatkowanych w 2021 – 296.239,35 zł

Zwrot z budżetu państwa części wydatków za 2020 – 68 582,34 zł zwrócony w 2021.

❖ **Małe inwestycje na obszarach wiejskich**

Oprócz zadań realizowanych z Funduszu Sołeckiego przeprowadzono na bieżąco prace remontowe w obiektach świetlicowych funkcjonujących na obszarach wiejskich. Mniejsze świetlice wiejskie od wielu lat nie były remontowane i ulegały degradacji. W roku 2021 zaangażowano oprócz środków z funduszu sołeckiego kwotę 58.000 zł na realizację prac remontowych.

Szczegółowo kwota została wydatkowana następująco: kwota 3.000 zł została wydatkowana na remont elewacji w świetlicy wiejskiej w Kaczkowiznie, 5.000 zł zostało przeznaczone na remont podłogi w świetlicy wiejskiej w Buszkowie, kwotę 16.000 zł przeznaczono na opaskę odwodnieniową przy świetlicy wiejskiej w Chochołowie oraz w ramach dwóch projektów „Sołectwo na Plus” dokonano remontu elewacji świetlicy wiejskiej w Chochołowie w wysokości

22.000 zł oraz wykonano remont podłogi w holu w świetlicy wiejskiej w Grzybowie Dolnym w wysokości 12.000 zł.

Dzięki takim rozwiązaniom rodzą się oddolne inicjatywy, które podnoszą jakość życia na obszarach wiejskich. Pobudzanie i motywowanie do zmian rodzą za sobą nowe pomysły, nowe inicjatywy na obszarach wiejskich.

Świetlica wiejska w Grzybowie – wyremontowany hol

Remont pomieszczenia w świetlicy wiejskiej w Buszkowie

Remont elewacji i opaski odwodnieniowej wokół budynku świetlicy wiejskiej w Chochołowie

W ramach niestandardowych działań Gmina pomogła dokonywać rozliczeń kołom gospodyń wiejskich zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2018 roku o kołach gospodyń wiejskich i pozyskać dotacje w wysokości 5 000,00 zł na rozwój działalności. Powstały zarejestrowane w ewidencji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa trzy koła z terenu gminy Żychlin, mianowicie Koło Gospodyń Wiejskich w Śleszynie, Chochołowie i Czesławowie.

6.6 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca Gminy Żychlin z podmiotami programu w 2021 odbywała się na płaszczyźnie zarówno finansowej jak i pozafinansowej. Jednak w roku panujących obostrzeń, rozpowszechniania się epidemii spowodowanej COVID 19 współpraca była realizowana w mniejszym zakresie niż w normalnych warunkach funkcjonowania.

Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- ❖ zlecenie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust.3 ustawy, zadań publicznych poprzez ich wspieranie, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- ❖ wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
- ❖ konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej;
- ❖ współpraca przy pisaniu projektów i pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł;
- ❖ prowadzenie bazy danych organizacji działających na terenie Gminy Żychlin;
- ❖ współpraca podczas różnorodnych inicjatyw, imprez organizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty na rzecz lokalnego społeczeństwa;

Współpraca o charakterze finansowym odbyła się głównie w postaci wspierania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w ramach otwartych konkursów ofert.

W 2021 Gmina Żychlin przeprowadziła łącznie 2 postępowania konkursowe, które zawierały następujące zadania priorytetowe:

- ❖ wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- ❖ nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- ❖ prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób uwikłanych w przemoc;
- ❖ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- ❖ pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym;
- ❖ działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży szkolnej;
- ❖ realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- ❖ wypoczynek dla dzieci i młodzieży;
- ❖ pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- ❖ działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- ❖ działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- ❖ podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- ❖ ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- ❖ ochrona i promocja zdrowia w tym działalności leczniczej.

W 2021 roku stowarzyszenia złożyły w ramach dwóch procedur konkursowych łącznie 25 ofert, które następnie zostały poddane ocenie formalnej i merytorycznej.

Tabela poniżej przedstawia zestawienie kwot dotacji.

Obszary zadań	Organizacja	Kwota wnioskowana	Przyznana kwota dotacji	Kwota wykorzystana
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	Stowarzyszenie Bone Breakers Team	13.500,00 zł	6.000,00 zł	6 000,00 zł
	Stowarzyszenie Volley Team Żychlin	10,265,92 zł	8.000,00 zł	8 000,00 zł
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Szkoły „Plastusie”	7.050,00 zł	5.000,00 zł	4 916,00 zł
	Stowarzyszenie Przyjaciele Dwójki	10.850,00 zł	8.000,00 zł	8 000,00 zł
	Żychlińskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Adaś”	11.035,00 zł	7.000,00 zł	6 999,93 zł
Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	2.300,00 zł	2.300,00 zł	2.300,00 zł
	Stowarzyszenie Aktywizacji Społecznej i Twórczej Młodzieży INTERSUM	9.635,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne „NDM”	1.140,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin „Sówka”	11.000,00 zł	5.700,00 zł	5.700,00 zł
	Żychlińskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole „Adaś”	10.330,00 zł	7.000,00 zł	7.000,00 zł
Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz punktu ds. przemocy	Stowarzyszenie Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia”	7.500,00 zł	7.500,00 zł	7.500,00 zł
Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe, pomocy	Stowarzyszenie Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia	17.000,00 zł	17.000,00 zł	17.000,00 zł

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed pomocą w rodzinie				
Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z problemem alkoholowym	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin „Sówka”	17.000,00 zł	17.000,00 zł	15.584,00 zł
Działania profilaktyczno-edukacyjne podejmowane wobec dzieci i młodzieży szkolnej	Stowarzyszenie Lawendowe Wzgórza	7.810,00 zł	7.810,00 zł	7.810,00 zł
	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	4.707,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Stowarzyszenie Przyjaciele „Dwójki”	13.000,00 zł	7.500,00 zł	7.500,00 zł
	Stowarzyszenie Bone Breakers Team Żychlin	5.100,00 zł	2.500,00 zł	2.500,00 zł
	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Szkoły „Plastusie”	3.950,00 zł	3.000,00 zł	3.000,00 zł
Wypoczynek dla dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin „Sówka”	20.385,00 zł	11.000,00 zł	10.582,73 zł
	Stowarzyszenie Przyjaciele Dwójki	11.000,00 zł	11.000,00 zł	11.000,00 zł
Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi	7.000,00 zł	7.000,00 zł	7.000,00 zł
Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością	8.000,00 zł	8.000,00 zł	8.000,00 zł

	Intelektualną Koło w Żychlinie			
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	BRAK OFERT			
Podtrzymanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej	Towarzystwo Miłośników Historii Żychlina	9.600,00 zł	7.300,00 zł	7.300,00 zł
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Żychlin	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Ochrona i promocja zdrowia w tym działalności leczniczej	Stowarzyszenie Hospicjum Kutnowskie	15 000,00 zł	15 000,00 zł	15 000,00 zł

W roku 2021 stowarzyszenia funkcjonujące na terenie Gminy Żychlin otrzymały wsparcie pozafinansowe na różnych płaszczyznach swojej statutowej działalności między innymi:

- ❖ objęcie patronatem honorowym imprez, akcji organizowanych przez stowarzyszenia;
- ❖ włączanie organizacji w proces współtworzenia lokalnych imprez,
- ❖ pomoc w wyszukiwaniu grantów i dotacji zewnętrznych;
- ❖ pomoc w drukowaniu plakatów i informacji;
- ❖ pomoc podczas organizacji imprez plenerowych dla mieszkańców Gminy Żychlin tj. użyczenie namiotów, stołów i ławek, ekran, rzutnik itp.
- ❖ użyczenie sal i pomieszczeń należących do gminy;
- ❖ pomoc w pisaniu projektów w ramach konkursów, których organizatorem są inne podmioty niż samorząd gminny.

6.7 WSPÓŁPRACA GMINY Z INNymi SAMORZĄDAMI LOKALNYMI ORAZ MIĘDZYNARODOWA

Z uwagi na pandemię Gmina Żychlin i Miasto Brody zawiesiły współpracę do czasu uruchomienia swobodnego i bezpiecznego poruszania się pomiędzy Polską a Ukrainą.

Z uwagi na ograniczenia w organizacji spotkań i konferencji, współpraca ze Związkiem Gmin Regionu Kutnowskiego, Stowarzyszeniem Rozwoju Gmin Centrum jak i Związkiem Miast Polskich związana była głównie z kontaktem on-line i uczestnictwem burmistrza w zgromadzeniach odbywanych zdalnie.

Pracownicy Urzędu Gminy w Żychlinie uczestniczyli w szkoleniach realizowanych przez Związek Miast Polskich. Między innymi w zakresie pilotażowego programu Centrum Wsparcia Doradczego. Szerzej opisujemy projekt w kolejnym podpunkcie.

6.8 CENTRUM WSPARCIA DORADCZEGO – PILOTAŻOWY PROGRAM WSPARCIA DLA MAŁYCH JST

Związek Miast Polskich z partnerami przystąpił do kolejnego projektu stworzonego z myślą o wsparciu rozwoju mniejszych miast. Pilotaż Centrum Wsparcia Doradczego skierowany jest do 38 partnerstw JST.

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

CENTRUM
WSPARCIA
DORADCZEGO

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

Centrum Wsparcia Doradczego (CWD) to innowacyjny projekt, który ma na celu wsparcie gmin oraz powiatów w prowadzeniu skuteczniejszej i efektywniejszej polityki rozwoju. W ramach projektu samorządy wspólnie z doświadczonym zespołem ekspertów Związku Miast Polskich przygotowują dobrej jakości projekty i inwestycje, które pozwolą napędzić ich rozwój. Efektem pilotażu ma być wypracowanie docelowego modelu Centrum Wsparcia Doradczego jako formuły doradczego wspierania samorządów terytorialnych w procesie strategicznego zarządzania rozwojem.

Partnerami w tym przedsięwzięciu są: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Związek Miast Polskich oraz Urzędy Marszałkowskie 15 województw.

Pilotaż zakłada zainicjowanie i wzmocnienie już istniejącej współpracy najłabszych gospodarczo JST, czyli obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją i małych miast powiatowych (do 20 tys. mieszkańców), oraz pokazanie im korzyści, jakie mogą czerpać ze wspólnej realizacji zadań. Do projektu zostało wybranych 38 partnerstw (gminy wiejskie i miejsko-wiejskie oraz miasta powiatowe). W każdym województwie wsparcie doradcze otrzyma od 1 do 3 partnerstw JST, mających pomysły na długofalową współpracę. Do każdego z wybranych partnerstw JST skierowani zostali doradcy w celu przetestowania, jak powinien wyglądać proces planowania strategicznego i projektowego w partnerstwach samorządowych; te działania zakończą się opracowaniem strategii terytorialnej oraz pakietu projektów kluczowych dla rozwoju obszaru partnerstwa. Uczestniczące w pilotażu samorządy otrzymają wsparcie doradcze w formie analiz, opinii i konsultacji dla projektów zidentyfikowanych przez partnerstwa jako kluczowe dla rozwoju ich obszaru.

Każdemu partnerstwu przyporządkowani zostali Doradcy Partnerstwa udzielający bezpośredniego, merytorycznego doradztwa strategicznego, moderujący i animujący proces współpracy oraz nadzorujący i koordynujący całość doradztwa dla partnerstwa. Funkcję tę pełnią osoby mające doświadczenie w doradztwie strategicznym dla samorządów lokalnych oraz odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie komunikacji, animacji i budowania relacji.

❖ **Korzyści dla wspólnot lokalnych.**

W przyszłości wzmocniona współpraca i doradztwo ekspertów pomogą samorządom w zdobyciu kompetencji do skuteczniejszej realizacji polityki rozwoju oraz zoptymalizowania kosztów świadczenia usług publicznych ponad podziałami administracyjnymi. Projekt ma także pomóc samorządom pozyskiwać pieniądze na realizację projektów z funduszy zewnętrznych.

Uczestniczące w projekcie samorzady przygotowują wspólnie z doświadczonym zespołem ekspertów inwestycje, które przyczynią się do rozwoju ich społeczności lokalnych. Projekty mają się także przyczynić do stworzenia nowych miejsc pracy oraz poprawić jakość w sektorze usług.

Realizacja Centrum Wsparcia Doradczego przewidziana jest na 2 lata. W tym czasie dobre praktyki współpracujących samorządów mogą być udostępniane innym gminom. To zachęta do wspólnego przygotowania i prowadzenia inwestycji przez inne samorzady, także te, które nie uczestniczą w pilotażu Centrum Wsparcia Doradczego.

❖ **Inicjatywa Burmistrza Gminy Żychlin – Partnerstwo Gmin „Między Kutnem a Łęczycą”.**

Spotkanie samorządowców z gmin Powiatów Łęczycy i Kutnowskiego w Żychlinie

Burmistrz Żychlina przekonał do współpracy samorządowców z dwóch sąsiadujących ze sobą powiatów. W partnerstwie znalazło się 19 samorządów gminnych i dwa powiatowe. Reprezentantem partnerstwa wybrano Grzegorza Ambroziak, a zespołem roboczym kieruje Edyta Ledzion.

Na obszarze Partnerstwa wstępują istotne powiązania pomiędzy poszczególnymi gminami i całymi obszarami. Obsługą systemu odbioru nieczystości i odpadów zajmuje się w większości gmin jedna tylko firma. Ma ona siedzibę w Kutnie oraz w Krzyżanowie. Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych znajduje się na terenie Gminy Krzyżanów, część instalacji i obiektów w Mieście Kutno. Własne składowisko jako rezerwowe dla RIPOK posiada Gmina Żychlin, a w Gminie Krośnice działa lokalna spółka świadcząca usługi w ww. zakresie, również posiadająca własne wysypisko. Problemem dla gmin jest niespójny i drogi system gospodarki odpadami, który może być obszarem analizy związanej z wyborem alternatywnego sposobu utylizacji odpadów, np. w formie termicznego usuwania odpadów.

Obszar Partnerstwa jest silnie powiązany komunikacyjnie. Przez jego obszar przebiegają najważniejsze w Polsce szlaki komunikacji samochodowej i kolejowej, czyli autostrada A-1 z węzłami Kutno Północ (sąsiedztwo Gminy Strzelce) i Kutno Wschód (sąsiedztwo Gminy Krzyżanów) oraz węzłem w Gminie Piątek, drogi krajowe 91 i 92 wraz ze skrzyżowaniem dróg w Gminie Krośniewice, przebiegające m.in. przez Gminy Kutno, Bedno, Krzyżanów, Nowe Ostrowy, Łęczyca (Gmina i Miasto), linia kolejowa E-20 Berlin-Warszawa-Moskwa z przebiegiem m.in. przez Gminy Żychlin i Krośniewice i oczywiście Miasto Kutno.

Na obszarze partnerstwa funkcjonują ponadregionalne połączenia kolejowe i drogowe (transport publiczny) związane z przewozami pasażerskimi oraz transportem towarów. W Mieście Kutno znajduje się jeden z większych w Polsce węzłów kolejowych oraz intermodalny terminal przeładunkowy kolejowy przy Podstrefie Kutno ŁSSE. Cały terminal jest uznany jest jako Magazyn Czasowego Składowania. W bezpośrednim sąsiedztwie terminalu znajduje się zaplecze logistyczno-dystrybucyjne, magazyny drobnicowe i chłodnicze. Lokalizacja terminala ma znaczący wpływ na wzrost atrakcyjności gospodarczej całego obszaru Partnerstwa z uwagi na doskonałe skomunikowanie gmin obu powiatów z terminalem.

Transport publiczny (drogowy i kolejowy) łączy obszar partnerstwa z jego centrami usług społeczno-gospodarczych, umożliwiając transport pracowników do zakładów pracy położonych w Podstrefach Ekonomicznych Kutno i Łęczyca. Istnieją również dwie inne podstrefy ŁSSE w Krośniewicach i Żychlinie, które oferują przedsiębiorstwom tereny inwestycyjne. Również Gminy Piątek i Krzyżanów posiadają atrakcyjne tereny inwestycyjne, zlokalizowane bezpośrednio przy węzle autostradowym. Transport publiczny pomiędzy miejscowościami umożliwia dotarcie do pracy, ale również do ważnych instytucji publicznych takich jak - Powiatowe Urzędy Pracy w Kutnie i Łęczycy oraz filii PUP w Żychlinie, Urzędy Skarbowe w Kutnie i Łęczycy, ZUS w Kutnie, Biuro Terenowe ZUS w Łęczycy. Transport zbiorowy pomiędzy gminami obszaru partnerstwa umożliwia dotarcie do ośrodków zdrowia i szpitali w miastach obszaru.

W ramach świadczonych usług w zakresie transportu publicznego na obszarze partnerstwa funkcjonują sieci komunikacji regularnej firm: MZK Kutno, Sandbus Kutno, VIP-Bus Kutno, Marqus Łęczyca, PKS Łęczyca i PKS Gostynin (obsługa obszaru Gmin Żychlin, Oporów, Nowe Ostrowy, Łanięta, Strzelce). Dzięki powiązaniu gmin obszaru regularnymi sieciami transportu publicznego przez ww. firmy, pracownicy mogą dojechać do pracy w Podstrefach ŁSSE oraz w zakładach pozastrefowych, istniejących na terenie miast stanowiących centra usług dla sąsiadujących gmin obszaru.

Miasta Kutno, Łęczyca, Krośniewice, Piątek i Żychlin stanowią powiązane ze sobą centra usług społeczno-gospodarczych, uzupełniających wzajemnie ofertę usług dla firm i mieszkańców miast i gmin na obszarze partnerstwa. Lokalizacja miast w punktach komunikacji wschód-zachód (Żychlin-Kutno-Krośniewice) i północ-południe (Kutno-Piątek i Kutno-Łęczyca) ułatwia występowanie powiązań wewnątrz obszaru partnerstwa oraz sprawną realizację i dostęp do usług wewnątrz obszaru. Uzupełnianie oferty usług wiąże się między innymi z przygotowaniem ofert gospodarczych dla firm poszukujących terenów inwestycyjnych.

W Kutnie znajduje się intermodalny terminal przeładunkowy, z którego korzystać mogą firmy z obszaru Partnerstwa. Istnieją wzajemne powiązania dostawców i podwykonawców usług produkcyjnych, ale również szkoleniowych (Inkubator Przedsiębiorczości, Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego) i finansowych – liczne oddziały i filie banków świadczących usługi dla przedsiębiorstw, usytuowane w miastach i gminach obszaru.

Na obszarze Partnerstwa występują różnorodne powiązania społeczne. Migracje wewnątrz obszaru obejmują głównie przemieszczanie się ludności z terenów wiejskich do miast. Ruch odwrotny, związany jest z poszukiwaniem spokoju i ciszy przez bardziej zamożnych mieszkańcy miast, którzy migrują na tereny wiejskie. Ruch ludności daje się zauważyć po liczbie wydawanych decyzji WZIZT i pozwoleń na budowę domów jednorodzinnych i tworzenia się mniejszych

i większych osiedli mieszkaniowych domów jednorodzinnych, głównie na terenach sąsiadujących z granicami miast. W miastach budowane są sukcesywnie nowe budynki wielorodzinne przez TBS i developerów.

JST z obszaru Partnerstwa współpracują ze sobą od wielu lat. Prowadzą również wspólną politykę rozwojową, obejmującą obszary takie jak rozwój infrastruktury, ochrona środowiska, ekologia, usługi społeczne, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w administracji publicznej, promocja produktów lokalnych i rozwój obszarów wiejskich.

Wszystkie JST Powiatu Kutnowskiego i do niedawna cztery gminy Powiatu Łęczyckiego (obecnie 2) tworzą Związek Gmin Regionu Kutnowskiego istniejący od 1993 roku. Długie doświadczenia w relacjach i współpraca przy realizacji wspólnych projektów związanych z pozyskiwaniem środków unijnych stanowią podstawę do rozwoju dalszej współpracy w ramach przedmiotowego Partnerstwa.

Gminy Powiatu Łęczyckiego w liczbie czterech tj. Miasto Łęczyca, Gmina Łęczyca, Gmina Grabów i Gmina Daszyna, tworzą wspólnie Lokalną Grupę Działania Ziemia Łęczycka. Gminy Grabów i Daszyna przeniosły swoje doświadczenia z działającej wiele lat dłużej LGD Centrum skupiającej 10 gmin Powiatu Kutnowskiego oraz Gminę Witonia i Gminę Góra Św. Małgorzaty z Powiatu Łęczyckiego. Również Gmina Piątek działa w Lokalnej Grupie Działania o nazwie PolCentrum, a Gmina Świnice Warckie w LGD Prym.

Miasta Kutno i Żychlin zrzeszone są w Związku Miast Polskich. Przedstawiciel Żychlina jest wiceprzewodniczącym Komisji Małych Miast ZMP. Miasto Łęczyca jest członkiem Unii Miasteczek. Samorządowcy przenoszą doświadczenia na pole lokalne, informując na forum lokalnym o ważnych rozwiązaniach prawnych i organizacyjnych nad którymi pracują specjaliści w poszczególnych zrzeszeniach.

Powiązania pomiędzy poszczególnymi gminami w obszarze Partnerstwa wynikają z wielu czynników. Główne związane są z obszarami takimi jak:

- ❖ **Administracja - funkcje centrum usług administracyjnych dla mieszkańców, wynikają głównie z lokalizacji instytucji publicznych w miastach powiatowych**

Kutno

- **Powiatowy Urząd Pracy (obsługa mieszkańców z gmin powiatu poza tymi obsługiwanymi przez filię w Żychlinie)**
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (obsługa mieszkańców z obsługa gmin powiatu)**
- **Urząd Skarbowy (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)**
- **Starostwo Powiatowe – budownictwo, komunikacja, geodezja (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)**

Łęczyca

- **Powiatowy Urząd Pracy (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)**
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych biuro terenowe (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)**
- **Urząd Skarbowy (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)**

- Starostwo Powiatowe – budownictwo, komunikacja, geodezja (obsługa mieszkańców z gmin powiatu)

Żychlin

- Powiatowy Urząd Pracy filia (obsługa mieszkańców z gmin powiatu – Żychlin i Oporów)

❖ **Zdrowie – skoncentrowana opieka zdrowotna dla mieszkańców powiatów:**

- Szpital Kutno
- Szpital Łęczycza

❖ **Najważniejsze powiązania wynikające z funkcji gospodarczych:**

- **Miejsca pracy w usługach i handlu, przemyśle i produkcji (Podstrefy ŁSSE i zakłady pozastrefowe). Na terenach pięciu miast obszaru znajdują się liczne zakłady pracy, tworzące miejsca pracy dla mieszkańców wszystkich JST obszaru.**
- **Odbiór produktów rolnych od producentów z terenów rolniczych. Funkcjonują na terenie obszaru Partnerstwa, zakłady produkcji spożywczej, które odbierają produkty rolne z dużego obszaru Partnerstwa. Z uwagi na lokalizację cukrowni obszar ten nazywany jest zagłębieniem buraczanym (burak cukrowy). Producent pasz odbiera plony m.in. kukurydzy, które również występują co raz częściej. Dodatkowo jest to mleczarnia, ubojnie i zakłady przetwórstwa mięsnego. Z uwagi na charakter powiązań funkcjonalnych na tym obszarze pomiędzy producentami i odbiorcami produktów rolnych, w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, Powiat Kutnowski i Powiat Łęczycki objęte są obszarem intensywnego rozwoju produkcji rolniczej.**
- **Usługi bankowe i finansowe dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych z obszaru Partnerstwa. Występują liczne oddziały, filie i ekspozytury banków oraz firmy podatkowe i konsultingowe.**
- **Usługi szkoleniowe – ARRK, ZDZ**
- **Funkcja handlowo-usługowa. Na terenach miast i większych miejscowości wiejskich funkcjonują markety handlowe oraz punkty rzemieślnicze stanowiące centra usług dla mieszkańców obszaru.**

❖ **Edukacja, czyli jeden z najbardziej istotnych elementów powiązań funkcjonalnych pomiędzy JST na obszarze Partnerstwa**

- **Szkoła Wyższa w Kutnie – dostęp do możliwości kształcenia I i II stopnia w wybranych specjalnościach w niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania dla mieszkańców całego obszaru partnerstwa z wygodnym dostępem dzięki rozbudowanej sieci układu komunikacyjnego na trasach Żychlin-Kutno-Krośniewice, Kutno-Łęczycza i Kutno-Piątek.**
- **Szkolnictwo średnie. Zespoły Szkół m.in. o profilach nauczania humanistycznych, matematyczno-fizycznych, biologiczno-chemicznych, mundurowych, rolniczych, technicznych i zawodowych, zlokalizowane w Kutnie, Łęczycy, Krośniewicach, Piątku, Żychlinie i Mieczysławowie (Gmina Krzyżanów).**

❖ **Kultura, sport i rekreacja:**

Na terenie miast Łęczyca i Kutno działają kina. W Kutnie znajduje się nowoczesny Aquapark z bardzo dobrą ofertą dla mieszkańców obszaru. W Mieście Łęczycy i w Gminie Oporów znajdują się wyjątkowe w skali Polski i Europy średniowieczne zamki stanowiące istotną atrakcję turystyczną dla mieszkańców i osób przyjezdnych. Perłą architektury romańskiej jest Archikolegiata w Tumie (Gmina Góra Św. Małgorzaty), zaś Świnice Warckie to miejsce kultu św. Faustyny Kowalskiej. W gminach funkcjonują lokalne domy kultury oferujące dostęp do spektakli i koncertów oraz prezentujące lokalną kulturę i tradycję w formach festiwalowych.

Dzięki prowadzeniu ponadlokalnych działań przez podmiot kultury zacieśniają się więzi społeczne pomiędzy mieszkańcami poszczególnych gmin obszaru. Przyczynia się do tego również współpraca przy organizacji eventów takich jak Święto Róży, Dzień Nowalijki czy Festiwal Kapel Ludowych.

W obszarze wszystkich powiązań funkcjonalnych niezbędne jest uczestnictwo w partnerstwie powiatowym. Niezerwalnie związane z obszarem jest Miasto Kutno, jako centrum koncentracji lub przepływu usług, powiązań komunikacyjnych, gospodarczych, usług zdrowotnych, transportowych, miejsc pracy dla znacznego obszaru gmin partnerstwa. Wyłączenie Miasta Kutna z obszaru partnerstwa przy analizie powiązań funkcjonalnych, zdecydowanie ją zakłóca i uniemożliwia wskazywanie wielu powiązań funkcjonalnych w poszczególnych obszarach, mimo położenia gmin w niewielkich odległościach.

Zawiązane Partnerstwo JST dwóch powiatów ma na celu wykorzystanie potencjału wewnętrznego całego obszaru gmin o charakterze wiejskim, miejsko-wiejskim i typowo miejskim, ponieważ obszar ten jest ze sobą nierozwalnie połączony różnymi funkcjami i wzajemnie na siebie silnie oddziałuje. Tym bardziej, że jest wzajemnie bardzo dobrze skomunikowany i posiada rezerwy i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej oraz społecznej.

W związku z tym Partnerstwo może:

- zbudować trwałe platformy współpracy pomiędzy JST, a biznesem i organizacjami pozarządowymi działającymi dla mieszkańców, może wdrażać dobre praktyki w tym zakresie, pobudzać aktywności i przedsiębiorczość mieszkańców poprzez tworzenie wspólnej bazy szkoleniowej i informacyjnej, zgodnej z potrzebami rynku pracy.
- może zbudować pozytywny wizerunek lokalnych JST i całego Województwa Łódzkiego, jako miejsca przyjaznego mieszkańcom i przedsiębiorcom, stwarzającego dogodne warunki do osiedlania się oraz prowadzenia biznesu, odpoczynku i rekreacji oraz aktywności sportowej,
- może aktywnie budować wizerunek gmin proekologicznych, inwestujących w rozwój lokalnego transportu zbiorowego ograniczającego emisję CO₂

Partnerstwo musi spójnie z koncepcją SRWŁ2030 wykorzystać potencjał obszaru w zakresie rozwoju produkcji rolniczej, z uwagi na bardzo dobre warunki glebowe i wyspecjalizowane gospodarstwa produkcji rolniczej oraz funkcjonujące zakłady stanowiące rynek zbytu towarów rolniczych, tworząc jednocześnie miejsca atrakcyjne do osiedlania i prowadzenia biznesu.

Są to obszary, na których Partnerstwo chce się skupić w ramach prowadzonego projektu, wprowadzając modyfikacje wynikające z analiz specjalistów i współpracy z partnerami społecznymi.

6.9 SPORT W GMINIE I MIEŚCIE

Pandemia ograniczyła również działalność sportową. Sport w gminie Żychlin opiera się w dużej mierze na bieżącej współpracy z klubami sportowymi, organizowaniu wydarzeń sportowych i monitoringu obiektów sportowych, nad którymi nadzór sprawuje referat GCPI. Z gminą w ciągu całego roku współpracowały następujące stowarzyszenia sportowe: SP MKS Żychlin, Volley Team Żychlin, Bone Breakers Team Żychlin czy Stowarzyszeniem Rozbiegani Żychlin.

Współpraca prowadzona była w formie finansowej i pozafinansowej, która realizowana była w postaci zakupu strojów piłkarskich czy nagród rzeczowych w trakcie realizowanych projektów. Gmina na bieżąco monitorowała wszystkie udostępniane obiekty aby stworzyć jak najlepsze warunki dla funkcjonujących klubów sportowych.

Rozgrywki chłopców rocznik 2014

W okresie letnim udostępniono obiekty sportowe w celu prowadzenia zajęć przez SP MKS Żychlin i Volley Team Żychlin. Organizacje przy współpracy gminy w sposób profesjonalny i bezpieczny przeprowadziły zajęcia sportowe dla chętnych chcących w sposób aktywny spędzić wolny czas na świeżym powietrzu. Łącznie w okresie wakacji na zajęcia uczestniczyło ponad 120 dzieci.

W miesiącach od marca do listopada udostępniano grupom zorganizowanym boisko wielofunkcyjne Orlik oraz prowadzono zajęcia dla chętnych grup przy zachowaniu wszystkich obostrzeń sanitarnych.

Zajęcia na boisku „Orlik”

Zajęcia prowadzone w okresie wakacji na stadionie miejskim.

Zajęcia prowadzone w okresie wakacji na stadionie miejskim z piłki siatkowej plażowej

W okresie od czerwca do sierpnia 2021 roku zostało udostępnione dla chętnych mieszkańców miłośników piłki siatkowej boisko do piłki plażowej, które cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Boisko udostępniano w godzinach popołudniowych od 16:00 do 21:00 po dokonaniu rezerwacji telefonicznej. Oprócz tego w wakacje zorganizowano trzydniowe atrakcje dla wszystkich dzieci, w których uczestniczyło około 800 dzieciaków.

Oprócz tego w 2021 wynajmowano stadion miejski dla drużyn z zewnątrz co dało możliwość wprowadzenia dodatkowych dochodów do budżetu gminy w wysokości 11.265,44 zł. Na podstawie umów na wynajęcie stadionu drużyny takie jak LKS Ostrowia Ostrowy, Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SL Salos RÓŻA Kutno, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Lwówianka Lwówek, Klub Sportowy „Szopen” Sanniki, Gminny Klub Sportowy Bedlno, Gminny Klub sportowy Laktoza, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Unia Iłów miało możliwość rozegrania 16 meczy sparingowych i przeprowadzenia 5 turniejów.

Stowarzyszenia mogły liczyć na wsparcie i ciągłą współpracę Gminy w zakresie swojej ograniczonej pandemią działalności. Współpraca prowadzona była w formie finansowej i pozafinansowej, która realizowana była w postaci zakupu strojów piłkarskich czy nagród rzeczowych w trakcie realizowanych projektów. Gmina na bieżąco monitorowała wszystkie udostępniane obiekty aby stworzyć jak najlepsze warunki dla funkcjonujących klubów sportowych.

Przekazanie strojów piłkarskich dla najmłodszych z drużyny SP MKS Żychlin

7 ORGANIZACJA POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE

Kluczową instytucją przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu na terenie gminy Żychlin jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem działalności jest organizowanie i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w szczególności poprzez doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia potrzebujących osób i rodzin i zintegrowanie ich ze środowiskach. Do zadań pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej czy rozwijanie nowych form pomocy.

Sekcja Finansowo-Księgowa MGOPS w Żychlinie działa przede wszystkim na podstawie ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości oraz polityki rachunkowości obowiązującej w Ośrodku. Do jej zadań jest planowanie na podstawie zebranych informacji od pozostałych sekcji oraz jednoosobowych stanowisk w Ośrodku, a następnie terminowe rozliczanie otrzymanych dokumentów źródłowych oraz sporządzanie sprawozdań finansowych nałożonych przepisami prawa

Budżet ośrodka w 2021 przedstawiał się następująco:

- ❖ Plan wydatków po zmianach ogółem wyniósł 21.562.437 zł (z poziomu 2020 - 20.783.984 zł), natomiast wykonanie za 2021 wyniosło ogółem 21.329.088,83 zł, co stanowi 98,92 % planu.
- ❖ Wykonanie wydatków w stosunku do 2020 wzrosło o kwotę 749 371,10 zł z poziomu 20.579.717,73 zł., co stanowi 3,51 % wzrostu.
- ❖ Plan dochodów po zmianach ogółem wyniósł 202.075,00 zł natomiast wykonanie za 2021 wyniosło ogółem 212.374,52 zł,
- ❖ Plan dochodów po zmianach ogółem wyniósł 202.075,00 zł (w 2020 - 184.920,00 zł) natomiast wykonanie za 2021 rok wyniosło ogółem 212.374,52 zł (w 2020 - 203.909,15 zł) co stanowi 105,10 % planu. Wzrost w stosunku do roku 2020 wyniósł 3,98 %.

Wydatki były realizowane w zakresie zadań własnych oraz zleconych.

Do zadań własnych należy zaliczyć:

- ❖ Wydatki z przeznaczeniem na opłacenie składki zdrowotnej za osoby pobierających zasiłek stały.
- ❖ Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków celowych.
- ❖ Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę dodatków mieszkaniowych.
- ❖ Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków stałych.
- ❖ Wydatki związane z działalnością ośrodka pomocy społecznej.
- ❖ Wydatki związane z usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.
- ❖ Wydatki w zakresie dożywiania poprzez zakup posiłków dla osób oraz wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności w formie pieniężnej i w formie bonów żywnościowych.
- ❖ Wydatki związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego.
- ❖ Wydatki na opłaty za schronienie dla osób przebywających w noclegowni.
- ❖ Wydatki dotyczące sprawienia pogrzebu dla podopiecznego Ośrodka.
- ❖ Zakupu usług przez jednostki samorządu terytorialnego dla innych jednostek samorządu terytorialnego w postaci finansowania pobytu dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.
- ❖ Świadczenia społeczne dla osób z tytułu pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych zalicza się:

- Wydatki z przeznaczeniem na składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób otrzymujących świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych dla osób uprawnionych zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne.
- Wydatki z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń społecznych w formie wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki.

- Realizacja zadań z zakresu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Wypłata świadczenia wychowawczego.
- Wypłata świadczenia rodzinnego.
- Wypłata funduszu alimentacyjnego.
- Wypłata świadczenie rodzicielskiego.
- Wydatki związane z Kartą Dużej Rodziny.
- Wydatki związane z wypłatą świadczenia Dobry Start.

Wydatki związane z działalnością ośrodka pochodzą zarówno z budżetu wojewody jak i budżetu gminy. Poniższa tabela przedstawia podział na źródła finansowania wydatków związane z zatrudnieniem i kosztami utrzymania w 2021 roku.

Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej

Wyszczególnienie	Wydatki budżetowe – zmiana w stosunku do roku 2020					
	województwo		gmina		ogółem	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	238.366,25	230.774,64	1.021.149,63	1.096.655,25	1.259.515,88	1.327.429,89
Różnica		- 7 591,61		+ 75 505,62		+ 67 914,01
Wydatki związane z zatrudnieniem	237.715,25	230.770,64	899.364,74	1.002.340,19	1.157.079,99	1.233.110,83
Różnica		- 6 944,61		+ 102 975,45		+ 76 030,84
Wydatki rzeczowe	651	4	121.784,89	94.315,06	122.435,89	94.319,06
Różnica		- 647		- 27 469,83		- 28 116,83

Wydatki związane z zatrudnieniem w 2021 w Ośrodku 22 pracowników (+1w stosunku do 2020) stanowią 19 % (było 23 %) z budżetu wojewody i 81 % (było 77 %) z budżetu gminy.

Co roku ta proporcja zmienia się na niekorzyść gminy. W początkowych latach funkcjonowania ośrodka proporcja ponoszenia wydatków pomiędzy budżetem państwa i budżetem gminy była praktycznie odwrotna. Wydatki związane z utrzymaniem obiektu ośrodka w 100% pokrywa gmina.

Wydatki Sekcji Świadczeń Rodziny, Funduszu Alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Wydatki budżetowe					
	Wojewoda		gmina		ogółem	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ogółem	214.633,90	219.117,03	84.327,34	52.629,94	298.961,24	271.746,97
Różnica		+ 4 483,13		- 31 697,4		- 27 214,27
Wydatki związane z zatrudnieniem	200.163,25	197.983,03	84.327,34	52.629,94	284.490,59	250.612,97
Różnica		- 2 180,22		- 31 697,4		- 33 877,62
Wydatki rzeczowe	14.470,65	21.134,00	0,00	0,00	14.470,65	21.134,00
Różnica		+ 6 663,35		0,00		+ 6 663,35

Wydatki związane z zatrudnieniem 4 pracowników (bez zmian w stosunku do 2020) Sekcji Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego w ramach zadań zleconych w 2021 roku stanowią 81% (w 2019 było 98,21%!) z budżetu wojewody i 19% (było 1,79%!) z budżetu gminy. Wydatki związane z utrzymaniem rzeczowym sekcji w 100% pokrywają środki z budżetu wojewody, jednak nie zabezpieczają one w pełni zgłaszanych potrzeb.

Powyższe przykłady najlepiej obrazują jak Rząd RP przenosi wydatki z budżetu państwa do budżetów samorządów ograniczając jednocześnie możliwości na wydatki własne i zadania inwestycyjne gmin.

7.1 ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie świadczenia w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej w 2021 wraz z porównaniem do 2020 przedstawiają poniższe tabele.

Udzielone świadczenia - zadania zlecone gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Kwota świadczeń w zł	
	2020	2021	2020	2021
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7	6	36.972,00	45.246 (+8 274)
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiolową lub ekologiczną	0	24	0	355.200
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	1	1	1.827,00	1.827,00

Udzielone świadczenia – zadania własne gminy

Formy pomocy	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia		Kwota świadczeń w zł	
	2020	2021	2020	2021
Zasiłki stałe	119	111 (- 8)	611.042	624.795 (+ 13.753)
Składka zdrowotna opłacana za osoby pobierające zasiłek stały	100	96 (- 4)	48.326	51.102 (+ 2.776)
Zasiłki okresowe	265	234 (- 31)	575.876	533.583 (- 42.293)
Schronienie	3	3	19.729	30.230 (+ 10.501)
Posiłek	78	50 (- 28)	70.947	21.043 (- 49.904)
Usługi opiekuńcze	59	62 (+ 3)	427.820	480.857 (+ 53.037)
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	1	0,00	39.000 (+ 39.000)
Sprawienie pogrzebu	3	2	6.500	8.000 (- 1.500)
Zasiłki celowe i w naturze, w tym na żywność	403	361 (- 42)	657.853	571.780 (- 86.073)
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	30	29 (- 1)	776.766	893.734 (+ 116.968)

Zgodnie z powyższą tabelą, wydatki na zadania własne gminy, mimo malejącej liczby beneficjentów, wzrosła łącznie o kwotę 56.265 zł, co wynika z rosnących kosztów funkcjonowania.

W następnej tabeli przedstawiony jest wykaz świadczeń społecznych przyznanych przez MGOPS w ramach zadań własnych gminy w latach 2017-2021, ze wskazaniem wzrostów lub spadków liczby osób i kwot świadczeń pomiędzy początkową i końcową datą zestawienia.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie					Kwota świadczeń w zł				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłki stałe	134	127	121	119	111 (- 23)	583.342	555.879	611.042	629.253	624.795 (+ 41.453)
Zasiłki okresowe	362	322	284	265	234 (- 128)	657.729	620.506	575.876	584.170	533.583 (- 124.146)
Posiłek	145	156	147	78	50 (- 95)	83.395	86.865	70.947	19.433	21.043 (- 62.352)
Usługi opiekuńcze	67	60	65	59	62 (- 5)	319.195	340.371	427.820	467.411	480.457 (+ 161.262)
Zasiłki celowe i w naturze	510	464	425	403	361 (- 42)	649.382	692.188	657.853	548.571	571.780 (- 77.602)
Schronienie	7	3	5	3	3 (- 4)	21.708	23.506	19.729	14.378	30.230 (+ 8.522)
Odpłatność za pobyt w DPS	36	36	34	30	29 (- 7)	732.899	807.620	776.766	762.211	893.734 (+ 160.835)

Na przestrzeni analizowanych 5 lat jednoznacznie należy stwierdzić, że zmniejszyła się liczba świadczeniobiorców. Rosnące koszty bieżące, inflacja, koszty życia i funkcjonowania instytucji opiekuńczych powoduje, że notujemy wzrosty wypłacanych kwot świadczeń (zasiłki stałe, usługi opiekuńcze, schronienie). Pomimo spadku na przestrzeni analizowanego okresu liczby osób przebywających w domach pomocy społecznej, koszty odpłatności znacznie wzrosły, co wynika z corocznej zmiany kosztów utrzymania mieszkańca.

Realizowany w 2021 roku program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023 obejmował wsparciem ze środków z dotacji wojewody i środków gminy w szczególności:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art.7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

Pomoc udzielana była w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego.

W 2021 roku z wydatkowanej kwoty ogółem 510.511,20 zł (w 2020 kwota 483.157 zł), udział gminy stanowi 26,94% (w 2020 to 26%) tj. 137.551,42 zł. (w 2020 to kwota 127.067 zł).

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywienia” w latach 2019-2021:

Wyszczególnienie	Liczba osób objętych programem			Kwota świadczeń w zł		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Ogółem liczba osób objętych programem	907	777	680	629.447	483.157	510.511
w tym korzystających z posiłku	147	78	50	70.947	19.433	21.043
zasiłku celowego	848	767	350	530.170	456.840	483.000
świadczenia rzeczowego	38	16	0	19.370	2.180	0
Koszty dowozu	x	x	x	6.960	4.704	426
pomoc w formie posiłku niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	x	x	2	x	x	42

Klasyfikacja powodów trudnej sytuacji życiowej:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2019	2020	2021
Ubóstwo	267	264	350
Bezdomność	6	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	10	35
Bezrobocie	235	221	210
Niepełnosprawność	148	133	118
Długotrwała lub ciężka choroba	97	70	105
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	104	92	17
Przemoc w rodzinie	24	31	37
Alkoholizm	10	18	17
Narkomania	1	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	0	4
Zdarzenie losowe	1	0	1
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	24

7.2 USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawiane, bądź wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi od 2017 roku realizowane są przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żychlinie. Wcześniej usługi realizowane były na zlecenie gminy przez podmiot zewnętrzny wyłoniony w drodze konkursu zgodnie z art. 25 ustawy o pomocy społecznej (Polski Czerwony Krzyż). Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XII/43/15 Rady Miejskiej w Żychlinie z dnia 28 września 2015 roku, a za specjalistyczne usługi opiekuńcze Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Wysokość odpłatności za 1 godzinę usług zależy od dochodu osoby ubiegającej się o taką formę pomocy. Zmiana formy organizacji usług opiekuńczych została

spowodowana względami finansowymi. W związku z wejściem zmiany ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę przedstawiona wstępna oferta przez PCK wywołałaby bardzo istotne z punktu widzenia budżetu zwiększenie kosztów Specjalistyczne usługi opiekuńcze w 100% finansowane są z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Ponadto Ośrodek prowadząc ciągły monitoring ma wpływ na jakość wykonywanych usług oraz zatrudnienie osób świadczących usługi.

7.3 POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MGOPS

- Dodatki mieszkaniowe
- Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej (asystent rodziny)
- Praca socjalna
- Świadczenia rodzinne, wychowawcze i fundusz alimentacyjny
- Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Sprawozdania z poszczególnych działalności zawiera załącznik nr 3 do raportu.

8 BEZPIECZEŃSTWO

Służby odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ochronę życia, zdrowia oraz mienia mieszkańców wykonywały swoje zadania działając w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i obowiązujące ich procedury. Zadania w tym zakresie były na terenie naszej gminy realizowane przez jednostki ochotniczej straży pożarnej oraz przez funkcjonariuszy policji.

8.1 POLICJA

Komisariat Policji w Żychlinie obejmuje swoim działaniem 3 gminy, poza Żychlinem również gminy Oporów i Bedlno. Stan etatów w komisariacie wynosi 24 policjantów i 2,5 etatów cywilnych. Obecnie pozostaje jeden nieobsadzony etat. Policja poza działaniami związanymi z prowadzeniem interwencji i czynności operacyjnych związanych z wykroczeniami drogowymi i czynami kryminalnymi, w ramach swojej pracy prowadzi działania prewencyjne, zabezpiecza imprezy, uroczystości i zgromadzenia publiczne, współpracuje z Urzędem Gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Szczegółowy zakres realizowanych przez KPP w Żychlinie zadań przedstawia coroczne sprawozdanie z działalności Komisariatu Policji w Żychlinie, stanowiące załącznik nr 4 do raportu.

8.2 OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Na terenie gminy Żychlin działa 6 jednostek OSP, w tym 2 OSP działające w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego – OSP Żychlin i OSP Śleszyn.

Liczba członków mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych:

- OSP Żychlin 42 (+6)
- OSP Śleszyn 19 (+1)
- OSP Chochołów 7
- OSP Grzybów 8
- OSP EMIT 12
- OSP Cukrownia 9

Liczba młodzieżowych drużyn pożarniczych i liczba ich członków:

- działają dwie MDP przy OSP Żychlin i OSP Śleszyn - liczba członków 26.

Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie miasta i gminy Żychlin od wielu lat stoi na najwyższym poziomie organizacyjnym. Bardzo dobre wyszkolenie i wyposażenie ochotników mają znaczący wpływ na bezpieczeństwo życia i mienia mieszkańców.

Ilość akcji w 2021 na terenie obejmującym 3 gminy Powiatu Kutnowskiego oraz teren sąsiedniego Powiatu Łowickiego.

- pożary 69 (+37)

- wypadki drogowe 150 (+87)
- alarmy fałszywe 10 (+6)

Razem akcje: 229 (+130); liczba uczestniczących ochotników 1.386 (+816).

Znacząca liczba wyjazdów do wypadków spowodowana jest bliskością drogi krajowej nr 92.

Z uwagi na pandemię nie zorganizowano szkoleń, zawodów sportowo-pożarniczych oraz turnieju tenisa stołowego.

W czasie bez pandemii jednostki **OSP** poza udziałem w akcjach gaśniczych zajmują się również sportem, edukacją i wychowaniem oraz kulturą. Uczestniczą w zawodach sportowo-pożarniczych oraz prowadzą **Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze**. Straż sprawuje pieczę nad **Izbą Tradycji**. Członkowie **OSP** pomagają też w organizacji imprez masowych: lokalnych uroczystości, festynów i świąt państwowych.

OSP współdziała z **Państwową Strażą Pożarną**, organami samorządowymi i innymi podmiotami poprzez: branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, pozyskiwanie dotacji na zakup sprzętu i umundurowania, branie udziału w szkoleniach członków.

PODSUMOWANIE

Rok 2021 jest kolejnym pod znakiem reorganizacji życia społeczno-gospodarczego w Polsce, a także tych bardzo ważnych zmian, wprowadzanych decyzjami Rady Miejskiej w zakresie reorganizacji gospodarki komunalnej w Gminie Żychlin.

Wiele zmian wprowadzanych przez Parlament i Rząd RP jest niezwykle istotnych dla funkcjonowania samorządów. Wyniki kolejnych rocznych budżetów są uzależnione od decyzji podjętych w związku z wyborami parlamentarnymi. Co roku będziemy odczuwać skutki zmian związanych z realizacją obietnic wyborczych. Rada Ministrów wprowadziła zmiany mające ogromny wpływ na finanse publiczne, niestety związane z pogorszeniem ich stanu. Za istotnymi wzrostami kosztów (m.in. w zakresie wartości minimalnej płacy, obniżeniem wpływów z podatków) nie nadążały zmiany wysokości subwencji ogólnej dla gmin. Środki te nie rekompensują samorządom zwiększania się kosztów, a w zakresie zadań z zakresu oświaty i pomocy społecznej występują wysokie dofinansowania ze środków własnych nawet w zakresie płac. Związek Miast Polskich, będący zrzeszeniem ponad 330 miast w Polsce, dokonał globalnych wyliczeń bilansu „zysków i strat” w budżetach samorządowych. Według wyliczeń dochody wzrosły o 22 mld złotych, ale w tym czasie koszty prowadzenia działalności zwiększyły się o 41,5 mld.

Źródło grafiki: www.miasta.pl

Rosnące koszty prowadzenia działalności przez samorząd, doprowadzają do zachwiania równowagi finansów publicznych. Gminy muszą działać w dobie podwyższonego ryzyka utraty płynności finansowej, realizując zadania własne i zleczone oraz inwestycje. Nierezygnowanie

z zaplanowanych inwestycji stanowi co raz większe wyzwanie. Szczególnie dla mniejszych i mniej zamożnych samorządów do jakich zalicza się Gmina Żychlin.

Źródło grafiki: www.miasta.pl

Rok 2021 to nadal czas pandemicznych obostrzeń. Wielomiesięczne zamrażanie niektórych gałęzi gospodarki, wywołało negatywne skutki i pogorszyło sytuację mieszkańców oraz stanu budżetu państwa i samorządów. Ponownie uszczuplane nadwyżki operacyjne, wynikające z większego wzrostu kosztów w stosunku do dochodów i wysokości subwencji, uniemożliwią realizację wszystkich planowanych zadań. Kolejne lata i wprowadzenie zmian w zakresie nowych rozwiązań prawnych (rok 2022 w zakresie konstruowania i realizacji budżetów) oraz obniżki dochodów podatkowych wynikających z przedstawionego programu „Polski Ład” przyniosą pogorszenie kondycji finansowej gmin.

Niestety, te ograniczają i blokują dotychczasową samodzielność w zarządzaniu w samorządach. Czas pokaże jak bardzo zmiany prawa wpłyną na centralizację w Polsce i uzależnienie gmin od decyzji politycznych. Już dziś przyjmując jako punkt wyjścia informacje podawane przez resort finansów, można wyliczyć, że ubytek wpływów z udziałów gmin w podatku PIT spowoduje, iż nawet 30% z nich może utracić od razu płynność finansową (ich nadwyżka operacyjna netto spadnie poniżej zera), znaczna część pozostałych będzie miała kłopoty ze sfinansowaniem wydatków bieżących (przy obecnej dynamice kosztów pracy, cen energii, innych usług i materiałów itp.), a tylko nieliczne utrzymają niewielkie możliwości rozwoju (nadwyżka operacyjna netto JST, która w 2020 roku wyniosła 12 mld zł, spadnie do ok. 1-2 mld zł).

Wyraźnie też rysuje się obraz traktowania gmin i dzielenia ich na swoich i pozostałych, przy podziałach środków z Rządowego Programu Inwestycji Lokalnych. Sytuacja w znacznej mierze przyczyni się do konieczności obniżania wydatków na zadania bieżące, prospołeczne, finansowanie stowarzyszeń, itp.

Samorządy już szykują się do tej zmiany. Jak zawsze stawiamy czoła wyzwaniom, realizujemy narzucone reformy z jak najmniejszymi obciążeniami dla mieszkańców. Staramy się planować i realizować ważne zadania wynikające z przyjętej *Strategii Rozwoju Gminy Żychlin* oraz wskazywane nam w czasie naszej pracy przez mieszkańców.

Z obawami patrzymy w przyszłość, przygotowując się na wiele jeszcze decyzji Rządu RP mających negatywne skutki dla lokalnych społeczności.